

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΟΣΜΑ

ΑΡΧΑΙΑ ΔΕ



# ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΛΟΓΟΙ

Δ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

002  
ΚΛΣ  
ΣΤ2Β  
443

ΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ  
ΑΘΗΝΑΙ 1970

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΞΤ'

89

ΣΧΒ

Συμπεράσματα

# ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΛΟΓΟΙ



**ΔΩΡΕΑ**  
ΕΘΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ



ΔΩΡΕΑ  
ΕΘΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ



ΣΤ'

89 ΣΧΒ

(ΚΥΡΙΑΚΟΥ) ΚΟΣΜΑ

*Συνοδέναι*

# ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΛΟΓΟΙ

(ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΙ Α-Β ΚΑΙ ΦΙΛΙΠΠΙΚΟΙ Α-Β)



ΕΛΛΑΣ



21 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΟΥΛΗΣ  
 ΕΔΩΡΗΣΑΤΟ  
*Οργαν. Ευδ. Διδ. Βιβλίου*  
 απλ. ποσ. εισαγ. *27%* του έτους 1971

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ  
ΑΘΗΝΑΙ 1970

002  
ληΕ  
ΕΤ2Β  
443

ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ

# ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΛΟΤΙΟΙ

(Ε-7 ΚΑΙ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α-Β)



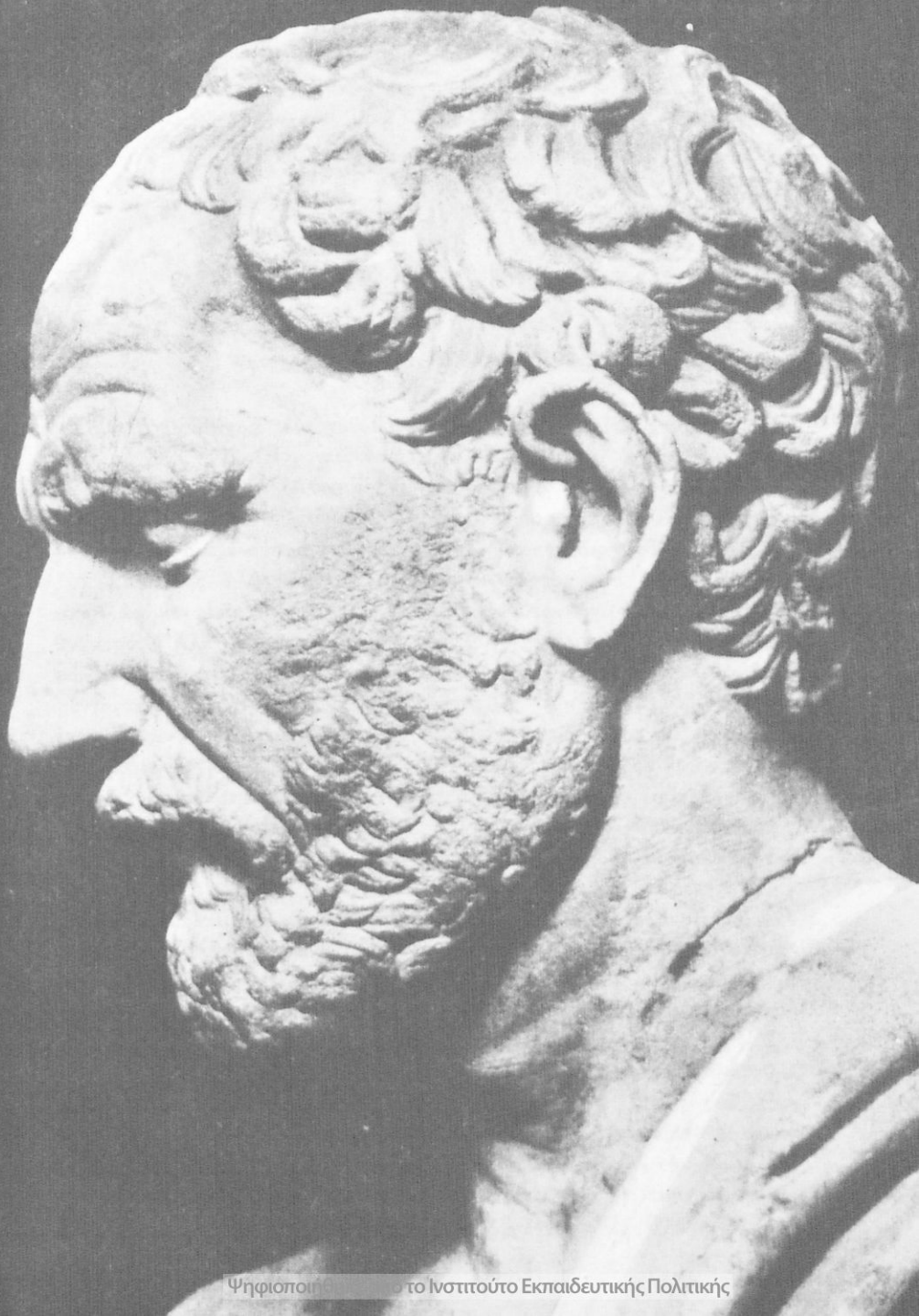
ΕΛΛΑΣ



ΣΤ ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝΗ ΦΩΤΙΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ  
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑ



ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

## ΕΙΣΑΓΩΓΗ

### 1. Βίος τοῦ Δημοσθένους.

Ὁ Δημοσθένης, υἱὸς τοῦ Δημοσθένους καὶ τῆς Κλεοβούλης, ἐγεννήθη τὸ 383 π.Χ. Οἱ γονεῖς του ἦσαν πλούσιοι· καὶ ὁ μὲν πατὴρ του κατήγετο ἐκ τοῦ ἐν Ἀττικῇ δήμου Παιανίας, κειμένου πρὸς Α τοῦ Ὑμηττοῦ (ἔπου νῦν τὸ χωρίον Λιόπεσι), ἡ δὲ μήτηρ του ἐξ ἑλληνικῆς οἰκογενείας διαμενούσης ἐν τῇ Ταυρικῇ Χερσονήσῳ (νῦν Κριμαία).

Ἐπταετῆς ὁ Δημοσθένης ἔχασε τὸν πατέρα του, ὅστις ἀποθνήσκων ἀφῆκε τρεῖς ἐπιτρόπους τῶν ἀνηλίκων τέκνων, τοῦ υἱοῦ καὶ τῆς θυγατρὸς. Ἄλλ' οἱ ἐπίτροποι δὲν ἐφάνησαν ἀντάξιοι τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ ἀποθανόντος· διότι τὴν περιουσίαν αὐτοῦ ἀνερχομένην εἰς δέκα πέντε τάλαντα ἐσπατάλησαν σχεδὸν τελείως. Ὡσαύτως οὗτοι καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ Δημοσθένους παρημέλησαν· ἀλλ' οὗτος φιλομαθὴς ὢν καὶ ἐπιμελὴς κατώρθωσε νὰ λάβῃ ἀρτίαν μόρφωσιν· ἐμαθήτευσεν παρὰ τῷ ρήτορι Ἰσαίῳ καὶ ἐμελέτησε τοὺς λόγους τοῦ Ἰσοκράτους, τὰ συγγράμματα τοῦ Πλάτωνος καὶ τὴν ἱστορίαν τοῦ Θουκυδίδου, τὴν ὁποίαν, ὡς λέγεται, ὀκτάκις ἀντέγραψε καὶ μέγα μέρος αὐτῆς ἀπεμνημόνευσεν.

Ὅτε ἐνηλικιώθη, κατεδίωξε δικαστικῶς τοὺς ἐπιτρόπους ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ διδασκάλου του Ἰσαίου καὶ κατώρθωσε μικρὸν μόνον μέρος τῆς πατρικῆς περιουσίας ν' ἀναλάβῃ. Διὰ τοῦτο ἀναγκασθεὶς νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς ἀναπληρώσεως τῆς ἀπολεσθείσης περιουσίας ἐγένετο λογογράφος· ὡς τοιοῦτος συνέτασσε λόγους δικανικοὺς χάριν ἄλλων καὶ μεγάλως ἐξετιμᾶτο. Ἀλλὰ τὴν δόξαν του ἀπέκτησεν ἐκ τῶν πολιτικῶν λόγων καὶ τῆς πολιτικῆς ἐνεργείας κατὰ τοῦ Φιλίππου, τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας, ὅστις ὁσημέραι ἀυξανόμενος διεννοεῖτο νὰ κυριαρχήσῃ ὅλης τῆς Ἑλλάδος· τοῦτο βλέπων ὁ Δημοσθένης εἰργάζετο διὰ παντὸς τρόπον ν' ἀνυψώσῃ τὸ φρόνημα συμπολιτῶν του ὑπενθυμίζων εἰς αὐτοὺς τὰ ἐν Μαραθῶνι, ἐν Σαλαμῖνι καὶ ἐν Πλαταιαῖς κα-

τορθώματα τῶν προγόνων. Καί ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀντηγωνίζετο πρὸς τοὺς φιλιππίζοντας ἐν Ἀθήναις ῥήτορας, ἀφ' ἑτέρου δ' ἐφρόντιζε ν' ἀνεύρη συμμάχους τῶν Ἀθηναίων ὅτε δ' ἀπεστάλη πρεσβευτῆς εἰς Θήβας, κατώρθωσε νὰ συμφιλίωσῃ τὰς ἕως τότε ἐχθρικός πόλεις, Ἀθήνας καὶ Θήβας, καὶ νὰ κάμῃ αὐτὰς συμμάχους· ἀλλ' ἡ σύμμαχία αὕτη διελύθη διὰ τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ ἤττης ( 338 ).

Καὶ μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ ἤτταν ὁ Δημοσθένης οὔτε ἀπεθαρρύνθη οὔτε ἔπαυσε νὰ μισῇ τοὺς Μακεδόνας· ἐν ἀρχῇ μάλιστα τῆς βασιλείας τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου ( 336 ) ἐπέτυχεν, ἵνα οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Θηβαῖοι ἀποστατήσουν ἀπὸ τοὺς Μακεδόνας· ἀλλ' ὁ Ἀλέξανδρος ἐπελθὼν κατὰ τῶν Θηβῶν καὶ καταστρέψας αὐτὰς ἐζήτησεν ἔπειτα παρὰ τῶν Ἀθηναίων τὴν παράδοσιν τοῦ Δημοσθένους καὶ ἄλλων τινῶν στρατηγῶν καὶ πολιτικῶν· διὰ τῆς ἐπεμβάσεως ὅμως τοῦ μακεδονίζοντος ῥήτορος Δημάδου ἡ παράδοσις αὕτη ἀπεσοβήθη.

Τὸ 324 νέα περιπέτεια ἀνέμενε τὸν Δημοσθένη· ὁ ταμίης τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου Ἄρπαλος μετὰ πολλῶν χρημάτων κατέφυγεν εἰς Ἀθήνας. Κατ' ἐντολὴν τοῦ Ἀλεξάνδρου οἱ Ἀθηναῖοι ἐφυλάκισαν μὲν τὸν Ἄρπαλον, κατέσχον δὲ τὰ χρήματα. Καὶ ὁ μὲν Ἄρπαλος κατώρθωσε νὰ δραπετεύσῃ, τὰ δὲ χρήματα ἀριθμηθέντα εὐρέθησαν ὀλιγώτερα τῶν ὅσων ἐκεῖνος εἶχε κομίσει. Ἠγέρθησαν τότε ὑπόνοιαι, ὅτι τὸ ἐλλεῖπον ποσὸν κατηναλώθη πρὸς δωροδοκίαν τῶν ῥητόρων. Κατηγορήθη δὲ ὁ Δημοσθένης ὡς λαβῶν εἴκοσι πέντε τάλαντα καὶ κατεδικάσθη εἰς πρόστιμον πενήτηντα ταλάντων· ἐπειδὴ δὲ δὲν ἠδύνατο νὰ πληρώσῃ τὸ ποσὸν αὐτό, ἔφυγεν εἰς Αἴγιναν καὶ ἐκεῖθεν εἰς Τροιζῆνα. Καὶ ἔγραφε μὲν καὶ πρὸν τὴν βουλὴν καὶ πρὸς τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων δικαιολογούμενος καὶ παρακαλῶν ν' ἀνακληθῇ, ἀλλ' αἱ παρακλήσεις αὐταὶ εἰς μάτην ἀπέβαινον· καὶ μόνον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀλεξάνδρου ( 323 ), ὅτε αἱ Ἀθῆναι, τὸ Ἄργος καὶ ἡ Κόρινθος ἐπανεστάτησαν κατὰ τῶν Μακεδόνα, ἀνεκλήθη ὑπὸ τοῦ δήμου πανηγυρικῶς.

Μετὰ τὴν ἀνάκλησίν του ὁ Δημοσθένης ἐξηκολούθει τὸν κατὰ τῶν Μακεδόνα ἀγῶνα· ἀλλ' ὅτε τὸ 322 αἱ Ἀθῆναι ἐκυριεύθησαν καὶ φρουρὰ μακεδονικὴ ἐγκαθιδρύθη ἐν αὐταῖς, κτεδιάχθη ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ τῆς Μακεδονίας Ἀντιπάτρου καὶ κατέφυγεν εἰς τὸν ἐν Καλαυρίᾳ ( νῦν Πόρφ ) ναὸν τοῦ Ποσειδῶνος· ἐκεῖ, ἵνα μὴ πέσῃ ζῶν εἰς τὰς χεῖρας τῶν σταλέντων πρὸς σύλληψιν αὐτοῦ, ἀπέθανε πιῶν δηλητήριον ( κατὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 322 ).

Οἱ κάτοικοι τῆς Καλαυρίας ἤγειρον ἐντὸς τοῦ περιβόλου τοῦ ναοῦ τοῦ Ποσειδῶνος μνήμα τοῦ ρήτορος καὶ ἐπὶ αἰῶνας πολλοὺς ἐξηκολούθουν νὰ τιμοῦν τὴν μνήμην αὐτοῦ. Ἀλλὰ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἔστησαν ἐν τῇ ἀγορᾷ χαλκοῦν ἀνδριάντα τοῦ ρήτορος καὶ εἰς τὴν βάσιν ἐπέγραψαν τὸ πολυθρύλητον ἐπίγραμμα :

*Εἶπερ ἴσῃν ῥώμην γνώμη, Δημόσθενες, εἶχες,  
οὔποτ' ἂν Ἑλλήνων ἤρξεν ἄρης Μακεδῶν.*

## 2. Λόγοι τοῦ Δημοσθένους.

Ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Δημοσθένους διεσώθησαν μέχρις ἡμῶν 61 λόγοι· ἐκ τούτων οἱ μὲν 15 εἶναι συμβουλευτικοὶ ἢ δημηγορητικοί, οἱ δὲ λοιποὶ δικανικοί. Ἐκ τῶν συμβουλευτικῶν, δηλ. τῶν λόγων τῶν ἀπαγγελθέντων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ δήμου, σπουδαιότατοι εἶναι οἱ τέσσαρες Φιλιππικοί καὶ οἱ τρεῖς Ὀλυθιακοί· τῶν δὲ δικανικῶν ἔχομεν δύο εἶδη : 1) λόγους δικανικοὺς δημοσίους, ἀπαγγελθέντας δηλ. ἐν δημοσίαις δίκαις, ἐκ τῶν ὁποίων σπουδαιότατος εἶναι ὁ περὶ τοῦ στεφάνου, καὶ 2) λόγους δικανικοὺς ἰδιωτικούς, ἀπαγγελθέντας δηλ. ἐν ἰδιωτικαῖς δίκαις.

[The page contains extremely faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the document.]



ΜΕΡΟΣ Α'  
ΚΕΙΜΕΝΟΝ



Ι. ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Α'

**Εἰσαγωγή.** Ἡ Ὀλυνθος ἦτο μία ἐκ τῶν ἀξιολογωτέρων πόλεων τῆς ἀρχαιότητος. Ἐκειτο ἐν τῇ Χαλκιδικῇ χερσονήσῳ ἐπὶ τῆς ΒΔ πλευρᾶς τοῦ Τορωναίου κόλπου.

Κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς βασιλείας τοῦ Φιλίππου καὶ τὸν πόλεμον αὐτοῦ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους οἱ Ὀλύνθιοι συνέπραττον μετ' αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο ὁ Φίλιππος εἰς ἀντάλλαγμα παρεχώρησεν εἰς αὐτοὺς δύο πόλεις, τὴν Ποτείδαιαν καὶ τὸν Ἀνθεμοῦντα. Οἱ Ὀλύνθιοι βλέποντες τὰς τοιαύτας πρὸς αὐτοὺς διαθέσεις τοῦ Φιλίππου ἐθεώρουν ἑαυτοὺς εὐτυχεῖς καὶ ἀσφαλεῖς καὶ ἐπίστευον, ὅτι ὁ Φίλιππος θὰ ἄφηγε τὴν Ὀλυνθον μετὰ τῶν συμμαχικῶν τῆς πόλεως νὰ ὑφίσταται ὡς ἀνεξάρτητος πολιτεία παρὰ τὰ σύνορα τοῦ μακεδονικοῦ βασιλείου.

Ἄλλ' ὅτε ὁ Φίλιππος ἐπροχώρησε πρὸς τὴν Θράκην, ὅτε καθυπέταξε τὴν Θεσσαλίαν, κατέβαλε τοὺς Φωκεῖς καὶ κατέστησε φανερόν, ὅτι οὔτε φίλον οὔτε σύμμαχον σέβεται, τότε οἱ Ὀλύνθιοι ἀντελήφθησαν τὸν ἐπικρεμύμενον καὶ κατὰ τῶν ἰδίων κίνδυνον. Ἐκρίναν λοιπὸν καλὸν νὰ στείλουν πρέσβεις εἰς Ἀθήνας καὶ νὰ εἰρηνεύσουν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ( τὸ 352 ).

Τὸ διάβημα τοῦτο τῶν Ὀλυνθίων ὁ Φίλιππος ἐθεώρησε μὲν ὡς ἐχθρικόν, ἀλλὰ δὲν ἐπεχείρησε κατ' αὐτῶν πόλεμον ἀμέσως· ἠρέσθη ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ εἰσβάλλῃ ( τὸ 351 ) εἰς τὴν Χαλκιδικὴν καὶ νὰ ἐπιδείξῃ εἰς τοὺς Ὀλυνθίους ἀπειλητικῶς τὰς στρατιωτικὰς τὸν δυνάμεις. Τὸ 349 ὁμοῦς, λαβὼν ὡς πρόφασιν τὴν ἄρνησιν τῶν Ὀλυνθίων ν' ἀποδώσουν τὸν καταφυγόντα εἰς τὴν πόλιν των ἀδελφόν του Ἀρριδαῖον, κηρύττει ὀριστικῶς τὸν πόλεμον κατὰ τῶν Ὀλυνθίων. Οἱ Ὀλύνθιοι

τότε ἀποστέλλουν εἰς Ἀθήνας πρέσβεις ζητοῦντες συμμαχίαν καὶ ταχεῖαν βοήθειαν.

Οἱ Ἀθηναῖοι μετὰ τὴν ἄφιξιν τῶν Ὀλυνθίων πρέσβεων συνέρχονται εἰς ἐκκλησίαν· κατὰ ταύτην λαβόντες τὸν λόγον πολλοὶ ῥήτορες ἐξέφρασαν ἐνδοιασμοὺς διὰ τὴν ἀποστολὴν βοηθείας εἰς Ὀλυνθον· τελευταῖος ἀναβαίνει εἰς τὸ βῆμα ὁ Δημοσθένης καὶ ἀπαγγέλλει τὸν Ἀ' Ὀλυνθιακὸν — κατὰ τὸ θέρος τοῦ 349—, ἐν τῷ ὁποίῳ ὑποδεικνύει εἰς τοὺς Ἀθηναίους τί ὀφείλουν οὗτοι νὰ πράξουν ἐν τῇ προκειμένῃ περιστάσει.

- 1 Ἀντὶ πολλῶν ἄν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρημάτων ὑμᾶς ἐλέσθαι νομίζω, εἰ φανερόν γένοιτο τὸ μέλλον συνοίσειν τῇ πόλει, περὶ ὧν νυνὶ σκοπεῖτε. Ὅτε τοίνυν τοῦθ' οὕτως ἔχει, προσήκει προθύμως ἐθέλειν ἀκούειν τῶν βουλομένων συμβουλεύειν· οὐ γὰρ μόνον, εἴ τι χρήσιμον ἐσκεμμένος ἦκει τις, τοῦτ' ἄν ἀκούσαντες λάβοιτε, ἀλλὰ καὶ τῆς ὑμετέρας τύχης ὑπολαμβάνω πολλὰ τῶν δεόντων ἐκ τοῦ παραχρῆμ' ἐνίοις ἄν ἐπελθεῖν εἰπεῖν, ὥστ' ἐξ ἀπάντων ῥαδίαν τὴν τοῦ συμφέ-
- 2 ροντος ὑμῖν αἴρεσιν γενέσθαι. Ὁ μὲν οὖν παρῶν καιρός, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μόνον οὐχὶ λέγει φωνὴν ἀφιεῖς, ὅτι τῶν πραγμάτων ὑμῖν ἐκείνων αὐτοῖς ἀντιληπτέον ἐστίν, εἴπερ ὑπὲρ σωτηρίας αὐτῶν φροντίζετε· ἡμεῖς δ' οὐκ οἶδ' ὄντινά μοι δοκοῦμεν ἔχειν τρόπον πρὸς αὐτά.

Ἔστι δὴ τὰ γ' ἐμοὶ δοκοῦντα, ψηφίσασθαι μὲν ἤδη τὴν βοήθειαν καὶ παρασκευάσασθαι τὴν ταχίστην, ὅπως ἐνθένδε βοηθήσητε καὶ μὴ πάθητε ταῦτόν ὅπερ καὶ πρότερον, πρεσβείαν δὲ πέμπειν, ἥτις ταῦτ' ἐρεῖ καὶ παρέσται τοῖς πρά-

3 γμασιν· ὡς ἔστι μάλιστα τοῦτο δέος, μὴ πανοῦργος ὧν καὶ δεινὸς ἄνθρωπος πράγμασι χρῆσθαι, τὰ μὲν εἰκῶν, ἥνικ' ἄν τύχη, τὰ δ' ἀπειλῶν ( ἀξιόπιστος δ' ἄν εἰκότως φαίνοιτο ), τὰ δ' ἡμᾶς διαβάλλων καὶ τὴν ἀπουσίαν τὴν ἡμετέραν, τρέψηται καὶ παρασπάσθαι τι τῶν ὅλων πραγμάτων.

- 4 Οὐ μὴν ἄλλ' ἐπεικῶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦθ', ὃ δυσ-

μαχώτατόν ἐστι τῶν Φιλίππου πραγμάτων, καὶ βέλτιστον ὑμῖν τὸ γὰρ εἶναι πάντων ἐκεῖνον ἐν' ὄντα κύριον καὶ ῥη- τῶν καὶ ἀπορρήτων, καὶ ἅμα στρατηγὸν καὶ δεσπότην καὶ ταμίαν, καὶ πανταχοῦ αὐτὸν παρεῖναι τῷ στρατεύματι, πρὸς μὲν τὸ τὰ τοῦ πολέμου ταχὺ καὶ κατὰ καιρὸν πράττεσθαι πολλῶ προέχει, πρὸς δὲ τὰς καταλλαγάς, ἃς ἂν ἐκεῖνος ποι- ῆσαιτ' ἄσμενος πρὸς Ὀλυνθίους, ἐναντίως ἔχει. Δῆλον γάρ 5 ἐστι τοῖς Ὀλυνθίοις, ὅτι νῦν οὐ περὶ δόξης οὐδ' ὑπὲρ μέ- ρους χώρας πολεμοῦσιν, ἀλλ' ἀναστάσεως καὶ ἀνδραποδι- σμοῦ τῆς πατρίδος, καὶ ἴσασιν, ἅ τ' Ἀμφιπολιτῶν ἐποίησε τοὺς παραδόντας αὐτῶ τὴν πόλιν καὶ Πυθναίων τοὺς ὑπο- δεξαμένους· καὶ ὅλως ἄπιστον, οἶμαι, ταῖς πολιτείας ἢ τυ- ραννίς, ἄλλως τε καὶ ὁμορον χώραν ἔχουσι.

Ταῦτ' οὖν ἐγνωκότας ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ 6 τᾶλλ', ἃ προσήκει, πάντ' ἐνθυμουμένους, φημί δεῖν ἐθελῆ- σαι καὶ παροξυνθῆναι καὶ τῷ πολέμῳ προσέχειν, εἶπερ πο- τέ, καὶ νῦν, χρήματ' εἰσφέροντας προθύμως καὶ αὐτοὺς ἐξι- όντας καὶ μηδὲν ἐλλείποντας. Οὐδὲ γὰρ λόγος οὐδὲ σκῆψις ἔθ' ὑμῖν τοῦ μὴ τὰ δέοντα ποιεῖν ἐθέλειν ὑπολείπεται. Νυνὶ 7 γάρ, ὃ πάντες ἐθρύλουν τέως, Ὀλυνθίους ἐκπολεμῶσαι δεῖν Φιλίππῳ, γέγονεν αὐτόματον, καὶ ταῦθ' ὡς ἂν ὑμῖν μάλι- στα συμφέροι. Εἰ μὲν γὰρ ὑφ' ὑμῶν πεισθέντες ἀνείλοντο τὸν πόλεμον, σφαλεροὶ σύμμαχοι καὶ μέχρι τοῦ ταῦτ' ἂν ἐγνωκότες ᾗσαν ἴσως· ἐπειδὴ δ' ἐκ τῶν πρὸς αὐτοὺς ἐγκλη- μάτων μισοῦσι, βεβαίαν εἰκὸς τὴν ἔχθραν αὐτοὺς ὑπὲρ ὧν φοβοῦνται καὶ πεπόνθασιν ἔχειν.

Οὐ δεῖ δὴ τοιοῦτον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παραπεπτω- 8 κότα καιρὸν ἀφεῖναι, οὐδὲ παθεῖν ταῦτόν, ὅπερ ἤδη πολλά- κισ πρότερον πεπόνθατε. Εἰ γάρ, ὅθ' ἤκομεν Εὐβοεῦσι βε- βοηθηκότες καὶ παρῆσαν Ἀμφιπολιτῶν Ἰέραξ καὶ Στρατο- κλῆς ἐπὶ τουτὶ τὸ βῆμα, κελεύοντες ἡμᾶς πλεῖν καὶ παραλαμ-

βάνειν τὴν πόλιν, τὴν αὐτὴν παρειχόμεθ' ἡμεῖς ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν προθυμίαν, ἥνπερ ὑπὲρ τῆς Εὐβοέων σωτηρίας, εἶχετ' ἂν Ἀμφίπολιν τότε καὶ πάντων τῶν μετὰ ταῦτ' ἂν ἦτ' ἀπηγ-  
 9 λαγμένοι πραγματῶν. Καὶ πάλιν, ἡνίκα Πύδνα, Ποτεΐδαϊα, Μεθώνη, Παγασαί, τᾶλλα, ἵνα μὴ καθ' ἕκαστα λέγων δια-  
 τρίβω, πολιορκούμεν' ἀπηγγέλλετο, εἰ τότε τούτων ἐνὶ τῷ  
 πρώτῳ προθύμως καὶ ὡς προσῆκεν ἐβοηθήσαμεν αὐτοί, ῥάονι  
 καὶ πολὺ ταπεινότερῳ νῦν ἂν ἐχρώμεθα τῷ Φιλίππῳ. Νῦν δὲ  
 τὸ μὲν παρὸν αἰεὶ προϊέμενοι, τὰ δὲ μέλλοντ' αὐτόματ' οἴο-  
 μενοι σχήσειν καλῶς, ἠϋξήσαμεν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Φίλιπ-  
 πον ἡμεῖς καὶ κατεστήσαμεν τηλικουῖτον, ἡλικὸς οὐδεὶς πω  
 βασιλεὺς γέγονε Μακεδονίας. Νυνὶ δὲ καιρὸς ἔκει τις, οὗτος  
 ὁ τῶν Ὀλυνθίων, αὐτόματος τῇ πόλει, ὃς οὐδενός ἐστιν ἐλάτ-  
 των τῶν προτέρων ἐκείνων.

10 Καὶ ἔμοιγε δοκεῖ τις ἂν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δίκαιος  
 λογιστῆς τῶν παρὰ τῶν θεῶν ἡμῖν ὑπερηγμένων καταστάς,  
 καίπερ οὐκ ἐχόντων ὡς δεῖ πολλῶν, ὅμως μεγάλην ἂν ἔχειν  
 αὐτοῖς χάριν, εἰκότως· τὸ μὲν γὰρ πόλλ' ἀπολωλεκέναι κατὰ  
 τὸν πόλεμον τῆς ἡμετέρας ἀμελείας ἂν τις θείῃ δικαίως, τὸ  
 δὲ μήτε πάλαι πεπονθέναι πεφηνέναι τέ τιν' ἡμῖν συμμα-  
 χίαν τούτων ἀντίτροπον, ἂν βουλώμεθα χρῆσθαι, τῆς παρ'  
 11 ἐκείνων εὐνοίας εὐεργέτημ' ἂν ἔγωγε θείην. Ἄλλ', οἶμαι, πα-  
 ρόμοιόν ἐστιν, ὅπερ καὶ περὶ τῆς τῶν χρημάτων κτήσεως· ἂν  
 μὲν γάρ, ὅσ' ἂν τις λάβῃ, καὶ σῶσῃ, μεγάλην ἔχει τῇ τύχῃ  
 τὴν χάριν, ἂν δ' ἀναλώσας λάθῃ, συνανήλωσε καὶ τὸ μεμνη-  
 σθαι τὴν χάριν. Καὶ περὶ τῶν πραγμάτων οὕτως· οἱ μὴ χρη-  
 σάμενοι τοῖς καιροῖς ὀρθῶς οὐδ', εἰ συνέβῃ τι παρὰ τῶν θεῶν  
 χρηστόν, μνημονεύουσι· πρὸς γὰρ τὸ τελευταῖον ἐκβάν ἕκα-  
 στον τῶν πρὶν ὑπαρξάντων κρίνεται.

Διὸ καὶ σφόδρα δεῖ τῶν λοιπῶν ἡμᾶς, ὧ ἄνδρες Ἀθη-  
 ναῖοι, φροντίσαι, ἵνα ταῦτ' ἐπανορθωσάμενοι τὴν ἐπὶ τοῖς

πεπραγμένοις ἀδοξίαν ἀποτριψόμεθα. Εἰ δὲ προησόμεθ', ὧ 12  
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τούτους τοὺς ἀνθρώπους, εἴτ' Ὀλυν-  
 θον ἐκεῖνος καταστρέφεται, φρασάτω τις ἐμοί, τί τὸ κω-  
 λῦον ἔτ' αὐτὸν ἔσται βαδίζειν, ὅποι βούλεται.

Ἄρα λογίζεται τις ὑμῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεω-  
 ρεῖ τὸν τρόπον, δι' ὃν μέγας γέγονεν ἀσθενής ὢν τὸ κατ'  
 ἀρχᾶς Φίλιππος ; Τὸ πρῶτον Ἀμφίπολιν λαβὼν, μετὰ ταῦτα  
 Πύδναν, πάλιν Ποτεídaιαν, Μεθώνην αὖθις, εἶτα Θεττα-  
 λίας ἐπέβη· μετὰ ταῦτα Φεράς, Παγασάς, Μαγνησίαν, πάνθ' 13  
 ὃν ἐβούλετ' εὐτρεπίσας τρόπον, ὥχεται εἰς Θράκην· εἴτ' ἐκεῖ  
 τοὺς μὲν ἐκβαλὼν, τοὺς δὲ καταστήσας τῶν βασιλέων ἡσθέ-  
 νησε· πάλιν ῥαῖσας οὐκ ἐπὶ τὸ ῥαθυμεῖν ἀπέκλινεν, ἀλλ' εὐ-  
 θὺς Ὀλυνθίοις ἐπεχείρησε. Τὰς δ' ἐπ' Ἰλλυριοὺς καὶ Παί-  
 ονας αὐτοῦ καὶ πρὸς Ἀρρύβαν καὶ ὅποι τις ἂν εἴποι παρα-  
 λείπω στρατείας.

« Τί οὖν », ἂν τις εἴποι, « ταῦτα λέγεις ἡμῖν νῦν ; » 14  
 Ἴνα γινώτε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ αἰσθησθ' ἀμφοτέρα,  
 καὶ τὸ προὔτεσθαι καθ' ἕκαστον αἰεὶ τι τῶν πραγμάτων ὡς ἀ-  
 λυσιτελές, καὶ τὴν φιλοπραγμοσύνην, ἣ χρῆται καὶ συζῆ Φί-  
 λιππος, ὑφ' ἧς οὐκ ἔστιν, ὅπως ἀγαπήσας τοῖς πεπραγμένοις  
 ἡσυχίαν σχήσει. Εἰ δ' ὁ μὲν, ὡς αἰεὶ τι μεῖζον τῶν ὑπαρχόν-  
 των δεῖ πράττειν, ἐγνωκῶς ἔσται, ἡμεῖς δ' ὡς οὐδενὸς ἀντι-  
 ληπτέον ἐρρωμένως τῶν πραγμάτων, σκοπεῖσθ', εἰς τί ποτ'  
 ἐλπὶς ταῦτα τελευτήσῃ. Πρὸς θεῶν, τίς οὕτως εὐήθης ἔστιν 15  
 ὑμῶν, ὅστις ἀγνοεῖ τὸν ἐκεῖθεν πόλεμον δεῦρ' ἤξοντ', ἂν  
 ἀμελήσωμεν ; Ἀλλὰ μὴν, εἰ τοῦτο γενήσεται, δέδοικ', ὧ  
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥσπερ οἱ δανειζόμε-  
 νοι ῥαδίως ἐπὶ μεγάλοις τόκοις μικρὸν εὐπορήσαντες χρόνον  
 ὕστερον καὶ τῶν ἀρχαίων ἀπέστησαν, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐπὶ  
 πολλῶ φανῶμεν ἐρραθυμηκότες, καὶ ἅπαντα πρὸς ἡδονὴν ζη-  
 τοῦντες πολλὰ καὶ χαλεπὰ ὢν οὐκ ἠβουλόμεθ' ὕστερον εἰς

ἀνάγκην ἔλθωμεν ποιεῖν, καὶ κινδυνεύσωμεν περὶ τῶν ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ.

- 16 Τὸ μὲν οὖν ἐπιτιμᾶν ἴσως φῆσαι τις ἂν ῥάδιον καὶ παντὸς εἶναι, τὸ δ' ὑπὲρ τῶν παρόντων, ὅτι δεῖ πράττειν, ἀποφαίνεσθαι, τοῦτ' εἶναι συμβούλου. Ἐγὼ δ' οὐκ ἄγνωῶ μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦθ', ὅτι πολλάκις ὑμεῖς οὐ τοὺς αἰτίους, ἀλλὰ τοὺς ὑστάτους περὶ τῶν πραγμάτων εἰπόντας ἐν ὀργῇ ποιεῖσθε, ἂν τι μὴ κατὰ γνώμην ἐκβῆ· οὐ μὴν οἶμαι δεῖν τὴν ἰδίαν ἀσφάλειαν σκοποῦνθ' ὑποστείλασθαι περὶ ὧν ὑμῖν συμφέρειν ἡγοῦμαι.
- 17 Φημί δὴ διχῆ βοηθητέον εἶναι τοῖς πράγμασιν ὑμῖν, τῶν τε τὰς πόλεις τοῖς Ὀλυνθίοις σῶζειν καὶ τοὺς τοῦτο ποιήσοντας στρατιώτας ἐκπέμπειν, καὶ τῶ τὴν ἐκείνου χώραν κακῶς ποιεῖν καὶ τριήρεσι καὶ στρατιώταις ἑτέροις· εἰ δὲ θατέρου τούτων ὀλιγορήσετε, ὀκνῶ, μὴ μάταιος ἡμῖν ἡ στρατεία γένηται. Εἴτε γάρ, ὑμῶν τὴν ἐκείνου κακῶς ποιούντων, ὑπομείνας τοῦτ' Ὀλυνθον παραστήσεται, ῥαδίως ἐπὶ τὴν οἰκείαν ἐλθὼν ἀμυνεῖται· εἴτε, βοηθησάντων μόνον ὑμῶν εἰς Ὀλυνθον, ἀκινδύνως ὄρων ἔχοντα τὰ οἴκοι προσκαθεδεῖται καὶ προσεδρεύσει τοῖς πράγμασι, περίεσται τῶ χρόνῳ τῶν πολιορκουμένων. Δεῖ δὴ πολλὴν καὶ διχῆ τὴν βοήθειαν εἶναι.
- 19 Καὶ περὶ μὲν τῆς βοηθείας ταῦτα γινώσκω· περὶ δὲ χρημάτων πόρου, ἔστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρήμαθ' ὑμῖν, ἔστιν, ὅσ' οὐδενὶ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, στρατιωτικά· ταῦτα δ' ὑμεῖς οὕτως, ὡς βούλεσθε, λαμβάνετε. Εἰ μὲν οὖν ταῦτα τοῖς στρατευομένοις ἀποδώσετε, οὐδενὸς ὑμῖν προσδεῖ πόρου, εἰ δὲ μὴ, προσδεῖ, μᾶλλον δ' ἅπαντος ἐνδεῖ τοῦ πόρου. « Τί οὖν ; » ἂν τις εἴποι « σὺ γράφεις ταῦτ' εἶναι στρατιωτικά ; » Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε. Ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι στρατιώτας δεῖν κατασκευασθῆναι καὶ ταῦτ' εἶναι στρατιωτικά καὶ μίαν σύνταξιν εἶναι τὴν αὐτὴν τοῦ τε λαμβάνειν καὶ τοῦ

ποιεῖν τὰ δέοντα· ὑμεῖς δ' οὕτω πως ἄνευ πραγμάτων λαμβάνειν εἰς τὰς ἑορτάς. Ἔστι δὴ λοιπόν, οἶμαι, πάντας εἰσφέρειν, ἂν πολλῶν δέη, πολλά, ἂν ὀλίγων, ὀλίγα. Δεῖ δὲ χρημάτων, καὶ ἄνευ τούτων οὐδὲν ἔστι γενέσθαι τῶν δεόντων. Λέγουσι δὲ καὶ ἄλλους τινὰς ἄλλοι πόρους, ὧν ἔλεσθ', ὅστις ὑμῖν συμφέρειν δοκεῖ· καὶ ἕως ἔστί καιρός, ἀντιλάβεσθε τῶν πραγμάτων.

Ἄξιον δ' ἐνθυμηθῆναι καὶ λογίσασθαι, τὰ πράγματ' ἐν 21  
 ᾧ καθέστηκε νυνὶ τὰ Φιλίππου. Οὐτε γάρ, ὡς δοκεῖ καὶ φή-  
 σεῖε τις ἂν μὴ σκοπῶν ἀκριβῶς, εὐτρεπῶς οὐδ' ὡς ἂν κάλ-  
 λιστ' αὐτῷ τὰ παρόντ' ἔχει, οὐτ' ἂν ἐξήνεγκε τὸν πόλεμόν  
 ποτε τοῦτον ἐκεῖνος, εἰ πολεμεῖν ᾤθη δεήσειν αὐτόν, ἀλλ'  
 ὡς ἐπιῶν ἅπαντα τότε ἤλπιζε τὰ πράγματ' ἀναιρήσεσθαι,  
 κατὰ διέψευσαι. Τοῦτο δὴ πρῶτον αὐτὸν ταράττει παρὰ  
 γνώμην γεγονὸς καὶ πολλὴν ἀθυμίαν αὐτῷ παρέχει, εἶτα τὰ  
 τῶν Θετταλῶν. Ταῦτα γὰρ ἄπιστα μὲν ἦν δήπου φύσει καὶ 22  
 αἰεὶ πᾶσιν ἀνθρώποις, κομιδῇ δ', ὥσπερ ἦν, καὶ ἔστι νῦν τού-  
 τω. Καὶ γὰρ Παγασὰς ἀπαιτεῖν αὐτόν εἰσιν ἐψηφισμένοι καὶ  
 Μαγνησίαν κεκωλύκασι τειχίζειν. Ἦκουον δ' ἔγωγέ τινων,  
 ὡς οὐδὲ τοὺς λιμένας καὶ τὰς ἀγοράς ἔτι δώσοιεν αὐτῷ καρ-  
 ποῦσθαι· τὰ γὰρ κοινὰ τῶν Θετταλῶν ἀπὸ τούτων δέοι διαι-  
 κεῖν, οὐ Φίλιππον λαμβάνειν. Εἰ δὲ τούτων ἀποστερηθήσε-  
 ται τῶν χρημάτων, εἰς στενὸν κομιδῇ τὰ τῆς τροφῆς τοῖς  
 ξένοις αὐτῷ καταστήσεται.

Ἄλλὰ μὴν τὸν γε Παίονα καὶ τὸν Ἰλλυριὸν καὶ ἀπλῶς 23  
 τούτους ἅπαντας ἠγεῖσθαι χρὴ αὐτονόμους ἥδιον ἂν καὶ ἐ-  
 λευθέρους ἢ δούλους εἶναι· καὶ γὰρ ἀήθεις τοῦ κατακοῦειν  
 τινός εἰσι, καὶ ἄνθρωπος ὑβριστής, ὡς φασιν. Καὶ μὰ Δί'  
 οὐδὲν ἄπιστον ἴσως· τὸ γὰρ εὖ πράττειν παρὰ τὴν ἀξίαν ἀφορ-  
 μῇ τοῦ κακῶς φρονεῖν τοῖς ἀνοήτοις γίγνεται, διόπερ πολ-



λάκις δοκεῖ τὸ φυλάξαι τάγαθὰ τοῦ κτήσασθαι χαλεπώτερον εἶναι.

24 Δεῖ τοίνυν ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν ἀκαιρίαν τὴν ἐκείνου καιρὸν ὑμέτερον νομίσαντας ἐτοίμως συνάρασθαι τὰ πράγματα, καὶ πρεσβευομένους ἐφ' ἃ δεῖ καὶ στρατευομένους αὐτοὺς καὶ παροξύνοντας τοὺς ἄλλους ἅπαντας, λογιζομένους, εἰ Φίλιππος λάβοι καθ' ἡμῶν τοιοῦτον καιρὸν καὶ πόλεμος γένοιτο πρὸς τῇ χώρᾳ, πῶς ἂν αὐτὸν οἴεσθ' ἐτοίμως ἐφ' ὑμᾶς ἐλθεῖν ; Εἴτ' οὐκ αἰσχύνεσθε, εἰ μηδ', ἃ πάθοιτ' ἂν, εἰ δύναιτ' ἐκεῖνος, ταῦτα ποιῆσαι καιρὸν ἔχοντες οὐ τολμήσετε ;

25 Ἐτι τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μηδὲ τοῦθ' ὑμᾶς λανθανέτω, ὅτι νῦν αἴρεσίς ἐστιν ὑμῖν, πότερ' ὑμᾶς ἐκεῖ χρὴ πολεμεῖν ἢ παρ' ὑμῖν ἐκεῖνον. Ἐὰν μὲν γὰρ ἀντέχη τὰ τῶν Ὀλυνθίων, ὑμεῖς ἐκεῖ πολεμήσετε καὶ τὴν ἐκείνου κακῶς ποιήσετε, τὴν ὑπάρχουσαν καὶ τὴν οἰκείαν ταύτην ἀδεῶς καρπούμενοι· ἂν δ' ἐκεῖνα Φίλιππος λάβῃ, τίς αὐτὸν κωλύσει δεῦρο  
26 βαδίζειν ; Θηβαῖοι ; Μὴ λίαν πικρὸν εἰπεῖν ἦ, καὶ συνεισβαλοῦσιν ἐτοίμως. Ἀλλὰ Φωκεῖς ; Οἱ τὴν οἰκείαν οὐχ οἷοί τ' ὄντες φυλάττειν, ἐὰν μὴ βοηθήσῃθ' ὑμεῖς. Ἡ ἄλλος τις ; « Ἀλλ', ὧ τᾶν, οὐχὶ βουλήσεται ». Τῶν ἀτοπωτάτων μὲντ' ἂν εἴη, εἰ, ἃ νῦν ἄνοιαν ὀφλισκάνων ὅμως ἐκλαλεῖ, ταῦτα δυνηθεὶς μὴ πράξει.

27 Ἀλλὰ μὴν ἡλίκα γ' ἐστὶ τὰ διάφορα ἐνθάδ' ἢ 'κεῖ πολεμεῖν, οὐδὲ λόγου προσδεῖν ἡγοῦμαι. Εἰ γὰρ ὑμᾶς δεήσειεν αὐτοὺς τριάκονθ' ἡμέρας μόνας ἔξω γενέσθαι καὶ ὅσ' ἀνάγκη στρατοπέδῳ χρωμένους τῶν ἐκ τῆς χώρας λαμβάνειν, μηδενὸς ὄντος ἐν αὐτῇ, πολεμίου λέγω, πλείον' ἂν οἶμαι ζημιωθῆναι τοὺς γεωργοῦντας ὑμῶν ἢ ὅσ' εἰς ἅπαντα τὸν πρὸ τοῦ πόλεμον δεδαπάνησθε. Εἰ δὲ δὴ πόλεμός τις ἦξει, πόσα χρὴ νομίσει ζημιώσεσθαι ; Καὶ πρόσεσθ' ἢ ὕβρις καὶ ἔθ' ἢ τῶν πραγμάτων αἰσχύνη, οὐδεμιᾶς ἐλάττων ζημίας τοῖς γε σώφροσιν.



Πάντα δὴ ταῦτα δεῖ συνιδόντας ἅπαντας βοηθεῖν καὶ 28 ἀπωθεῖν ἐκεῖσε τὸν πόλεμον, τοὺς μὲν εὐπόρους, ἔν' ὑπὲρ τῶν πολλῶν, ὧν καλῶς ποιοῦντες ἔχουσι, μικρ' ἀναλίσκοντες τὰ λοιπὰ καρπῶνται ἀδεῶς, τοὺς δ' ἐν ἡλικίᾳ, ἵνα τὴν τοῦ πολεμῆν ἐμπειρίαν ἐν τῇ Φιλίππου χώρα κτησάμενοι φοβεροὶ φύλακες τῆς οἰκείας ἀκεραίου γένωνται, τοὺς δὲ λέγοντας, ἔν' αἱ τῶν πεπολιτευμένων αὐτοῖς εὐθυναὶ ῥάδιαι γένωνται, ὡς, ὅποῖ' ἄτ' ἂν ὑμᾶς περιστῆ τὰ πράγματα, τοιοῦτοι κριταὶ καὶ τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς ἔσεσθε. Χρηστά δ' εἶη παντὸς εἶνεκα.



## II. ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Β'

**Εἰσαγωγή.** Ὁ Δημοσθένης ἐν τῷ Α' Ὀλυνθιακῷ ὑπέδειξεν εἰς τοὺς Ἀθηναίους, ὅτι πρέπει νὰ ἐνεργήσουν δραστηρίως, νὰ παρασκευασθοῦν δὲ δύο στρατοὶ πολιτῶν Ἀθηναίων — καὶ ὄχι μισθοφόρων — ἐκ τῶν ὁποίων ὁ μὲν εἰς νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν ἀπειλούμενην Ὀλυνθίαν, ὁ δὲ ἄλλος νὰ εἰσβάλλῃ εἰς τὴν Μακεδονίαν. Ἀλλ' ὁ Δημοσθένης οὐκ εἰσηκούσθη· οἱ Ἀθηναῖοι ἀπέστειλαν εἰς τοὺς Ὀλυνθίους στρατιωτικὴν βοήθειαν ἀποτελουμένην μόνον ἐκ δισχιλίων μισθοφόρων καὶ τριάκοντα τριήρων ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Χάρητος. Ἡ βοήθεια αὕτη οὐδὲν κατώρθωσεν. Ὁ Χάρης, ἐπειδὴ δὲν εἶχε νὰ μισθοδοτῇ τὸν στρατόν, δὲν ἐπολέμει πρὸς τὸν Φίλιππον, ἀλλ' ἐλήστευεν ἐμπορικὰ πλοῖα. Διὰ τοῦτο οἱ Ὀλυνθιοὶ στέλλουν νέαν πρεσβείαν εἰς Ἀθήνας ζητοῦντες νέαν βοήθειαν.

Οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον μὲν συνείδησιν τοῦ κρισίμου τῆς περιστάσεως, ἀλλ' ἐδίσταζον νὰ βοηθήσουν τοὺς Ὀλυνθίους φοβούμενοι τὴν μεγάλην δύναμιν τοῦ Φιλίππου. Διὰ τοῦτο ὁ Δημοσθένης ἀναλαμβάνει ἐκ δευτέρου νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους καὶ ἀπαγγέλλει τὸν Β' Ὀλυνθιακόν — μετὰ παρέλευσιν ἐλαχίστου χρόνου ἀπὸ τῆς ἐκφωνήσεως τοῦ

πρώτου, ἦτοι κατὰ τὸ θέρος τοῦ 349 — ἐν αὐτῷ προσπαθεῖ ὁ ρήτωρ νὰ ἐνθαρρύνῃ τοὺς Ἀθηναίους καὶ ὑποδεικνύει εἰς αὐτοὺς τί ὀφείλου νὰ πράξουν.

- 1 Ἐπὶ πολλῶν μὲν ἂν τις ἰδεῖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δοκεῖ μοι τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὐνοίαν φανεράν γιγνομένην τῇ πόλει, οὐχ ἥκιστα δ' ἐν τοῖς παροῦσι πράγμασι· τὸ γὰρ τοὺς πολεμήσοντας Φιλίππῳ γεγενῆσθαι καὶ χώραν ὁμορον καὶ δύνάμιν τινα κεκτημένους καί, τὸ μέγιστον ἀπάντων, τὴν ὑπὲρ τοῦ πολέμου γνώμην τοιαύτην ἔχοντας, ὥστε τὰς πρὸς ἐκεῖνον διαλλαγὰς πρῶτον μὲν ἀπίστους, εἴτα τῆς ἑαυτῶν πατρίδος νομίζειν ἀνάστασιν, δαιμονία τινὶ καὶ θείᾳ παν-
- 2 τάπασιν ἔοικεν εὐεργεσίᾳ. Δεῖ τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτ' ἤδη σκοπεῖν αὐτοὺς, ὅπως μὴ χεῖρους περὶ ἡμᾶς αὐτοὺς εἶναι δόξομεν τῶν ὑπαρχόντων, ὡς ἔστι τῶν αἰσχυρῶν, μᾶλλον δὲ τῶν αἰσχίστων, μὴ μόνον πόλεων καὶ τόπων, ὧν ἤμῃν ποτε κύριοι, φαίνεσθαι προἰεμένους, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑπὸ τῆς τύχης παρασκευασθέντων συμμάχων καὶ καιρῶν.
- 3 Τὸ μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν Φιλίππου ῥώμην διεξιέναι καὶ διὰ τούτων τῶν λόγων προτρέπειν τὰ δέοντα ποιεῖν ὑμᾶς οὐχὶ καλῶς ἔχειν ἠγοῦμαι. Διὰ τί; Ὅτι μοι δοκεῖ πάνθ' ὅσ' ἂν εἴποι τις ὑπὲρ τούτων, ἐκεῖνῳ μὲν ἔχειν φιλοτιμίαν, ἡμῖν δ' οὐχὶ καλῶς πεπραχθαι. Ὁ μὲν γὰρ ὅσῳ πλείον' ὑπὲρ τὴν ἀξίαν πεποίηκε τὴν αὐτοῦ, τοσοῦτῳ θαυμαστότερος παρὰ πᾶσι νομίζεται· ὑμεῖς δ', ὅσῳ χεῖρον ἢ προσῆκε κέχρησθε τοῖς πράγμασι, τοσοῦτῳ πλείον' αἰσχύνῃν
- 4 ὠφλήκατε. Ταῦτα μὲν οὖν παραλείψω. Καὶ γὰρ εἰ μετ' ἀληθείας τις, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σκοποῖτο, ἐνθένδ' ἂν αὐτὸν ἴδοι μέγαν γεγεννημένον, οὐχὶ παρ' αὐτοῦ. Ὡν οὖν ἐκεῖνος μὲν ὀφείλει τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ πεπολιτευμένοις χάριν, ὑμῖν δὲ δίκην προσήκει λαβεῖν, οὐχὶ νῦν ὀρῶ τὸν καιρὸν τοῦ λέγειν·

ἀ δὲ καὶ χωρὶς τούτων ἓν καὶ βέλτιόν ἐστιν ἀκηκοέναι πάν-  
 τας ὑμᾶς καὶ μεγάλα, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατ' ἐκείνου φαί-  
 νοιτ' ἂν ὀνειδῆ βουλομένοις ὀρθῶς δοκιμάζειν, ταῦτ' εἰπεῖν  
 πειράσομαι.

Τὸ μὲν οὖν ἐπίορκον καὶ ἄπιστον καλεῖν ἄνευ τοῦ τὰ 5  
 πεπραγμένα δεικνύναι λαιδορίαν εἶναι τις ἂν φήσειε κενὴν  
 δικαίως· τὸ δὲ πάνθ', ὅσα πάποτ' ἔπραξε, διεξιόντ' ἐφ' ἄ-  
 πασι τούτοις ἐλέγχειν καὶ βραχέος λόγου συμβαίνει δεῖσθαι  
 καὶ δυοῖν ἔνεχ' ἡγοῦμαι συμφέρειν εἰρήσθαι, τοῦ τ' ἐκείνον,  
 ὅπερ καὶ ἀληθὲς ὑπάρχει, φαῦλον φαίνεσθαι καὶ τοὺς ὑπερεκ-  
 πεπληγμένους ὡς ἄμαχόν τινα τὸν Φίλιππον ἰδεῖν, ὅτι πάν-  
 τα διεξελέγηθεν, οἷς πρότερον παρακρουόμενος μέγας ηὔξη-  
 θη, καὶ πρὸς αὐτὴν ἤκει τὴν τελευταίην τὰ πράγματ' αὐτῶ.

Ἐγὼ γάρ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σφόδρ' ἂν ἡγοῦμην καὶ 6  
 αὐτὸς φοβερόν τὸν Φίλιππον καὶ θαυμαστόν, εἰ τὰ δίκαια  
 πράττονθ' ἐώρων ηὔξημένον· νῦν δὲ θεωρῶν καὶ σκοπῶν εὐ-  
 ρίσκω τὴν μὲν ἡμετέραν εὐήθειαν τὸ κατ' ἀρχάς, ὅτ' Ὀλυμ-  
 θίους ἀπήλαυνόν τινες ἐνθένδε βουλομένους ὑμῖν διαλεχθῆ-  
 ναι, τῷ τὴν Ἀμφίπολιν φάσκειν παραδώσειν καὶ τὸ θρυλού-  
 μενόν ποτ' ἀπόρρητον ἐκεῖνο κατασκευάσαι, τούτῳ προσα-  
 γαγόμενον, τὴν δ' Ὀλυμθίων φιλίαν μετὰ ταῦτα τῷ Ποτεί- 7  
 δαιαν οὔσαν ὑμετέραν ἐξελεῖν καὶ τοὺς μὲν πρότερον συμμά-  
 χους ὑμᾶς ἀδικῆσαι, παραδοῦναι δ' ἐκείνοις, Θετταλοὺς δὲ  
 νῦν τὰ τελευταῖα τῷ Μαγνησίαν παραδώσειν ὑποσχέσθαι καὶ  
 τὸν Φωκικὸν πόλεμον πολεμήσειν ὑπὲρ αὐτῶν ἀναδέξασθαι.  
 "Ὅλως δ' οὐδεὶς ἐστιν, ὄντιν' οὐ πεφενάκιεν ἐκεῖνος τῶν  
 αὐτῶ χρησαμένων· τὴν γὰρ ἐκάστων ἄνοιαν αἰεὶ τῶν ἀγνο-  
 ούντων αὐτὸν ἐξαπατῶν καὶ προσλαμβάνων οὕτως ηὔξῃθη.

"Ὡσπερ οὖν διὰ τούτων ἤρθη μέγας, ἡνίχ' ἕκαστοι συμ- 8  
 φέρον αὐτὸν ἑαυτοῖς ῥοντό τι πράξειν, οὕτως ὀφείλει διὰ  
 τῶν αὐτῶν τούτων καὶ καθαιρεθῆναι πάλιν, ἐπειδὴ πάνθ'

εἶνεχ' ἑαυτοῦ ποιῶν ἐξελέγηγκται. Καιροῦ μὲν δὴ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸς τοῦτο πάρεστι Φιλίππῳ τὰ πράγματα· ἢ, παρελθὼν τις ἐμοί, μᾶλλον δ' ὑμῖν δειξάτω, ἢ ὡς οὐκ ἀληθῆ ταῦτ' ἐγὼ λέγω, ἢ ὡς οἱ τὰ πρῶτ' ἐξηπατημένοι τὰ λοιπὰ πιστεύουσιν, ἢ ὡς οἱ παρά τὴν αὐτῶν ἀξίαν δεδουλωμένοι Θετταλοὶ νῦν οὐκ ἂν ἐλεύθεροι γένοιοντ' ἄσμενοι.

9 Καὶ μὴν εἴ τις ὑμῶν ταῦτα μὲν οὕτως ἔχειν ἠγγεῖται, οἴεται δὲ βία καθέξειν αὐτὸν τὰ πράγματα τῷ τὰ χωρία καὶ λιμένας καὶ τὰ τοιαῦτα προειληφέναι, οὐκ ὀρθῶς οἴεται. "Ὅταν μὲν γὰρ ὑπ' εὐνοίας τὰ πράγματα συστῆ καὶ πᾶσι ταῦτά συμφέρη τοῖς μετέχουσι τοῦ πολέμου, καὶ συμπονεῖν καὶ φέρειν τὰς συμφορὰς καὶ μένειν ἐθέλουσιν ἄνθρωποι· ὅταν δ' ἐκ πλεονεξίας καὶ πονηρίας τις ὥσπερ οὗτος ἰσχύσῃ, ἢ πρώτῃ πρόφασις καὶ μικρὸν πταῖσμ' ἅπαντ' ἀνεχαίτισε καὶ διέ-

10 λυσεν. Οὐ γὰρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀδικοῦντα καὶ ἐπιорκοῦντα καὶ ψευδόμενον δύναμιν βεβαίαν κτήσασθαι, ἀλλὰ τὰ τοιαῦτ' εἰς μὲν ἅπαξ καὶ βραχὺν χρόνον ἀντέχει, καὶ σφόδρα γ' ἠνθησεν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν, ἂν τύχῃ, τῷ χρόνῳ δὲ φωρᾶται καὶ περὶ αὐτὰ καταρρεῖ. "Ὡσπερ γὰρ οἰκίας, οἶμαι, καὶ πλοίου καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων τὰ κάτωθεν ἰσχυρότατ' εἶναι δεῖ, οὕτω καὶ τῶν πράξεων τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ὑποθέσεις ἀληθεῖς καὶ δικαίας εἶναι προσήκει. Τοῦτο δ' οὐκ ἔστιν οὐδὲν νῦν τοῖς πεπραγμένοις Φιλίππῳ.

11 Φημὶ δὴ δεῖν ὑμᾶς τοῖς μὲν Ὀλυνθίοις βοηθεῖν, καὶ ὅπως τις λέγει κάλλιστα καὶ τάχιστα, οὕτως ἀρέσκει μοι· πρὸς δὲ Θετταλοὺς πρεσβείαν πέμπειν, ἢ τοὺς μὲν διδάξει ταῦτα, τοὺς δὲ παροξυνεῖ· καὶ γὰρ νῦν εἰσιν ἐψηφισμένοι Παγασὰς ἀπαι-

12 τεῖν καὶ περὶ Μαγνησίας λόγους ποιεῖσθαι. Σκοπεῖσθε μέντοι τοῦτο, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅπως μὴ λόγους ἐροῦσι μόνον οἱ παρ' ἡμῶν πρέσβεις, ἀλλὰ καὶ ἔργον τι δεικνύειν ἔξουσιν, ἐξεληλυθότων ἡμῶν ἀξίως τῆς πόλεως καὶ ὄντων ἐπὶ

τοῖς πράγμασιν, ὡς ἅπας μὲν λόγος, ἂν ἀπῆ τὰ πράγματα, μάταιόν τι φαίνεται καὶ κενόν, μάλιστα δ' ὁ παρὰ τῆς ἡμετέρας πόλεως· ὅσῳ γὰρ ἐτοιμότατ' αὐτῷ δοκοῦμεν χρῆσθαι, τοσοῦτῳ μᾶλλον ἀπιστοῦσι πάντες αὐτῷ. Πολλὴν δὲ τὴν με- 13 τάστασιν καὶ μεγάλῃν δεικτέον τὴν μεταβολὴν, εἰσφέροντας, ἐξιόντας, ἅπαντα ποιοῦντας ἐτοιμίως, εἶπερ τις ὑμῖν προσέξει τὸν νοῦν. Κἂν ταῦτ' ἐθελήσῃθ' ὡς προσήκει καὶ δὴ περαινεν, οὐ μόνον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ συμμαχικὰ ἀσθενῶς καὶ ἀπίστως ἔχοντα φανήσεται Φιλίππῳ, ἀλλὰ καὶ τὰ τῆς οἰκείας ἀρχῆς καὶ δυνάμεως κακῶς ἔχοντ' ἐξελεγχθήσεται.

Ὅπως μὲν γὰρ ἡ Μακεδονικὴ δύναμις καὶ ἀρχὴ ἐν μὲν 14 προσθήκῃ μερὶς ἐστὶ τις οὐ μικρὰ, οἷον ὑπῆρξέ ποθ' ὑμῖν ἐπὶ Τιμοθέου πρὸς Ὀλυνθίους· πάλιν αὖ πρὸς Ποτειδαίαν Ὀλυνθίοις ἐφάνη τι τοῦτο συναμφοτέρων· νυνὶ Θετταλοῖς στασιάζουσι καὶ τεταραγμένοις ἐπὶ τὴν τυραννικὴν οἰκίαν ἐβοήθησε· καὶ ὅποι τις ἂν, οἶμαι, προσθῆ κἂν μικρὰν δύναμιν, πάντ' ὠφελεῖ· αὐτὴ δὲ καθ' αὐτὴν ἀσθενὴς καὶ πολλῶν κακῶν ἐστὶ μεστή. Καὶ γὰρ οὗτος ἅπασιν τούτοις, οἷς ἂν τις 15 μέγαν αὐτὸν ἠγήσαιτο, τοῖς πολέμοις καὶ ταῖς στρατείαις, ἔτ' ἐπισφαλεστέραν ἢ ὑπῆρχε φύσει κατεσκευάκεν αὐτῷ.

Μὴ γὰρ οἴεσθ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς αὐτοῖς Φιλίππὸν τε χαίρειν καὶ τοὺς ἀρχομένους, ἀλλ' ὁ μὲν δόξης ἐπιθυμεῖ καὶ τοῦτ' ἐζήλωκε καὶ προήρηται πράττων καὶ κινδυνεύων, ἂν συμβῆ τι, παθεῖν, τὴν τοῦ διαπράξασθαι ταῦθ', ἃ μηδεὶς πώποτ' ἄλλος Μακεδόνων βασιλεὺς, δόξαν ἀντὶ τοῦ ζῆν ἀσφαλῶς ἠρημένος· τοῖς δὲ τῆς μὲν φιλοτιμίας τῆς ἀπὸ 16 τούτων οὐ μέτεστι, κοπτόμενοι δ' αἰεὶ ταῖς στρατείαις ταῦταις ταῖς ἄνω κάτω λυποῦνται καὶ συνεχῶς ταλαιπωροῦσιν, οὔτ' ἐπὶ τοῖς ἔργοις οὔτ' ἐπὶ τοῖς αὐτῶν ἰδίοις ἐώμενοι διατρίβειν, οὔθ' ὅσ' ἂν ποιήσωσιν οὕτως, ὅπως ἂν δύνωνται,

ταῦτ' ἔχοντες διαθέσθαι κεκλειμένων τῶν ἐμπορίων τῶν ἐν τῇ χώρᾳ διὰ τὸν πόλεμον.

- 17 Οἱ μὲν οὖν πολλοὶ Μακεδόνων πῶς ἔχουσι Φιλίππῳ, ἐκ τούτων ἂν τις σκέψαιτ' οὐ χαλεπῶς· οἱ δὲ δὴ περὶ αὐτὸν ὄντες ξένοι καὶ πεζέταιροι δόξαν μὲν ἔχουσιν, ὡς εἰσὶ θαυμαστοὶ καὶ συγκεκροτημένοι τὰ τοῦ πολέμου, ὡς δ' ἐγὼ τῶν ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ γεγενημένων τινὸς ἤκουον, ἀνδρὸς οὐδαμῶς οἴου ψεύδεσθαι, οὐδένων εἰσὶ βελτίους. Εἰ μὲν γάρ τις ἀνὴρ
- 18 ἐστὶν ἐν αὐτοῖς οἷος ἔμπειρος πολέμου καὶ ἀγώνων, τούτους μὲν φιλοτιμίᾳ πάντας ἀπώθειν αὐτὸν ἔφη, βουλόμενον πάνθ' αὐτοῦ δοκεῖν εἶναι τὰ ἔργα ( πρὸς γὰρ αὐτῶν τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν φιλοτιμίαν ἀνυπέμβλητοι εἶναι)· εἰ δὲ τις σώφρων ἢ δίκαιος ἄλλως, τὴν καθ' ἡμέραν ἀκρασίαν τοῦ βίου καὶ μέθην καὶ κορδακισμοὺς οὐ δυνάμενος φέρειν, παρεῶσθαι καὶ ἐν οὐδενὸς εἶναι μέρος τὸν τοιοῦτον.

- 19 Λοιποὺς δὲ περὶ αὐτὸν εἶναι ληστὰς καὶ κόλακας καὶ τοιοῦτους ἀνθρώπους, οἷους μεθυσθέντας ὀρχεῖσθαι τοιαῦτα, οἷ' ἐγὼ νῦν ὀκνῶ πρὸς ὑμᾶς ὀνομάσαι. Δῆλον δ' ὅτι ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ· καὶ γὰρ οὐς ἐνθένδε πάντες ἀπήλαυον ὡς πολὺ τῶν θαυματοποιῶν ἀσελγεστέρους ὄντας, Καλλίαν ἐκεῖνον τὸν δημόσιον καὶ τοιοῦτους ἀνθρώπους, μίμους γελοίων καὶ ποιητὰς αἰσχροῶν ἀσμάτων, ὧν εἰς τοὺς συνόντας ποιοῦσιν ἕνεκα τοῦ γελασθῆναι, τούτους ἀγαπᾶ καὶ περὶ αὐτὸν ἔχει.

- 20 Καίτοι ταῦτα, καὶ εἰ μικρά τις ἡγεῖται, μεγάλ', ὧ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, δείγματα τῆς ἐκείνου γνώμης καὶ κακοδαμονίας ἐστὶ τοῖς εὖ φρονοῦσιν. Ἄλλ', οἶμαι, νῦν μὲν ἐπισκοτεῖ τούτοις τὸ κατορθοῦν· αἱ γὰρ εὐπραξίαι δεινὰ συγκρύψαι τὰ τοιαῦτ' ὀνειδῆ· εἰ δὲ τι πταίσει, τότε ἀκριβῶς αὐτοῦ ταῦτ' ἐξετασθήσεται. Δοκεῖ δ' ἔμοιγ', ὧ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, δείξειν οὐκ εἰς μακρὰν, ἂν οἱ τε θεοὶ θέλωσι καὶ ὑμεῖς

βούλησθε. Ὡσπερ γὰρ ἐν τοῖς σώμασιν, τέως μὲν ἂν ἐρρω- 21  
 μένος ἦ τις, οὐδὲν ἐπαισθάνεται, ἐπὰν δ' ἀρρώστημά τι συμ-  
 βῆ, πάντα κινεῖται, κὰν ῥῆγμα κὰν στρέμμα κὰν ἄλλο τι τῶν  
 ὑπαρχόντων σαθρόν ἦ, οὕτω καὶ τῶν πόλεων καὶ τῶν τυράν-  
 νων, ἕως μὲν ἂν ἔξω πολεμῶσιν, ἀφανῆ τὰ κακὰ τοῖς πολ-  
 λοῖς ἐστίν, ἐπειδὰν δ' ὄμορος πόλεμος συμπλακῆ, πάντ' ἐ-  
 ποίησεν ἔκδηλα.

Εἰ δέ τις ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν Φίλιππον εὐ- 22  
 τυχοῦνθ' ὄρων ταύτῃ φοβερόν προσπολεμῆσαι νομίζει, σῶ-  
 φρονος μὲν ἀνθρώπου λογισμῶ χρῆται· μεγάλη γὰρ ῥοπή,  
 μαῖλλον δὲ τὸ ὄλον ἢ τύχη παρὰ πάντ' ἐστὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων  
 πράγματα· οὐ μὴν ἀλλ' ἔγωγε, εἴ τις αἵρεσίν μοι δοίη, τὴν  
 τῆς ἡμετέρας πόλεως τύχην ἂν ἐλοίμην, ἐθελόντων, ἃ προσή-  
 κει, ποιεῖν ὑμῶν αὐτῶν καὶ κατὰ μικρόν, ἢ τὴν ἐκείνου· πο-  
 λὺ γὰρ πλείους ἀφορμὰς εἰς τὸ τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὐνοίαν ἔ-  
 χειν ὄρῳ ὑμῖν ἐνούσας ἢ ἄκειν. Ἄλλ', οἶμαι, καθήμεθ' οὐ- 23  
 δὲν ποιοῦντες· οὐκ ἐνὶ δ' αὐτὸν ἀργοῦντ' οὐδὲ τοῖς φίλοις  
 ἐπιτάττειν ὑπὲρ αὐτοῦ τι ποιεῖν, μὴ τί γε δὴ τοῖς θεοῖς. Οὐ  
 δὴ θαυμαστόν ἐστιν, εἰ στρατευόμενος καὶ πονῶν ἐκεῖνος  
 αὐτὸς καὶ παρῶν ἐφ' ἅπασι, καὶ μήτε καιρὸν μήθ' ὥραν πα-  
 ραλείπων ἡμῶν μελλόντων καὶ ψηφιζομένων καὶ πυνθανο-  
 μένων παρὰ χίγηται. Οὐδὲ θαυμάζω τοῦτ' ἐγώ· τούναντίον  
 γὰρ ἂν ἦν θαυμαστόν, εἰ μηδὲν ποιοῦντες ἡμεῖς ὦν τοῖς πο-  
 λεμοῦσι προσήκει τοῦ πάντα ποιοῦντος περιῆμεν.

Ἄλλ' ἐκεῖνο θαυμάζω, εἰ Λακεδαιμονίοις μὲν ποτ', ὦ 24  
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων ἀντήρατε,  
 καὶ πόλλ' ἰδίᾳ πλεονεκτῆσαι πολλάκις ὑμῖν ἐξόν, οὐκ ἠθε-  
 λήσατε, ἀλλ' ἐν' οἱ ἄλλοι τύχῳσι τῶν δικαίων, τὰ ὑμέτερ' αὐ-  
 τῶν ἀνηλίσκατε· εἰσφέροντες καὶ προυκινδυνεύετε στρατεού-  
 μενοι, νυνὶ δ' ὀκνεῖτ' ἐξιέναι καὶ μέλλετ' εἰσφέρειν ὑπὲρ τῶν  
 ὑμετέρων αὐτῶν κτημάτων, καὶ τοὺς μὲν ἄλλους σεσώκατε



πολλάκις πάντας καὶ καθ' ἓν' αὐτῶν ἐν μέρει, τὰ δ' ὑμέτερ'  
 25 αὐτῶν ἀπολωλεκότες κάθησθε. Ταῦτα θαυμάζω, καὶ ἔτι πρὸς  
 τούτοις, εἰ μηδεὶς ὑμῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δύναται λογί-  
 σασθαι, πόσον πολεμεῖτε χρόνον Φιλίππῳ καὶ τί ποιοῦντων  
 ὑμῶν ὁ χρόνος διελήλυθεν οὗτος. Ἴστε γὰρ δήπου τοῦθ', ὅτι  
 μελλόντων αὐτῶν, ἐτέρους τινὰς ἐλπίζόντων πράξειν, αἰτιω-  
 μένων ἀλλήλους, κρινόντων, πάλιν ἐλπίζόντων, σχεδὸν ταῦθ'  
 ἄπερ νυνὶ ποιοῦντων, ἅπας ὁ χρόνος διελήλυθεν.

26 Εἶθ' οὕτως ἀγνωμόνως ἔχετε', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὡς-  
 τε, δι' ὧν ἐκ χρηστῶν φαῦλα τὰ πράγματα τῆς πόλεως γέ-  
 γονε, διὰ τούτων ἐλπίζετε τῶν αὐτῶν πράξεων ἐκ φαύλων  
 αὐτὰ χρηστὰ γενήσεσθαι; Ἄλλ' οὔτ' εὐλογον οὔτ' ἔχον ἐστὶ  
 φύσιν τοῦτό γε· πολὺ γὰρ ῥᾶον ἔχοντες φυλάττειν ἢ κτήσα-  
 σθαι πάντα πέφυκε. Νῦν δ' ὅ τι μὲν φυλάξομεν, οὐδέν ἐσθ'  
 ὑπὸ τοῦ πολέμου λοιπὸν τῶν πρότερον, κτήσασθαι δὲ δεῖ.  
 Αὐτῶν οὖν ἡμῶν ἔργον τοῦτ' ἤδη.

27 Φημί δὴ δεῖν εἰσφέρειν χρήματα, αὐτοὺς ἐξιέναι προ-  
 θύμως, μηδέν' αἰτιασθαι, πρὶν ἂν τῶν πραγμάτων κρατή-  
 σητε, τηρικαῦτα δ' ἀπ' αὐτῶν τῶν ἔργων κριναντας τοὺς  
 μὲν ἀξίους ἐπαίνου τιμᾶν, τοὺς δ' ἀδικούντας κολάζειν, τὰς  
 προφάσεις δ' ἀφελεῖν καὶ τὰ καθ' ὑμᾶς ἐλλείμματα· οὐ γὰρ  
 ἐστὶ πικρῶς ἐξετάσαι, τί πέπρακται τοῖς ἄλλοις, ἂν μὴ παρ'  
 ὑμῶν αὐτῶν πρῶτον ὑπάρξῃ τὰ δέοντα.

28 Τίνος γὰρ εἶνεκ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζετε τοῦτον  
 μὲν φεύγειν τὸν πόλεμον πάντας, ὅσους ἂν ἐκπέμψητε στρα-  
 τηγούς, ἰδίους δ' εὐρίσκειν πολέμους, εἰ δεῖ τι τῶν ὄντων καὶ  
 περὶ τῶν στρατηγῶν εἰπεῖν; "Ὅτι ἐνταῦθα μὲν ἐστὶ τᾶθλ',  
 ὑπὲρ ὧν ἐστὶν ὁ πόλεμος, ὑμέτερα· Ἀμφίπολις κἂν ληφθῆ,  
 παραχρῆμ' ὑμεῖς κομιεῖσθε· οἱ δὲ κίνδυνοι τῶν ἐφεσθηκότων  
 ἴδιοι, μισθὸς δ' οὐκ ἐστίν· ἐκεῖ δὲ κίνδυνοι μὲν ἐλάττους, τὰ  
 δὲ λήμματα τῶν ἐφεσθηκότων καὶ τῶν στρατιωτῶν, Λάμψα-



κος, Σίγειον, τὰ πλοῖ', ἀ συλῶσιν. Ἐπ' οὖν τὸ λυσιτελοῦν αὐτοῖς ἕκαστοι χωροῦσιν. Ὑμεῖς δ', ὅταν μὲν εἰς τὰ πράγματα<sup>29</sup> ἀποβλέψητε φαύλως ἔχοντα, τοὺς ἐφεστηκότας κρίνετε, ὅταν δὲ δόντες λόγον τὰς ἀνάγκας ἀκούσητε ταύτας, ἀφίετε. Πέρι-εστι τοίνυν ὑμῖν ἀλλήλοις ἐρίζειν καὶ διεστάναι, τοῖς μὲν ταῦτα πεπεισμένοις, τοῖς δὲ ταῦτα, τὰ κοινὰ δ' ἔχειν φαύλως.

Πρότερον μὲν γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ συμμορίας εἰσεφέρετε, νυνὶ δὲ πολιτεύεσθε κατὰ συμμορίας. Ῥήτωρ ἡγεμῶν ἑκατέρων καὶ στρατηγὸς ὑπὸ τούτῳ καὶ οἱ βοησόμενοι τριακόσιοι· οἱ δ' ἄλλοι προσενέμησθε, οἱ μὲν ὡς τούτους, οἱ δ' ὡς ἐκείνους. Δεῖ δὴ ταῦτ' ἐπανέντας καὶ ὑμῶν<sup>30</sup> αὐτῶν ἔτι καὶ νῦν γενομένους κοινὸν καὶ τὸ βουλευέσθαι καὶ τὸ λέγειν καὶ τὸ πράττειν ποιῆσαι. Εἰ δὲ τοῖς μὲν, ὥσπερ ἐκ τυραννίδος ὑμῶν ἐπιτάττειν ἀποδώσετε, τοῖς δ' ἀναγκάζεσθαι τριηραρχεῖν, εἰσφέρειν, στρατεύεσθαι, τοῖς δὲ ψηφίζεσθαι κατὰ τούτων μόνον, ἄλλο δὲ μηδ' ὀτιοῦν συμπονεῖν, οὐχὶ γενήσεται τῶν δεόντων ὑμῖν οὐδὲν ἐν καιρῷ· τὸ γὰρ ἡδικημένον αἰεὶ μέρος ἐλλείπει· εἴθ' ὑμῖν τούτους κολάζειν ἀντὶ τῶν ἐχθρῶν ἐξέεται.

Λέγω δὴ κεφάλαιον, πάντας εἰσφέρειν ἀφ' ὅσων ἕκα-<sup>31</sup>στος ἔχει τὸ ἴσον· πάντας ἐξιέναι κατὰ μέρος, ἕως ἂν ἅπαντες στρατεύσῃσθε· πᾶσι τοῖς παριοῦσι λόγον διδόναι καὶ τὰ βέλτισθ' ὧν ἂν ἀκούσῃθ' αἰρεῖσθαι, μὴ ἂν ὁ δεῖν' ἢ ὁ δεῖν' εἴπῃ. Καὶ ταῦτα ποιῆτε, οὐ τὸν εἰπόντα μόνον παραχρῆμ' ἐπαινέσεσθε, ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ὕστερον, βέλτιον τῶν ὄλων πραγμάτων ὑμῖν ἐχόντων.

### III. ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α'

**Εισαγωγή.** Ὁ Φίλιππος ἀναβὰς εἰς τὸν θρόνον τῆς Μακεδονίας ( τὸ 359 ) καὶ καθυποτάξας τοὺς πλησιοχώρους ἐχθροὺς τοῦ κράτους του, τοὺς Ἰλλυριοὺς καὶ Παίονας, ἐστράφη εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν σχεδίων του διὰ τὴν ἡγεμονίαν τῆς Ἑλλάδος. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν προσέβαλε τὴν Ἀμφίπολιν ( 357 ), ἔπειτα δ' ἐπετέθη κατὰ τῶν ἐπὶ τοῦ Θερμαϊκοῦ κόλπου κτήσεις τῶν Ἀθηναίων καὶ ἐκυρίευσε τὴν Πύδναν ( 357 ), τὴν Ποτεΐδαιαν ( 356 ) καὶ τὴν Μεθώνην ( 353 ). Ἀκολουθῶς κατεπολέμησε τοὺς τυράννους τῆς Θεσσαλίας καὶ μετὰ τοῦτο ἐπεχείρησε νὰ γίνῃ κύριος τῶν Θερμοπυλῶν ( 352 ), ἵνα οὕτω δυναθῆ ἑυκόλωτερον νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Ἀττικὴν· ἀλλ' οἱ Ἀθηναῖοι φθάσαντες ἐγκαίρως μετὰ στρατοῦ ἀπέκρουσαν τὴν ἀπόπειραν αὐτὴν τοῦ Φιλίππου, ὅστις ὑποχωρήσας ἀπρακτος ἐξεστράτευσεν κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 352 εἰς τὴν Θράκην πρὸς ἐπέκτασιν τῆς κυριαρχίας του. Οἱ μικροὶ ἐκεῖ ἡγεμόνες ἤριζον πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς τὰς ἑλληνικὰς πόλεις Πέριππον καὶ Βυζάντιον. Ἐκ τῶν διχονοιῶν τούτων ὠφελοῦμενος ὁ Φίλιππος ἐγένετο κύριος ἀπόλυτος τῶν χωρῶν ἐκείνων καὶ προχωρήσας πέραν τοῦ Ἐβρου ἐπολιορκήσεν τὸ Ἡραϊὸν τεῖχος ἐπὶ τῆς Προποντιδος.

Ἡ εἰδησις τῆς πολιορκίας τοῦ Ἡραϊοῦ τεύχους, τὸ ὁποῖον ἐχρησίμευεν ὡς ἀποθήκη τοῦ εἰς τὴν Ἀττικὴν κομιζομένου σίτου, φθάσασα εἰς Ἀθήνας τὸν Νοέμβριον τοῦ 352 ἀνησύχησε τοὺς Ἀθηναίους. Τὸ γεγονός δὲ τοῦτο ἐθεωρήθη τοσοῦτον ἐπικίνδυνον, ὥστε ἀπεφασίσθη νὰ παρασκευασθῆ στόλος ἐκ 40 τριήρων, νὰ ὑποχρεωθοῦν νὰ μετᾶσχον τῆς ἐκστρατείας πάντες οἱ ἄνδρες μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν 45 ἐτῶν καὶ νὰ εἰσπραχθῆ φόρος 60 ταλάντων. Ἀλλ' ὀλίγον μετὰ τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν καταφθάνουν εἰς Ἀθήνας νεώτεροι εἰδήσεις· πρῶτον μὲν, ὅτι ὁ Φίλιππος ἀσθενεῖ, ἔπειτα δὲ ὅτι ἀπέθανεν· οἱ Ἀθηναῖοι εὐχαριστηθέντες μὲ τὰς διαδόσεις αὐτὰς ἐγκατέλιπον τὴν ἀποφασισθεῖσαν ἐκστρατείαν καὶ περιέπεσον εἰς ἀδράνειαν.

Ὀλίγον ὕστερον μετὰ τὰ γεγονότα ταῦτα, τὸ 351, τὸ ζήτημα τοῦ πολέμου κατὰ τοῦ Φιλίππου ἤρχισε ν' ἀπασχολῆ ἕκ νέου τοὺς Ἀθηναίους. Πολλὰι συνεδρίαί τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου κατηναλώθησαν εἰς

σχετικὰ συζητήσεις. Εἰς μίαν τῶν συνελεύσεων τούτων ὁ Δημοσθένης — νέος ἀκόμη ἄγων ἡλικίαν 32 ἐτῶν — ἐζήτησε τὸν λόγον πρὸ τῶν ἄλλων ρητόρων καὶ ἀπήγγειλε τὸν Ἀ' Φιλιππικόν. Ἐν τούτῳ προσπαθεῖ ὁ ρήτωρ νὰ ἐξαγάγῃ τοὺς Ἀθηναίους ἐκ τῆς ἀδραναίας καὶ ὑποδεικνύει τὸν τρόπον, κατὰ τὸν ὁποῖον δύνανται οὗτοι νὰ διεξαγάγουν ἐπιτυχῶς τὸν κατὰ τοῦ Φιλίππου πόλεμον.

Εἰ μὲν περὶ καινοῦ τινος πράγματος προυτίθεται, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λέγειν, ἐπισχῶν ἄν, ἕως οἱ πλεῖστοι τῶν εἰωθότων γνώμην ἀπεφάναντο, εἰ μὲν ἤρεσκέ τί μοι τῶν ὑπὸ τούτων ῥηθέντων, ἡσυχίαν ἂν ἤγρον, εἰ δὲ μή, τότε ἂν καὐτὸς ἐπειρώμην, ἃ γινώσκω, λέγειν· ἐπειδὴ δ' ὑπὲρ ὧν πολλάκις εἰρήκασιν οὗτοι πρότερον, συμβαίνει καὶ νυνὶ σκοπεῖν, ἡγοῦμαι καὶ πρῶτος ἀναστὰς εἰκότως ἂν συγγνώμης τυγχάνειν. Εἰ γὰρ ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου τὰ δέονθ' οὗτοι συνεβούλευσαν, οὐδὲν ἂν ὑμᾶς νῦν ἔδει βουλευέσθαι.

Πρῶτον μὲν οὖν οὐκ ἀθυμητέον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, 2 τοῖς παροῦσι πράγμασιν, οὐδ' εἰ πάνυ φαύλως ἔχει δοκεῖ. Ὁ γὰρ ἐστὶ χεῖριστον ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου, τοῦτο πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρχει. Τί οὖν ἐστὶ τοῦτο; Ὅτι οὐδὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν δεόντων ποιούντων ὑμῶν κακῶς τὰ πράγματ' ἔχει, ἐπεὶ τοι, εἰ πάνθ', ἃ προσῆκε, πραττόντων οὕτως εἶχεν, οὐδ' ἂν ἐλπίς ἦν αὐτὰ βελτίω γενέσθαι.

Ἐπειτ' ἐνθυμητέον καὶ παρ' ἄλλων ἀκούουσι καὶ τοῖς 3 εἰδόσιν αὐτοῖς ἀναμιμνησκομένοις, ἡλικίην ποτ' ἐχόντων δύναμιν Λακεδαιμονίων — ἐξ οὗ χρόνος οὐ πολὺς — ὡς καλῶς καὶ προσηκόντως οὐδὲν ἀνάξιον ὑμεῖς ἐπράξατε τῆς πόλεως, ἀλλ' ὑπεμείναθ' ὑπὲρ τῶν δικαίων τὸν πρὸς ἐκείνους πόλεμον. Τίνος οὖν εἵνεκα ταῦτα λέγω; Ἴν' εἰδῆτ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεάσθητε, ὅτι οὐδὲν οὔτε φυλαττομένοις ὑμῖν ἐστι φοβερόν οὔτ', ἂν ὀλιγωρῆτε, τοιοῦτον, οἷον ἂν ὑμεῖς βούλοι-

σθε, παραδείγμασι χρώμενοι τῇ τότε βίωμῃ τῶν Λακεδαιμονίων, ἧς ἐκρατεῖτ' ἐκ τοῦ προσέχειν τοῖς πράγμασι τὸν νοῦν, καὶ τῇ νῦν ὕβρει τούτου, δι' ἣν ταραττόμεθ' ἐκ τοῦ μηδὲν φροντίζειν ὧν ἐχρῶν.

- 4 Εἰ δέ τις ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δυσπολέμητον οἶεται τὸν Φίλιππον εἶναι, σκοπῶν τό τε πλῆθος τῆς ὑπαρχούσης αὐτῷ δυνάμεως καὶ τὸ τὰ χωρία πάντ' ἀπολωλέναι τῇ πόλει, ὀρθῶς μὲν οἶεται, λογισάσθω μέντοι τοῦθ', ὅτι εἴχομέν ποθ' ἡμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Πύδναν καὶ Ποτεΐδαιαν καὶ Μεθώνην καὶ πάντα τὸν τόπον τοῦτον οἰκεῖον κύκλω, καὶ πολλὰ τῶν μετ' ἐκείνου νῦν ὄντων ἐθνῶν αὐτονομούμενα καὶ ἐλεύθερ' ὑπῆρχε καὶ μᾶλλον ἡμῖν ἐβούλετ' ἔχειν οἰκείως
- 5 ἢ κείνῳ. Εἰ τοίνυν ὁ Φίλιππος τότε ταύτην ἔσχε τὴν γνώμην, ὡς χαλεπὸν πολεμεῖν ἐστὶν Ἀθηναίοις ἔχουσι τοσαῦτ' ἐπιτεχίσματα τῆς αὐτοῦ χώρας ἔρημον ὄντα συμμάχων, οὐδὲν ἂν ὧν νυνὶ πεποίηκεν ἔπραξεν, οὐδὲ τοσαύτην ἐκτήσατ' ἂν δύναμιν. Ἀλλ' εἶδεν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο καλῶς ἐκείνος, ὅτι ταῦτα μὲν ἐστὶν ἅπαντα τὰ χωρὶ' ἄθλα τοῦ πολέμου κείμεν' ἐν μέσῳ, φύσει δ' ὑπάρχει τοῖς παροῦσι τὰ τῶν ἀπόντων καὶ τοῖς ἐθέλουσι πονεῖν καὶ κινδυνεύειν τὰ τῶν ἀμελούντων.
- 6 Καὶ γὰρ τοι ταύτῃ χρῆσάμενος τῇ γνώμῃ πάντα κατέστραπται καὶ ἔχει, τὰ μὲν ὡς ἂν ἐλὼν τις ἔχοι πολέμῳ, τὰ δὲ σύμμαχα καὶ φίλα ποιησάμενος· καὶ γὰρ συμμαχεῖν καὶ προσέχειν τὸν νοῦν τούτοις ἐθέλουσιν ἅπαντες, οὐς ἂν ὀρῶσι παρσκευασμένους καὶ πράττειν ἐθέλοντας, ἃ χρῆ.
- 7 Ἄν τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ὑμεῖς ἐπὶ τῆς τοιαύτης ἐβελήσῃτε γενέσθαι γνώμης νῦν, ἐπειδὴ περ οὐ πρότερον, καὶ ἕκαστος ὑμῶν, οὗ δεῖ καὶ δύναιτ' ἂν παρασχεῖν αὐτὸν χρήσιμον τῇ πόλει, πᾶσαν ἀφείδ τὴν εἰρωνεῖαν ἔτοιμος πράττειν ὑπάρξῃ, ὁ μὲν χρήματ' ἔχων εἰσφέρειν, ὁ δ' ἐν ἡλικίᾳ στρατεύεσθαι — συνελόντι δ' ἀπλῶς, ἂν ὑμῶν αὐτῶν ἐθε-

λήσητε γενέσθαι καὶ παύσησθ' αὐτὸς μὲν οὐδὲν ἕκαστος ποιήσιν ἐλπίζων, τὸν δὲ πλησίον πάνθ' ὑπὲρ αὐτοῦ πράξειν, καὶ τὰ ὑμέτερ' αὐτῶν κομιεῖσθε, ἂν θεὸς θέλη, καὶ τὰ κατερραθυμημένα πάλιν ἀναλήψεσθε, κάκεινον τιμωρήσεσθε.

Μὴ γὰρ ὡς θεῶ νομίζετ' ἐκείνῳ τὰ παρόντα πεπηγέναι 8  
πράγματ' ἀθάνατα, ἀλλὰ καὶ μισεῖ τις ἐκείνον καὶ δέδιεν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ φθονεῖ, καὶ τῶν πάνυ νῦν δοκούντων οἰκείως ἔχειν· καὶ ἅπανθ', ὅσα περ καὶ ἐν ἄλλοις τισὶν ἀνθρώποις ἐνι, ταῦτα κὰν τοῖς μετ' ἐκείνου χρῆ νομίζειν ἐνεῖναι. Κατέπτηχε μέντοι πάντα ταῦτα νῦν, οὐκ ἔχοντ' ἀποστροφῆν διὰ τὴν ὑμετέραν βραδυτῆτα καὶ ῥαθυμίαν, ἣν ἀποθέσθαι φημί δεῖν ἤδη.

Ὅρατε γάρ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ πρᾶγμα, οἷ προε- 9  
λήλυθεν ἀσελγείας ἄνθρωπος, ὃς οὐδ' αἴρεσιν ὑμῖν δίδωσι τοῦ πράττειν ἢ ἄγειν ἡσυχίαν, ἀλλ' ἀπειλεῖ καὶ λόγους ὑπερηφάνους, ὡς φασι, λέγει, καὶ οὐχ οἷός ἐστιν ἔχων, ἀ κατέστραπται, μένειν ἐπὶ τούτων, ἀλλ' αἰεὶ τι προσπεριβάλλεται καὶ κύκλω πανταχῆ μέλλοντας ἡμᾶς καὶ καθημένους περιστοιχίζεται.

Πότ' οὖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πόθ', ἀ χρῆ, πράξετε ; 10  
ἐπειδὰν τί γένηται ; Ἐπειδὰν νῆ Δί' ἀνάγκη τις ᾗ. Νῦν δὲ τί χρῆ τὰ γιγνόμεν' ἡγεῖσθαι ; Ἐγὼ μὲν γὰρ οἶομαι τοῖς ἐλευθέροις μεγίστην ἀνάγκην τὴν ὑπὲρ τῶν πραγμάτων αἰσχύνην εἶναι. Ἡ βούλεσθ', εἰπέ μοι, περιόντες αὐτῶν πυνθάνεσθαι « λέγεταιί τι καινόν ; » Γένοιτο γὰρ ἂν τι καινότερον ἢ Μακεδῶν ἀνὴρ Ἀθηναίου καταπολεμῶν καὶ τὰ τῶν Ἑλλήνων δι-οικῶν ; « Τέθνηκε Φίλιππος ; » « Οὐ μὰ Δί', ἀλλ' ἀσθeneῖ ». 11  
Τί δ' ὑμῖν διαφέρει ; Καὶ γὰρ ἂν οὗτός τι πάθῃ, ταχέως ὑμεῖς ἕτερον Φίλιππον ποιήσετε, ἄνπερ οὕτω προσέχητε τοῖς πράγμασι τὸν νοῦν· οὐδὲ γὰρ οὗτος παρὰ τὴν αὐτοῦ ῥώμην τοσοῦτον ἐπηύξεται, ὅσον παρὰ τὴν ἡμετέραν ἀμέλειαν. Καί- 12

τοι καὶ τοῦτο· εἴ τι πάθοι καὶ τὰ τῆς τύχης ἡμῖν, ἥπερ αἰ βέλτιον ἢ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμεθα, καὶ τοῦτ' ἐξεργάσαιτο, ἴσθ', ὅτι πλησίον μὲν ὄντες, ἅπασιν ἂν τοῖς πράγμασι τεταραγμένοις ἐπιστάντες, ὅπως βούλεσθε, διοικήσαιθε, ὡς δὲ νῦν ἔχετε, οὐδὲ διδόντων τῶν καιρῶν Ἀμφίπολιν δέξασθαι δύναισθ' ἂν, ἀπληρημένοι καὶ ταῖς παρασκευαῖς καὶ ταῖς γνώμας.

- 13 Ὡς μὲν οὖν δεῖ τὰ προσήκοντα ποιεῖν ἐθέλοντας ὑπάρχειν ἅπαντας ἐτοίμως, ὡς ἐγνωκότων ὑμῶν καὶ πεπεισμένων, παύομαι λέγων· τὸν δὲ τρόπον τῆς παρασκευῆς, ἣν ἀπαλλάξαι ἂν τῶν τοιούτων πραγμάτων ὑμᾶς οἴομαι, καὶ τὸ πλῆθος ὅσον, καὶ πόρους οὐστίνας χρημάτων, καὶ τᾶλλ' ὡς ἂν μοι βέλτιστα καὶ τάχιστα δοκεῖ παρασκευασθῆναι, καὶ δὴ πειράσομαι λέγειν, δεηθεὶς ὑμῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, το-
- 14 σοῦτον. Ἐπειδὴν ἅπαντ' ἀκούσητε, κρίνατε, μὴ πρότερον προλαμβάνετε· μηδ' ἂν ἐξ ἀρχῆς δοκῶ τινι καινὴν παρασκευὴν λέγειν, ἀναβάλλειν με τὰ πράγμαθ' ἡγείσθω. Οὐ γὰρ οἱ « ταχὺ » καὶ « τήμερον » εἰπόντες μάλιστ' εἰς δέον λέγουσιν (οὐ γὰρ ἂν τά γ' ἤδη γεγενημένα τῇ νυκτὶ βοηθεία κωλύσαι
- 15 δυνηθεῖμεν), ἀλλ' ὅς ἂν δείξῃ, τίς πορισθεῖσα παρασκευὴ καὶ πόση καὶ πόθεν διαμεῖναι δυνήσεται, ἕως ἂν ἡ διαλυσώμεθα πεισθέντες τὸν πόλεμον ἢ περιγενώμεθα τῶν ἐχθρῶν· οὕτω γὰρ οὐκέτι τοῦ λοιποῦ πάσχοιμεν ἂν κακῶς. Οἶμαι τοίνυν ἐγὼ ταῦτα λέγειν ἔχειν, μὴ κωλύων, εἴ τις ἄλλος ἐπαγγέλλεταιί τι. Ἡ μὲν οὖν ὑπόσχεσις οὕτω μεγάλη, τὸ δὲ πρᾶγμα ἤδη τὸν ἔλεγχον δώσει· κριταὶ δ' ὑμεῖς ἔσεσθε.
- 16 Πρῶτον μὲν τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τριήρεις πεντήκοντα παρασκευάσασθαί φημι δεῖν, εἴτ' αὐτοὺς οὕτω τὰς γνώμας ἔχειν, ὡς, ἐάν τι δέῃ, πλευστέον εἰς ταύτας αὐτοῖς ἐμβᾶσιν. Πρὸς δὲ τούτοις τοῖς ἡμίσεσι τῶν ἰππέων ἵππαγωγ-
- 17 γοὺς τριήρεις καὶ πλοῖ' ἱκανὰ εὐτρεπίσαι κελεύω. Ταῦτα μὲν

οἴμαι δεῖν ὑπάρχειν ἐπὶ τὰς ἐξαίφνης ταύτας ἀπὸ τῆς οἰ-  
 κείας χώρας αὐτοῦ στρατείας εἰς Πύλας καὶ Χερρόνησον καὶ  
 "Ολυμπον καὶ ὅποι βούλεται· δεῖ γὰρ ἐκεῖνῳ τοῦτ' ἐν τῇ γνώμῃ  
 παραστῆσαι, ὡς ὑμεῖς ἐκ τῆς ἀμελείας ταύτης τῆς ἄγαν, ὥσ-  
 περ εἰς Εὐβοίαν καὶ πρότερόν ποτέ φασιν εἰς Ἀλιάρτον καὶ  
 τὰ τελευταῖα πρῶην εἰς Πύλας, ἴσως ἂν ὀρμήσατε. Οὔτοι 18  
 παντελῶς, οὐδ' εἰ μὴ ποιήσαιτ' ἂν τοῦτο, ὡς ἐγωγέ φημι  
 δεῖν, εὐκαταφρόνητόν ἐστιν, ἴν' ἢ διὰ τὸν φόβον, εἰδῶς εὐ-  
 τρεπεῖς ὑμᾶς, ( εἴσεται γὰρ ἀκριβῶς· εἰσὶ γάρ, εἰσὶν οἱ πάντ'  
 ἐξαγγέλλοντες ἐκεῖνῳ παρ' ἡμῶν αὐτῶν πλείους τοῦ δέοντος )  
 ἡσυχίαν ἔχη, ἢ παριδῶν ταῦτ' ἀφύλακτος ληφθῆ, μηδενὸς  
 ὄντος ἐμποδῶν πλεῖν ἐπὶ τὴν ἐκεῖνου χώραν ὑμῖν, ἂν ἐνδῶ  
 καιρόν.

Ταῦτα μὲν ἐστίν, ἃ πᾶσι δεδόχθαι φημί δεῖν καὶ παρε- 19  
 σκευάσθαι προσήκειν οἴομαι· πρὸ δὲ τούτων δυναμὴν τιν',  
 ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φημί προχειρίσασθαι δεῖν ὑμᾶς, ἢ συνε-  
 χῶς πολεμήσει καὶ κακῶς ἐκεῖνον ποιήσει. Μὴ μοι μυρίους  
 μηδὲ δισμυρίους ξένους, μηδὲ τὰς ἐπιστολιμαίους ταύτας δυ-  
 νάμεις, ἀλλ' ἢ τῆς πόλεως ἔσται, κἂν ὑμεῖς ἓνα κἂν πλείους  
 κἂν τὸν δεῖνα κἂν ὄντινοῦν χειροτονήσητε στρατηγόν, τούτῳ  
 πείσεται καὶ ἀκολουθήσει. Καὶ τροφήν ταύτη πορίσαι κελεύω.

"Ἔσται δ' αὕτη τίς ἡ δύναμις καὶ πόση, καὶ πόθεν τὴν 20  
 τροφήν ἔξει, καὶ πῶς ταῦτ' ἐθελήσει ποιεῖν ; Ἐγὼ φράσω,  
 καθ' ἕκαστον τούτων διεξιὼν χωρὶς. Ξένους μὲν λέγω — καὶ  
 ὅπως μὴ ποιήσῃ, ὃ πολλάκις ὑμᾶς ἐβλαψε· πάντ' ἐλάττω  
 νομίζοντες εἶναι τοῦ δέοντος καὶ τὰ μέγιστ' ἐν τοῖς ψηφίσμα-  
 σιν αἰρούμενοι, ἐπὶ τῷ πράττειν οὐδὲ τὰ μικρὰ ποιεῖτε· ἀλ-  
 λά τὰ μικρὰ ποιήσαντες καὶ πορίσαντες, τούτοις προστίθε-  
 τε, ἂν ἐλάττω φαίνηται. Λέγω δὲ τοὺς πάντας στρατιώτας 21  
 δισχιλίους, τούτων δ' Ἀθηναίους φημί δεῖν εἶναι πεντακοσί-  
 ούς, ἐξ ἧς ἂν τινος ὑμῖν ἡλικίας καλῶς ἔχειν δοκῆ, χρόνον



τακτὸν στρατευομένους, μὴ μακρὸν τοῦτον, ἀλλ' ὅσον ἂν δοκῇ καλῶς ἔχειν, ἐκ διαδοχῆς ἀλλήλοισ· τοὺς δ' ἄλλους ξένους εἶναι κελεύω. Καὶ μετὰ τούτων ἰππέας διακοσίους, καὶ τούτων πεντήκοντ' Ἀθηναίους τοῦλάχιστον, ὥσπερ τοὺς πεζοὺς, τὸν αὐτὸν τρόπον στρατευομένους· καὶ ἰππαγωγούς τούτοις.

22 Εἶεν· τί πρὸς τούτοις ἔτι ; Ταχείας τριήρεις δέκα· δεῖ γάρ, ἔχοντος ἐκείνου ναυτικόν, καὶ ταχειῶν τριήρων ἡμῖν, ὅπως ἀσφαλῶς ἡ δύναμις πλέη. Πόθεν δὴ τούτοις ἡ τροφή γενήσεται ; Ἐγὼ καὶ τοῦτο φράσω καὶ δείξω, ἐπειδάν, διότι τηλικαύτην ἀποχρῆν οἶμαι τὴν δύναμιν καὶ πολίτας τοὺς συστρατευομένους εἶναι κελεύω, διδάξω.

23 Τοσαύτην μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, διὰ ταῦτα, ὅτι οὐκ ἐνὶ νῦν ἡμῖν πορίσασθαι δύναμιν τὴν ἐκείνῃ παραταξομένην, ἀλλὰ ληστεύειν ἀνάγκη καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ τοῦ πολέμου χρῆσθαι τὴν πρώτην· οὐ τοίνυν ὑπέρογκον αὐτὴν (οὐ γὰρ ἔστι μισθὸς οὐδὲ τροφή), οὐδὲ παντελῶς ταπεινὴν εἶναι

24 δεῖ. Πολίτας δὲ παρεῖναι καὶ συμπλεῖν διὰ ταῦτα κελεύω, ὅτι καὶ πρότερόν ποτ' ἀκούω ξενικὸν τρέφειν ἐν Κορίνθῳ τὴν πόλιν, οὗ Πολύστρατος ἠγεῖτο καὶ Ἰφικράτης καὶ Χαβρίας καὶ ἄλλοι τινές, καὶ αὐτοὺς ὑμᾶς συστρατεύεσθαι· καὶ οἷδ' ἀκούων, ὅτι Λακεδαιμονίους παραταττόμενοι μεθ' ὑμῶν ἐνίκων οὗτοι οἱ ξένοι καὶ ὑμεῖς μετ' ἐκείνων. Ἐξ οὗ δ' αὐτὰ καθ' αὐτὰ τὰ ξενικὰ ὑμῖν στρατεύεται, τοὺς φίλους νικᾷ καὶ τοὺς συμμάχους, οἱ δ' ἐχθροὶ μείζους τοῦ δέοντος γεγόνασι. Καὶ παρακύψαντ' ἐπὶ τὸν τῆς πόλεως πόλεμον, πρὸς Ἀρτάβαζον καὶ πανταχοῦ μᾶλλον οἴχεται πλέοντα, ὃ δὲ στρατηγὸς ἀκολουθεῖ, εἰκότως· οὐ γὰρ ἔστιν ἄρχειν μὴ δίδόντα μισθόν.

25 Τί οὖν κελεύω ; τὰς προφάσεις ἀφελεῖν καὶ τοῦ στρατηγοῦ καὶ τῶν στρατιωτῶν, μισθὸν πορίσαντας καὶ στρατιώτας οἰκείους ὥσπερ ἐπόπτας τῶν στρατηγουμένων παρα-



καταστήσαντας· ἐπεὶ νῦν γε γέλωσ ἔσθ', ὡς χρώμεθα τοῖς  
 πράγμασιν. Εἰ γὰρ ἔροιτό τις ὑμᾶς, « εἰρήνην ἄγετ', ὦ ἄνδρες  
 Ἀθηναῖοι ; » « Μὰ Δί' οὐχ ἡμεῖς γε », εἶποιτ' ἄν, « ἀλλὰ  
 Φιλίππῳ πολεμοῦμεν ». Οὐκ ἐχειροτονεῖτε δ' ἐξ ὑμῶν αὐτῶν 26  
 δέκα ταξιάρχους καὶ στρατηγούς καὶ φυλάρχους καὶ ἱππάρ-  
 χους δύο ; Τί οὖν οὗτοι ποιοῦσι ; Πλὴν ἐνὸς ἀνδρός, ὃν ἄν  
 ἐκπέμψητ' ἐπὶ τὸν πόλεμον, οἱ λοιποὶ τὰς πομπὰς πέμπουσιν  
 ὑμῖν μετὰ τῶν ἱεροποιῶν· ὥσπερ γὰρ οἱ πλάττοντες τοὺς  
 πηλίνους, εἰς τὴν ἀγορὰν χειροτονεῖτε τοὺς ταξιάρχους καὶ  
 τοὺς φυλάρχους, οὐκ ἐπὶ τὸν πόλεμον. Οὐ γὰρ ἐχρῆν, ὦ ἄν- 27  
 δρες Ἀθηναῖοι, ταξιάρχους παρ' ὑμῶν, ἱππαρχον παρ' ὑμῶν,  
 ἄρχοντας οἰκείους εἶναι, ἔν' ἦν ὡς ἀληθῶς τῆς πόλεως ἡ δύ-  
 ναμις ; Ἀλλ' εἰς μὲν Λῆμνον τὸν παρ' ὑμῶν ἱππαρχον δεῖ  
 πλεῖν, τῶν δ' ὑπὲρ τῶν τῆς πόλεως κτημάτων ἀγωνιζομένων  
 Μενέλαον ἱππαρχεῖν ; Καὶ οὐ τὸν ἄνδρα μεμφόμενος ταῦτα  
 λέγω, ἀλλ' ὑφ' ὑμῶν ἔδει κεχειροτονημένον εἶναι τοῦτον,  
 ὅστις ἄν ᾗ.

Ἴσως δὲ ταῦτα μὲν ὀρθῶς ἠγεῖσθε λέγεσθαι, τὸ δὲ τῶν 28  
 χρημάτων, πόσα καὶ πόθεν ἔσται, μάλιστα ποθεῖτ' ἀκοῦσαι.  
 Τοῦτο δὴ καὶ περαίνω. Χρήματα τοίνυν ἔστι μὲν ἡ τρο-  
 φή, σιτηρέσιον μόνον τῇ δυνάμει ταύτῃ τάλαντ' ἐνεθήκοντα  
 καὶ μικρόν τι πρὸς, δέκα μὲν ναυσὶ ταχεαῖς τετταράκοντα  
 τάλαντα, εἴκοσιν εἰς τὴν ναῦν μναῖ τοῦ μηνὸς ἐκάστου, στρα-  
 τιώταις δὲ δισχιλίους τοσαῦθ' ἕτερα, ἵνα δέκα τοῦ μηνὸς ὁ  
 στρατιώτης δραχμὰς σιτηρέσιον λαμβάνῃ, τοῖς δ' ἱππεῦσι δια-  
 κοσίοις οὔσιν, ἐὰν τριάκοντα δραχμὰς ἕκαστος λαμβάνῃ τοῦ  
 μηνός, δώδεκα τάλαντα. Εἰ δέ τις οἶεται μικρὰν ἀφορμὴν 29  
 εἶναι σιτηρέσιον τοῖς στρατευομένοις ὑπάρχειν, οὐκ ὀρθῶς  
 ἔγνωκεν· ἐγὼ γὰρ οἶδα σαφῶς, ὅτι, τοῦτ' ἄν γένηται, προσ-  
 ποριεῖ τὰ λοιπὰ αὐτὸ τὸ στράτευμ' ἀπὸ τοῦ πολέμου, οὐδένα  
 τῶν Ἑλλήνων ἀδικοῦν οὐδὲ τῶν συμμάχων, ὥστ' ἔχειν μισθὸν

έντελῆ. Ἐγὼ συμπλέων ἐθελοντῆς πάσχειν ὀτιοῦν ἔτοιμος, εἰ μὴ ταῦθ' οὕτως ἔχη. Πόθεν οὖν ὁ πόρος τῶν χρημάτων, ἃ παρ' ὑμῶν κελεύω γενέσθαι, τοῦτ' ἤδη λέξω.

ΠΟΡΟΥ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ

- 30 Ἄ μὲν ἡμεῖς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δεδυνήμεθ' εὐρεῖν, ταῦτ' ἐστίν. Ἐπειδὴν δ' ἐπιχειροτονῆτε τὰς γνώμας, ἂν ὑμῖν ἀρέσκη, χειροτονήσετε, ἵνα μὴ μόνον ἐν τοῖς ψηφίσμασι καὶ ταῖς ἐπιστολαῖς πολεμῆτε Φιλίππῳ, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔργοις.
- 31 Δοκεῖτε δέ μοι πολὺ βέλτιον ἂν περὶ τοῦ πολέμου καὶ ὅλης τῆς παρασκευῆς βουλευσασθαι, εἰ τὸν τόπον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῆς χώρας, πρὸς ἣν πολεμεῖτ', ἐνθυμηθεῖητε, καὶ λογίσαισθ', ὅτι τοῖς πνεύμασι καὶ ταῖς ὥραις τοῦ ἔτους τὰ πολλὰ προλαμβάνων διαπράττεται Φίλιππος, καὶ φυλάξας τοὺς ἐτησίας ἢ τὸν χειμῶν ἐπιχειρεῖ, ἥνικ' ἂν ἡμεῖς μὴ δυ-
- 32 ναίμεθ' ἐκεῖσ' ἀφικέσθαι. Δεῖ τοίνυν ταῦτ' ἐνθυμουμένους μὴ βοηθείαις πολεμεῖν, (ὕστεριοῦμεν γὰρ ἀπάντων), ἀλλὰ παρασκευῇ συνεχεῖ καὶ δυνάμει. Ὑπάρχει δ' ὑμῖν χειμαδίῳ μὲν χρῆσθαι τῇ δυνάμει Λήμνῳ καὶ Θάσῳ καὶ Σκιαθῶ καὶ ταῖς ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ νήσοις, ἐν αἷς καὶ λιμένες καὶ σῖτος καὶ, ἃ χρῆ στρατεύματι, πάνθ' ὑπάρχει· τὴν δ' ὥραν τοῦ ἔτους, ὅτε καὶ πρὸς τῇ γῆ γενέσθαι ῥάδιον καὶ τὸ τῶν πνευμάτων ἀσφαλές, πρὸς αὐτῇ τῇ χώρᾳ καὶ πρὸς τοῖς τῶν ἐμπορίων στόμασι ῥαδίως ἔσται.
- 33 Ἄ μὲν οὖν χρήσεται καὶ πότε τῇ δυνάμει, παρὰ τὸν καιρὸν ὁ τούτων κύριος καταστάς ὑφ' ὑμῶν βουλευσεται· ἃ δ' ὑπάρξει δεῖ παρ' ὑμῶν, ταῦτ' ἐστίν, ἃ ἔγω γέγραφα. Ἄν ταῦτ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πορίσητε, τὰ χρήματα πρῶτον, ἃ λέγω, εἶτα καὶ τἄλλα παρασκευάσαντες, τοὺς στρατιώτας, τὰς τριήρεις, τοὺς ἱππέας, έντελῆ πᾶσαν τὴν δύναμιν νόμῳ

κατακλείσθητ' ἐπὶ τῷ πολέμῳ μένειν, τῶν μὲν χρημάτων αὐτοὶ ταμίαι καὶ πορισταὶ γιγνόμενοι, τῶν δὲ πράξεων παρὰ τοῦ στρατηγοῦ τὸν λόγον ζητοῦντες, παύσεσθ' αἰεὶ περὶ τῶν αὐτῶν βουλευόμενοι καὶ πλέον οὐδὲν ποιοῦντες. Καὶ ἔτι πρὸς 34 τούτῳ πρῶτον μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν μέγιστον τῶν ἐκείνου πόρων ἀφαιρήσεσθε. Ἔστι δ' οὗτος τις ; Ἀπὸ τῶν ὑμετέρων ὑμῖν πολεμεῖ συμμάχων, ἄγων καὶ φέρων τοὺς πλέοντας τὴν θάλατταν.

Ἐπειτα τί πρὸς τούτῳ ; Τοῦ πάσχειν αὐτοὶ κακῶς ἔξω γενήσεσθε, οὐχ ὥσπερ τὸν παρελθόντα χρόνον εἰς Ἀἴμνον καὶ Ἴμβρον ἐμβαλὼν αἰχμαλώτους πολίτας ὑμετέρους ὄψεσθ' ἔχων, πρὸς τῷ Γεραιστῷ τὰ πλοῖα συλλαβῶν ἀμύθητα χρήματ' ἐξέλεξε, τὰ τελευταῖα εἰς Μαραθῶν ἀπέβη καὶ τὴν ἰερὰν ἀπὸ τῆς χώρας ὄψεσθ' ἔχων τριήρη, ὑμεῖς δ' οὔτε ταῦτα δύνασθε κωλύειν οὔτ' εἰς τοὺς χρόνους, οὓς ἂν προθῆσθε, βοηθεῖν.

Καίτοι τί δήποτ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζετε τὴν μὲν 35 τῶν Παναθηναίων ἑορτὴν καὶ τὴν τῶν Διονυσίων αἰεὶ τοῦ καθήκοντος χρόνου γίνεσθαι, ἂν τε δεινοὶ λάχωσιν ἂν τ' ἰδιῶται οἱ τούτων ἑκατέρων ἐπιμελούμενοι, εἰς ἃ τοσαῦτ' ἀναλίσκεται χρήματα, ὅσ' οὐδ' εἰς ἓνα τῶν ἀποστόλων, καὶ τοσοῦτον ὄχλον καὶ παρασκευὴν, ὅσην οὐκ οἶδ' εἴ τι τῶν ἀπάντων ἔχει, τοὺς δ' ἀποστόλους πάντας ὑμῖν ὑστερίζειν τῶν καιρῶν, τὸν εἰς Μεθώνην, τὸν εἰς Παγασάς, τὸν εἰς Ποτείδαιαν ; Ὅτι ἐκεῖνα μὲν ἅπαντα νόμῳ τέτακται, καὶ πρό- 36 οιδεν ἕκαστος ὑμῶν ἐκ πολλοῦ, τίς χορηγὸς ἢ γυμνασίαρχος τῆς φυλῆς, πότε καὶ παρὰ τοῦ καὶ τί λαβόντα τί δεῖ ποιεῖν, οὐδὲν ἀνεξέταστον οὐδ' ἀόριστον ἐν τούτοις ἡμέληται· ἐν δὲ τοῖς περὶ τοῦ πολέμου καὶ τῇ τούτου παρασκευῇ ἄτακτα, ἀδιόρθωτα, ἀόρισθ' ἅπαντα.

Τοιγαροῦν ἅμ' ἀκηκόαμέν τι καὶ τριηράρχους καθι-

σταμεν καὶ τούτοις ἀντιδόσεις ποιούμεθα καὶ περὶ χρημάτων πόρου σκοποῦμεν, καὶ μετὰ ταῦτ' ἐμβαίνειν τοὺς μετοίκους ἔδοξε καὶ τοὺς χωρὶς οἰκοῦντας, εἴτ' αὐτοὺς πάλιν, 37· εἴτ' ἀντεμβιβάζειν· εἴτ' ἐν ὄσῳ ταῦτα μέλλεται, προαπόλωλε τὸ ἐφ' ὃ ἂν ἐκπλέωμεν· τὸν γὰρ τοῦ πράττειν χρόνον εἰς τὸ παρασκευάζεσθαι ἀναλίσκομεν, οἱ δὲ τῶν πραγμάτων οὐ μένουσι καιροὶ τὴν ἡμετέραν βραδυτῆτα καὶ εἰρωνείαν. Ἄς δὲ τὸν μεταξὺ χρόνον δυνάμεις οἴομεθ' ἡμῖν ὑπάρχειν, οὐδὲν οἰαί τ' οὔσαι ποιεῖν ἐπ' αὐτῶν τῶν καιρῶν ἐξελέγχονται. Ὁ δ' εἰς τοῦθ' ὕβρεως ἐλήλυθεν, ὥστ' ἐπιστέλλειν Εὐβοεῦσιν ἤδη τοιαύτας ἐπιστολάς.

#### ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ

- 38 Τούτων, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν ἀνεγνωσμένων ἀληθῆ μὲν ἐστὶ τὰ πολλά, ὡς οὐκ ἔδει, οὐ μὴν ἀλλ' ἴσως οὐχ ἡδέ' ἀκούειν. Ἄλλ' εἰ μὲν, ὅσ' ἂν τις ὑπερβῆ τῷ λόγῳ, ἵνα μὴ λυπήσῃ, καὶ τὰ πράγμαθ' ὑπερβήσεται, δεῖ πρὸς ἡδονὴν δημηγορεῖν· εἰ δ' ἢ τῶν λόγων χάρις, ἂν ἢ μὴ προσήκουσα, ἔργῳ ζημία γίγνεται, αἰσχρὸν ἐστὶ φενακίζειν ἑαυτοὺς, καὶ ἅπαντ' ἀναβαλλομένους, ἂν ἢ δυσχερῆ, πάντων ὕστερεῖν τῶν 39 ἔργων, καὶ μηδὲ τοῦτο δύνασθαι μαθεῖν, ὅτι δεῖ τοὺς ὀρθῶς πολέμῳ χρωμένους οὐκ ἀκολουθεῖν τοῖς πράγμασιν, ἀλλ' αὐτοὺς ἔμπροσθεν εἶναι τῶν πραγμάτων, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥσπερ τῶν στρατευμάτων ἀξιῶσειέ τις ἂν τὸν στρατηγὸν ἡγεῖσθαι, οὕτω καὶ τῶν πραγμάτων τοὺς βουλευομένους, ἵν', ἂν ἐκείνοις δοκῇ, ταῦτα πράττηται καὶ μὴ τὰ συμβάντ' ἀναγκάζωνται διώκειν.
- 40 Ὑμεῖς δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πλειστονὴν δύναμιν ἅπαντων ἔχοντες, τριήρεις, ὀπλίτας, ἵππείας, χρημάτων πρόσδοδον, τούτων μὲν μέχρι τῆς τήμερον ἡμέρας οὐδενὶ πάποτ' εἰς

δέον τι κέρησθε, οὐδὲν δ' ἀπολείπετε, ὡσπερ οἱ βάρβαροι πυκτεύουσιν, οὕτω πολεμεῖν Φιλίππῳ. Καὶ γὰρ ἐκείνων ὁ πληγεὶς αἰεὶ τῆς πληγῆς ἔχεται, καὶν ἐτέρωσε πατάξῃς, ἐκεῖσ' εἰσὶν αἱ χεῖρες· προβάλλεσθαι δ' ἢ βλέπειν ἐναντίον οὐτ' οἶδεν οὐτ' ἐθέλει. Καὶ ὑμεῖς, ἂν ἐν Χερρονήσῳ πύθησθε Φίλιπ- 41 πον, ἐκεῖσε βοηθεῖν ψηφίζεσθε, ἂν ἐν Πύλαις, ἐκεῖσε, ἂν ἄλλοθι που, συμπαραθεῖτ' ἄνω κάτω, καὶ στρατηγεῖσθ' ὑπ' ἐκείνου, βεβούλευσθε δ' οὐδὲν αὐτοὶ συμφέρον περὶ τοῦ πολέμου, οὐδὲ πρὸ τῶν πραγμάτων προορᾷτ' οὐδέν, πρὶν ἂν ἢ γεγεννημένον ἢ γιγνόμενόν τι πύθησθε. Ταῦτα δ' ἴσως πρότερον μὲν ἐνῆν· νῦν δ' ἐπ' αὐτὴν ἤκει τὴν ἀκμήν, ὥστ' οὐκέτ' ἐκχωρεῖ.

Δοκεῖ δέ μοι θεῶν τις, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς γιγνομέ- 42 νοις ὑπὲρ τῆς πόλεως αἰσχυνόμενος τὴν φιλοπραγμοσύνην ταύτην ἐμβαλεῖν Φιλίππῳ. Εἰ γὰρ ἔχων, ἃ κατέστραπται καὶ προσέληφεν, ἡσυχίαν ἔχειν ἤθελε καὶ μηδὲν ἔπραττεν ἔτι, ἀποχρῆν ἐνίοις ὑμῶν ἂν μοι δοκεῖ, ἐξ ὧν αἰσχύνην καὶ ἀνανδρίαν καὶ πάντα τὰ αἰσχιστ' ὠφληκότες ἂν ἦμεν δημοσίᾳ· νῦν δ' ἐπιχειρῶν αἰεὶ τινι καὶ τοῦ πλείονος ὀρεγόμενος ἴσως ἂν ἐκκαλέσαιθ' ὑμᾶς, εἴπερ μὴ παντάπασιν ἀπεγνώκατε.

Θαυμάζω δ' ἔγωγε, εἰ μηδεὶς ὑμῶν μὴτ' ἐνθυμεῖται μὴτ' 43 ὀργίζεται, ὀρῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν μὲν ἀρχὴν τοῦ πολέμου γεγεννημένην περὶ τοῦ τιμωρήσασθαι Φίλιππον, τὴν δὲ τελευτὴν οὖσαν ἤδη ὑπὲρ τοῦ μὴ παθεῖν κακῶς ὑπὸ Φιλίππου. Ἀλλὰ μὴν ὅτι γ' οὐ στήσεται, δῆλον, εἰ μὴ τις κωλύσει. Εἶτα τοῦτ' ἀναμενοῦμεν, καὶ τριήρεις κενὰς καὶ τὰς παρὰ τοῦ δεῖνος ἐλπίδας ἂν ἀποστείλητε, πάντ' ἔχειν οἴεσθε καλῶς ; Οὐκ ἐμβησόμεθα ; οὐκ ἐξιμεν αὐτοὶ μέρει γέ τινι στρατιωτῶν 44 οἰκείων νῦν, εἰ καὶ μὴ πρότερον ; οὐκ ἐπὶ τὴν ἐκείνου πλευσόμεθα ; « Ποῖ οὖν προσορμιούμεθα ; » ἤρετό τις. Εὐρήσει τὰ σαθρά, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν ἐκείνου πραγμάτων αὐτὸς

ὁ πόλεμος, ἂν ἐπιχειρῶμεν· ἂν μέντοι καθώμεθ' οἴκοι, λοιδορουμένων ἀκούοντες καὶ αἰτιωμένων ἀλλήλους τῶν λεγόντων, οὐδέποτε οὐδὲν ἡμῖν μὴ γένηται τῶν δεόντων.

- 45 "Οποὶ μὲν γὰρ ἂν, οἴμαι, μέρος τι τῆς πόλεως συναποσταλῆ, καὶ μὴ πᾶσα, καὶ τὸ τῶν θεῶν εὐμενὲς καὶ τὸ τῆς τύχης συναγωνίζεται· ὅποὶ δ' ἂν στρατηγὸν καὶ ψήφισμα κενὸν καὶ τὰς ἀπὸ τοῦ βήματος ἐλπίδας ἐκπέμψητε, οὐδὲν ἡμῖν τῶν δεόντων γίγνεται, ἀλλ' οἱ μὲν ἐχθροὶ καταγελωσιν, οἱ δὲ σύμμαχοι τεθνᾶσι τῷ δέει τοὺς τοιοῦτους ἀποστόλους.
- 46 Οὐ γὰρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν ἐν' ἄνδρα δυνηθῆναί ποτε ταῦθ' ὑμῖν πρᾶξαι πάνθ', ὅσα βούλεσθε· ὑποσχέσθαι μέντοι καὶ φῆσαι καὶ τὸν δεῖν' αἰτιάσασθαι καὶ τὸν δεῖν' ἔστιν, τὰ δὲ πράγματ' ἐκ τούτων ἀπόλωλεν. "Οταν γὰρ ἡγήται μὲν ὁ στρατηγὸς ἀθλίων ἀπομίσθων ξένων, οἱ δ' ὑπὲρ ὧν ἂν ἐκεῖνος πράξῃ πρὸς ὑμᾶς ψευδόμενοι ῥαδίως ἐνθάδ' ὦσιν, ὑμεῖς δ', ἐξ ὧν ἂν ἀκούσῃθ', ὅ τι ἂν τύχητε ψηφίζησθε, τί καὶ χρῆ προσδοκᾶν;
- 47 Πῶς οὖν ταῦτα παύσεται; "Οταν ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς αὐτοὺς ἀποδείξητε στρατιώτας καὶ μάρτυρας τῶν στρατηγουμένων καὶ δικαστὰς οἴκαδ' ἐλθόντας τῶν εὐθυνῶν, ὥστε μὴ ἀκούειν μόνον ὑμᾶς τὰ ὑμέτερ' αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ παρόντας ὄραν. Νῦν δ' εἰς τοῦθ' ἤκει τὰ πράγματ' αἰσχύνῃς, ὥστε τῶν στρατηγῶν ἕκαστος δις καὶ τρίς κρίνεται παρ' ὑμῖν περὶ θανάτου, πρὸς δὲ τοὺς ἐχθροὺς οὐδεὶς οὐδ' ἅπαξ αὐτῶν ἀγωνίσασθαι περὶ θανάτου τολμᾷ, ἀλλὰ τὸν τῶν ἀνδραποδιστῶν καὶ λωποδυτῶν θάνατον μᾶλλον αἰροῦνται τοῦ προσήκοντος· κακούργου μὲν γὰρ ἔστι κριθέντ' ἀποθάνειν, στρατηγοῦ δὲ μαχόμενον τοῖς πολεμίοις.
- 48 'Ημῶν δ' οἱ μὲν περιόντες μετὰ Λακεδαιμονίων φασὶ Φίλιππον πράττειν τὴν Θηβαίων κατάλυσιν καὶ τὰς πολιτείας διασπᾶν, οἱ δ' ὡς πρέσβεις πέπομφεν ὡς βασιλέα, οἱ δ' ἐν Ἰλλυριοῖς πόλεις τειχίζουσιν, οἱ δὲ λόγους πλάττοντες ἕκα-

στος περιερχόμεθα. Ἐγὼ δ' οἶμαι μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, 49  
 νῆ τοὺς θεοὺς ἐκεῖνον μεθύειν τῷ μεγέθει τῶν πεπραγμένων  
 καὶ πολλὰ τοιαῦτ' ὄνειροπολεῖν ἐν τῇ γνώμῃ, τὴν τ' ἐρημίαν  
 τῶν κωλυσόντων ὄρωντα καὶ τοῖς πεπραγμένοις ἐπληρόμενον,  
 οὐ μέντοι γε μὰ Δί' οὕτω προαιρεῖσθαι πράττειν, ὥστε τοὺς  
 ἀνοητοτάτους τῶν παρ' ἡμῖν εἰδέναι, τί μέλλει ποιεῖν ἐκεῖνος·  
 ἀνοητότατοι γάρ εἰσιν οἱ λογοποιοῦντες.

Ἄλλ' ἂν ἀφέντες ταῦτ' ἐκεῖν' εἰδῶμεν, ὅτι ἐχθρὸς ἄν- 50  
 θρωπος καὶ τὰ ἡμέτερ' ἡμᾶς ἀποστερεῖ καὶ χρόνον πολὺν  
 ὕβριξε, καὶ ἅπανθ' ὅσα πάποτ' ἠλπίσαμεν τινα πράξειν ὑπὲρ  
 ἡμῶν, καθ' ἡμῶν εὖρηται, καὶ τὰ λοιπὰ ἐν αὐτοῖς ἡμῖν ἐστί,  
 κἂν μὴ νῦν ἐθέλωμεν ἐκεῖ πολεμεῖν αὐτῷ, ἐνθάδ' ἴσως ἀναγ-  
 κασθησόμεθα τοῦτο ποιεῖν, ἂν ταῦτ' εἰδῶμεν, καὶ τὰ δέοντ'  
 ἐσόμεθ' ἐγνωκότες καὶ λόγων ματαίων ἀπηλλαγμένοι· οὐ  
 γάρ, ἄττα ποτ' ἔσται δεῖ σκοπεῖν, ἀλλ' ὅτι φαῦλα, ἂν μὴ προσ-  
 ἔχητε τὸν νοῦν καὶ τὰ προσήκοντα ποιεῖν ἐθέλητε, εὖ εἰδέναι.

Ἐγὼ μὲν οὖν οὕτ' ἄλλοτε πάποτε πρὸς χάριν εἰλόμην 51  
 λέγειν, ὅ τι ἂν μὴ καὶ συνοίσειν πεπεισμένος ὦ, νῦν θ', ἃ  
 γιγνώσκω, πάνθ' ἀπλῶς, οὐδὲν ὑποστειλάμενος, πεπαρρη-  
 σίασμαί. Ἐβουλόμην δ' ἂν, ὥσπερ ὅτι ὑμῖν συμφέρει τὰ βέλ-  
 τιστ' ἀκούειν οἶδα, οὕτως εἰδέναι συνοῖσον καὶ τῷ τὰ βέλ-  
 τιστ' εἰπόντι· πολλῷ γὰρ ἂν ἥδιον εἶχον. Νῦν δ' ἐπ' ἀδήλοισ  
 οὔσι τοῖς ἀπὸ τούτων ἐμαυτῷ γενησομένοις, ὅμως ἐπὶ τῷ  
 συνοίσειν ὑμῖν, ἂν πράξῃτε, ταῦτα πεπεῖσθαι λέγειν αἰροῦ-  
 μαι. Νικῶν δ' ὅ τι πᾶσι μέλλει συνοίσειν.



## VI. ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Β

**Εισαγωγή.** Ἡ ὑπὸ τοῦ Φιλίππου τὸ 348 ἄλωσις τῆς Ὀλύνθου καὶ τῶν Χαλκιδικῶν πόλεων ἐπροκάλεσε τοσαύτην ἀγανάκτησιν εἰς ὄλην τὴν Ἑλλάδα καὶ ἰδίως εἰς τὰς Ἀθήνας, ὥστε ἤρχισαν νὰ καταβάλλονται προσπάθειαι ἐξ Ἀθηναίων, ὅπως αἱ ἑλληνικαὶ δυνάμεις συνασπισθοῦν πρὸς κοινὴν καταπολέμησιν τοῦ Φιλίππου. Ἀλλ' αἱ προσπάθειαι αὗται ἀπέβησαν μάταιαι· οἱ εἰς πλείστας πόλεις τῆς Ἑλλάδος ἀποσταλέντες πρέσβεις, ὅπως παρακινήσουν αὐτὰς εἰς κοινὴν μετὰ τῶν Ἀθηναίων σύμπραξιν κατὰ τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας, ἐπέστρεψαν εἰς Ἀθήνας ἄπρακτοι. Τότε μετεβλήθησαν καὶ αἱ διαθέσεις τῶν Ἀθηναίων· οὗτοι, ἐπειδὴ ἔβλεπον τὴν ἀδιαφορίαν ταύτην τῶν ἑλληνικῶν πόλεων, ἦσαν δὲ τελείως ἐξηντλημένοι ἐκ τοῦ πολέμου πρὸς τὸν Φίλιππον, ἀπεφάσισαν νὰ συνάψουν εἰρήνην μετ' αὐτοῦ. Ἡ εἰρήνη αὕτη, ἣ ὅποια ἀπὸ τοῦ Φιλοκράτους ἐκλήθη Φιλοκράτειος, ἐγένετο τὸ 346.

Ὁ Φίλιππος καὶ μετὰ τὴν Φιλοκράτειον εἰρήνην οὐδόλως ἠσύχασεν, ἀλλ' ἐξηκολούθησε νὰ ἐργάζεται διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν σχεδίων του διὰ τὴν ἡγεμονίαν τῆς Ἑλλάδος. Οὕτω τὸ 344 π.Χ., ἀφοῦ ἐξεστράτευσεν εἰς τὴν Θεσσαλίαν καὶ κατέβαλεν ἐν αὐτῇ πᾶσαν ἀντίδρασιν, ἐζήτησε νὰ ἐπέμβῃ ἐν Πελοποννήσῳ, λαβὼν ἀφορμὴν ἀπὸ τὸ ἐξῆς γεγονός· Οἱ Λακεδαιμόνιοι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Φωκικοῦ πολέμου ἐπεδίωξαν καὶ πάλιν νὰ γίνονιν κύριοι τῆς Πελοποννήσου, οἱ δ' Ἀργεῖοι καὶ οἱ Μεσσήνιοι πιεζόμενοι ὑπὸ τούτων ἐστράφησαν πρὸς τὸν Φίλιππον ζητοῦντες τὴν βοήθειαν αὐτοῦ. Ὁ Φίλιππος, θεωρήσας κατάλληλον τὴν εὐκαιρίαν, προθύμως ἐδέχθη νὰ βοηθήσῃ τοὺς Ἀργεῖους καὶ Μεσσηνίους· ὅθεν διατάσσει τοὺς Λακεδαιμονίους ν' ἀφήσουν τὴν Μεσσηνίαν αὐτόνομον, ἀποστέλλει χρήματα καὶ μισθοφόρους εἰς τοὺς Ἀργεῖους καὶ Μεσσηνίους καὶ ὑπόσχεται, ὅτι μετ' ὀλίγον θὰ ἔλθῃ καὶ αὐτὸς εἰς τὴν Πελοπόννησον μετὰ στρατοῦ.

Οἱ Ἀθηναῖοι μαθόντες τὰς τοιαύτας ἐνεργείας τοῦ Φιλίππου ἐν Πελοποννήσῳ καὶ θέλοντες νὰ ματαιώσουν αὐτὰς ἀποστέλλουν κατὰ πρότασιν τοῦ Δημοσθένους πρέσβεις εἰς τὰς πελοποννησιακὰς πόλεις· ἀρχηγὸς δὲ τῆς πρεσβείας ἦτο αὐτὸς ὁ Δημοσθένης. Οὗτος ἠγωνίσθη



νά παραστήσῃ εἰς τοὺς Ἀργεῖους καὶ Μεσσηνίους τὴν δολίαν πολιτικὴν τοῦ Φιλίππου καὶ προσεπάθησε ν' ἀποτρέψῃ αὐτοὺς ἀπὸ τῆς μετ' αὐτοῦ συμμαχίας. Οἱ λόγοι τοῦ ρήτορος ἐνεποίησαν μεγίστην αἴσθησιν, ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα δὲν ὑπῆρξεν ἀνάλογον πρὸς τὰς ἐνεργείας αὐτοῦ. Οἱ Μεσσηνιοὶ καὶ οἱ Ἀργεῖοι, φροντίζοντες διὰ τὰ ἰδικά των μόνον συμφέροντα καὶ ὄχι διὰ τὰ κοινὰ ὅλης τῆς Ἑλλάδος, δὲν ἔπασσαν νὰ πιστεύουν εἰς τὴν φιλίαν καὶ τὰς ὑποσχέσεις τοῦ Φιλίππου.

Ὁ Φίλιππος ὀργισθεὶς διὰ τὰς ἐνεργείας αὐτὰς τῶν Ἀθηναίων ἐν Πελοποννήσῳ, καθὼς καὶ διὰ τὰς κατ' αὐτοῦ ἐκτοξευομένας καθ' ἑκάστην ἀπὸ τοῦ ἀθηναϊκοῦ βήματος κατηγορίας τῶν ρητόρων, στέλλει πρέσβεις εἰς Ἀθήνας παραπονούμενος, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι κατηγοροῦν αὐτὸν εἰς τοὺς Ἕλληνας, ὅτι δὲν ἐξετέλεσε τὰς ὑποσχέσεις, αἱ ὁποῖαι ἐδόθησαν κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς εἰρήνης. Συγχρόνως μετὰ τῶν Μακεδόνων πρέσβων καταφθάνουν εἰς Ἀθήνας καὶ πρέσβεις τῶν Μεσσηνίων καὶ Ἀργείων παραπονούμενοι, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι προστατεύοντες τοὺς Σπαρτιάτας παρακωλύουν τοὺς ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνας τῶν ἐχθρῶν τῆς Σπάρτης.

Τότε συνέρχονται εἰς ἐκκλησίαν οἱ Ἀθηναῖοι, ἵνα συσκεφθοῦν περὶ τῆς ἀποκρίσεως, ἣ ὁποία πρέπει νὰ δοθῇ εἰς τοὺς πρέσβεις. Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ταύτῃ λαμβάνει τὸν λόγον ὁ Δημοσθένης καὶ ἀπαγγέλλει τὸν Β' Φιλιππικὸν ( τὸ 344 ), ἐν τῷ ὁποίῳ ὑποδεικνύει τίνα ἀπόκρισιν ὀφείλουν οἱ Ἀθηναῖοι νὰ δώσουν εἰς τοὺς πρέσβεις.

Ὅταν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λόγοι γίνωνται περὶ ὧν Φί-  
λιππος πράττει καὶ βιάζεται παρὰ τὴν εἰρήνην, αἰεὶ τοὺς ὑπὲρ  
ἡμῶν λόγους καὶ δικαίους καὶ φιλανθρώπους ὄρω φαινομέ-  
νους, καὶ λέγειν μὲν ἅπαντας αἰεὶ τὰ δέοντα δοκοῦντας τοὺς  
κατηγοροῦντας Φιλίππου, γιγνόμενον δ' οὐδέν, ὡς ἔπος εἶ-  
πεῖν, τῶν δεόντων, οὐδ' ὧν ἕνεκα ταῦτ' ἀκούειν ἄξιον. Ἄλλ' <sup>2</sup>  
εἰς τοῦτ' ἤδη προηγμένα τυγχάνει πάντα τὰ πράγματα τῇ πό-  
λει, ὥσθ', ὅσω τις ἂν μᾶλλον καὶ φανερώτερον ἐξελέγχη Φί-  
λιππον καὶ τὴν πρὸς ὑμᾶς εἰρήνην παραβαίνοντα καὶ πᾶσι  
τοῖς Ἕλλησιν ἐπιβουλεύοντα, τοσοῦτ' ὅ τ' εἰς τὴν πόλιν ποιεῖν συμ-  
βουλεῦσαι χαλεπώτερον εἶναι.

- 3 Αἴτιον δὲ τούτων, ὅτι, πάντας, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς πλεονεκτεῖν ζητοῦντας ἔργῳ κωλύειν καὶ πράξειςιν οὐχὶ λόγοις δέον, πρῶτον μὲν ἡμεῖς οἱ παριόντες τούτων μὲν ἀφέσταμεν καὶ γράφειν καὶ συμβουλευεῖν, τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀπέχθειαν ὀκνοῦντες, οἷα ποιεῖ δέ, ὡς δεινὰ καὶ χαλεπὰ καὶ τοιαῦτα διεξερχόμεθα· ἔπειθ' ὑμεῖς οἱ καθήμενοι, ὡς μὲν ἂν εἴποιτε δικαίους λόγους καὶ λέγοντος ἄλλου συνείητε, ἄμεινον Φιλίππου παρεσκευάσθε, ὡς δὲ κωλύσαιτ' ἂν ἐκεῖνον πράττειν ταῦτ', ἐφ' ὧν ἔστι νῦν, παντελῶς ἀργῶς ἔχετε. Συμβαίνει δὴ πρᾶγμ' ἀναγκαῖον, οἶμαι, καὶ ἴσως εἰκός· ἐν οἷς ἑκάτεροι διατρίβετε καὶ περὶ ἃ σπουδάζετε, ταῦτ' ἄμεινον ἑκατέροις ἔχει, ἐκείνῳ μὲν αἱ πράξεις, ὑμῖν δ' οἱ λόγοι.
- 5 Εἰ μὲν οὖν καὶ νῦν λέγειν δικαιοτέρ' ὑμῖν ἔξαρκεῖ, ῥάδιον, καὶ πόνος οὐδεὶς πρόσεστι τῷ πράγματι· εἰ δ', ὅπως τὰ παρόντ' ἐπανορθωθήσεται, δεῖ σκοπεῖν, καὶ μὴ προελθόντ' ἔτι πορρωτέρω λήσει πάνθ' ἡμᾶς, μηδ' ἐπιστήσεται μέγεθος δυνάμεως, πρὸς ἣν οὐδ' ἀντᾶραι δυνησόμεθα, οὐχ ὁ αὐτὸς τρόπος, ὅσπερ πρότερον, τοῦ βουλευέσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖς λέγουσιν ἅπασι καὶ τοῖς ἀκούουσιν ὑμῖν τὰ βέλτιστα καὶ τὰ σώσοντα τῶν ῥάστων καὶ τῶν ἡδίστων προαιρετέον.
- 6 Πρῶτον μὲν, εἴ τις, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, θαρρεῖ, ὅρῳν ἡλικὸς ἤδη καὶ ὅσων κύριός ἐστι Φίλιππος, καὶ μηδέν' οἴεται κίνδυνον φέρειν τοῦτο τῇ πόλει μηδ' ἐφ' ὑμᾶς πάντα παρασκευάζεσθαι, θαυμάζω, καὶ δεηθῆναι πάντων ὁμοίως ὑμῶν βούλομαι τοὺς λογισμοὺς ἀκοῦσαί μου διὰ βραχέων, δι' οὓς τάναντί' ἐμοὶ παρέστηκε προσδοκᾶν καὶ δι' ὧν ἐχθρὸν ἡγοῦμαι Φίλιππον, ἔν', ἐὰν μὲν ἐγὼ δοκῶ βέλτιον προορᾶν, ἐμοὶ πεισθῆτε, ἂν δ' οἱ θαρροῦντες καὶ πεπιστευκότες αὐτῷ, τούτοις προσθῆθε.
- 7 Ἐγὼ τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λογιζομαι· τίνων ὁ Φίλιππος κύριος πρῶτον μετὰ τὴν εἰρήνην κατέστη; Πυλῶν

καὶ τῶν ἐν Φωκεῦσι πραγμάτων. Τί οὖν ; πῶς τούτοις ἐχρή-  
 σατο ; Ἄ Θηβαίοις συμφέρει καὶ οὐχ ἂ τῇ πόλει, πράττειν  
 προείλετο. Τί δῆποτε ; Ὅτι πρὸς πλεονεξίαν, οἶμαι, καὶ τὸ  
 πάνθ' ὑφ' αὐτῷ ποιήσασθαι τοὺς λογισμοὺς ἐξετάζων, καὶ  
 οὐχὶ πρὸς εἰρήνην οὐδ' ἡσυχίαν οὐδὲ δίκαιον οὐδέν, εἶδε τοῦτ' 8  
 ὀρθῶς, ὅτι τῇ μὲν ἡμετέρα πόλει καὶ τοῖς ἦθεσι τοῖς ἡμετέ-  
 ροις οὐδὲν ἂν ἐνδείξαιτο τοσοῦτον οὐδὲ ποιήσειεν, ὑφ' οὗ  
 πεισθέντες ὑμεῖς τῆς ἰδίας ἕνεκ' ὠφελείας τῶν ἄλλων τινὰς  
 Ἑλλήνων ἐκείνῳ πρόοισθε, ἀλλὰ καὶ τοῦ δικαίου λόγον ποι-  
 ούμενοι, καὶ τὴν προσοῦσαν ἀδοξίαν τῷ πράγματι φεύγοντες,  
 καὶ πάνθ', ἂ προσήκει, προορώμενοι, ὁμοίως ἐναντιώσεσθε,  
 ἂν τι τοιοῦτον ἐπιχειρῇ πράττειν, ὥσπερ ἂν εἰ πολεμοῦντες  
 τύχοιτε.

Τοὺς δὲ Θηβαίους ἠγεῖτο, ὅπερ συνέβη, ἀντὶ τῶν ἑαυ- 9  
 τοῖς γιγνομένων τὰ λοιπ' ἑάσειν, ὅπως βούλεται, πράττειν  
 ἑαυτόν, καὶ οὐχ ὅπως ἀντιπράξειν καὶ διακωλύσειν, ἀλλὰ καὶ  
 συστρατεύσειν, ἂν αὐτοὺς κελεύῃ. Καὶ νῦν τοὺς Μεσσηνίους  
 καὶ τοὺς Ἀργεῖους ταῦθ' ὑπειληφῶς εὔ ποιεῖ. Ὅ καὶ μέγι- 10  
 στόν ἐστι καθ' ὑμῶν ἐγκώμιον, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· κέκρι-  
 σθε γὰρ ἐκ τούτων τῶν ἔργων μόνοι τῶν πάντων μηδενὸς ἂν  
 κέρδους τὰ κοινὰ δίκαια τῶν Ἑλλήνων προέσθαι, μηδ' ἀν-  
 ταλλάξασθαι μηδεμιᾶς χάριτος μηδ' ὠφελείας τὴν εἰς τοὺς  
 Ἕλληνας εὖνοιαν.

Καὶ ταῦτ' εἰκότως καὶ περὶ ὑμῶν οὕτως ὑπέιληφε καὶ  
 κατ' Ἀργείων καὶ Θηβαίων ὡς ἑτέρως, οὐ μόνον εἰς τὰ πα-  
 ρόνθ' ὄρων, ἀλλὰ καὶ τὰ πρὸ τούτων λογιζόμενος. Εὐρίσκει 11  
 γὰρ, οἶμαι, καὶ ἀκούει τοὺς μὲν ὑμετέροους προγόνους, ἐξὸν  
 αὐτοῖς τῶν λοιπῶν ἄρχειν Ἑλλήνων, ὥστ' αὐτοὺς ὑπακούειν  
 βασιλεῖ, οὐ μόνον οὐκ ἀνασχομένους τὸν λόγον τοῦτον, ἤνικ'  
 ἦλθεν Ἀλέξανδρος ὁ τούτων πρόγονος περὶ τούτων κῆρυξ,  
 ἀλλὰ καὶ τὴν χώραν ἐκλιπεῖν προελομένους καὶ παθεῖν ὀτιοῦν  
 Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

υπομείναντας, καὶ μετὰ ταῦτα πράξαντας ταῦθ', ἃ πάντες αἰεὶ γλίχονται λέγειν, ἀξίως δ' οὐδεις εἰπεῖν δεδύνηται, ( διόπερ καὶ γὼ παραλείψω, δικαίως ἔστι γὰρ μείζω τὰ κείνων ἔργα, ἢ ὡς τῷ λόγῳ τις ἂν εἴποι ), τοὺς δὲ Θηβαίων καὶ Ἀργείων προγόνους τοὺς μὲν συστρατεύσαντας τῷ βαρβάρῳ, τοὺς δ' οὐκ ἐναντιωθέντας.

- 12 Οἶδεν οὖν ἀμφοτέρους ἰδίᾳ τὸ λυσιτελοῦν ἀγαπήσοντας, οὐχ, ὅ τι συνοίσει κοινῇ τοῖς Ἕλλησι, σκεφομένους. Ἡγεῖτ' οὖν, εἰ μὲν ὑμᾶς ἔλοιτο, φίλους ἐπὶ τοῖς δικαίοις αἰρήσασθαι, εἰ δ' ἐκείνοις προσθεῖτο, συνεργοὺς ἔξειν τῆς αὐτοῦ πλεονεξίας. Διὰ ταῦτ' ἐκείνους ἀνθ' ὑμῶν καὶ τότε καὶ νῦν αἰρεῖται. Οὐ γὰρ δὴ τριήρεις γ' ὄρα πλείους αὐτοῖς ἢ ὑμῖν οὔσας· οὐδ' ἐν μὲν τῇ μεσογείᾳ τιν' ἀρχὴν εὔρηκε, τῆς δ' ἐπὶ τῇ θαλάττῃ καὶ τῶν ἐμπορίων ἀφέστηκεν· οὐδ' ἀμνημονεῖ τοὺς λόγους οὐδὲ τὰς ὑποσχέσεις, ἐφ' αἷς τῆς εἰρήνης ἔτυχεν.
- 13 « Ἀλλὰ νῆ Δί' », εἴποι τις ἂν ὡς πάντα ταῦτ' εἰδώς, « οὐ πλεονεξίας ἕνεκεν οὐδ' ὧν ἐγὼ κατηγορῶ τότε ταῦτ' ἔπραξεν, ἀλλὰ τῷ δικαιοτέρα τοὺς Θηβαίους ἢ ὑμᾶς ἀξιοῦν ». Ἀλλὰ τοῦτον καὶ μόνον πάντων τῶν λόγων οὐκ ἔνεστιν αὐτῷ νῦν εἰπεῖν· ὁ γὰρ Μεσσήνην Λακεδαιμονίους ἀφιέναι κελεύων, πῶς ἂν, Ὀρχομενὸν καὶ Κορώνειαν τότε Θηβαίοις παραδούς, τῷ δίκαια νομίζειν ταῦτ' εἶναι πεποιημένα σκήψαιτο ;
- 14 « Ἀλλ' ἐβιάσθη νῆ Δία » ( τοῦτο γὰρ ἔσθ' ὑπόλοιπον ) « καὶ παρὰ γνώμην, τῶν Θετταλῶν ἰππέων καὶ τῶν Θηβαίων ὀπλιτῶν ἐν μέσῳ ληφθείς, συνεχώρησε ταῦτα ». Καλῶς. Οὐκοῦν φασὶ μὲν μέλλειν πρὸς τοὺς Θηβαίους αὐτὸν ὑπόπτως ἔχειν, καὶ λογοποιοῦσι περιόντες τινές, ὡς Ἐλάτειαν τειχιεῖ.
- 15 Ὁ δὲ ταῦτα μὲν μέλλει καὶ μελλήσει γε, ὡς ἐγὼ κρίνω, τοῖς Μεσσηνίοις δὲ καὶ τοῖς Ἀργείοις ἐπὶ τοὺς Λακεδαιμονίους συλλαμβάνουσι, ἔλλει, ἀλλὰ καὶ ξένους εἰσπέμπει καὶ χρή-

ματ' ἀποστέλλει καὶ δύναμιν μεγάλην ἔχων αὐτός ἐστι προσ-  
 δόκιμος. Τοὺς μὲν ὄντας ἐχθροὺς Θηβαίων Λακεδαιμονίους  
 ἀναιρεῖ, οὓς δ' ἀπώλεσεν αὐτὸς πρότερον Φωκέας νῦν σφύ-  
 ζει ; Καὶ τίς ἂν ταῦτα πιστεύσειεν ; Ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ ἂν 16  
 ἠγοῦμαι Φίλιππον, οὐτ', εἰ τὰ πρῶτα βιασθεῖς ἄκων ἔπρα-  
 ξεν, οὐτ' ἂν, εἰ νῦν ἀπεγίγνωσκε Θηβαίους, τοῖς ἐκείνων  
 ἐχθροῖς συνεχῶς ἐναντιοῦσθαι, ἀλλ', ἀφ' ὧν νῦν ποιεῖ, κάκειν'  
 ἐκ προαιρέσεως δῆλός ἐστι ποιήσας, ἐκ πάντων δ', ἂν τις  
 ὀρθῶς θεωρῇ, πάνθ', ἃ πραγματεύεται, κατὰ τῆς πόλεως  
 συντάττων.

Καὶ τοῦτ' ἐξ ἀνάγκης τρόπον τιν' αὐτῷ νῦν γε δὴ συμ- 17  
 βαίνει. Λογίζεσθε γάρ. Ἄρχειν βούλεται, τούτου δ' ἀνταγω-  
 νιστὰς μόνους ὑπέληφεν ὑμᾶς. Ἄδικεῖ πολὺν ἤδη χρόνον,  
 καὶ τοῦτ' αὐτὸς ἄριστα σύνοιδεν αὐτῷ· οἷς γὰρ οὖσιν ὑμε-  
 τέροις ἔχει, τούτοις πάντα τᾶλλ' ἀσφαλῶς κέκτηται· εἰ γὰρ  
 Ἄμφίπολιν καὶ Ποτεΐδαιαν προεῖτο, οὐδ' ἂν οἴκοι μένειν  
 βεβαίως ἠγεῖτο. Ἄμφότερ' οὖν οἶδε, καὶ αὐτὸν ὑμῖν ἐπιβου- 18  
 λεύοντα καὶ ὑμᾶς αἰσθανομένους· εὖ φρονεῖν δ' ὑμᾶς ὑπολαμ-  
 βάνων δικαίως αὐτὸν μισεῖν νομίζει, καὶ παρώξυνται, πεί-  
 σεσθαί τι προσδοκῶν, ἂν καιρὸν λάβητε, ἂν μὴ φθάσῃ ποιή-  
 σας πρότερος. Διὰ ταῦτ' ἐγρήγορεν, ἐφέστηκεν, ἐπὶ τῇ πό- 19  
 λει θεραπεύει τινάς, Θηβαίους καὶ Πελοποννησίων τοὺς ταῦ-  
 τὰ βουλομένους τούτοις, οὓς διὰ μὲν πλεονεξίαν τὰ παρόντ'  
 ἀγαπήσειν οἴεται, διὰ δὲ σκαιότητα τρόπων τῶν μετὰ ταῦτ'  
 οὐδὲν προύψεσθαι.

Καίτοι σωφρονοῦσί γε καὶ μετρίως ἐναργῆ παραδεί-  
 γματ' ἔστιν ἰδεῖν, ἃ καὶ πρὸς Μεσσηνίους καὶ πρὸς Ἀργεῖους  
 ἔμοιγ' εἰπεῖν συνέβη, βέλτιον δ' ἴσως καὶ πρὸς ὑμᾶς ἔστιν  
 εἰρῆσθαι.

« Πῶς γὰρ οἴεσθ' », ἔφην, « ὧ ἄνδρες Μεσσηνιοί, δυσ- 20  
 χερῶς ἀκούειν Ὀλυθνίους, εἴ τίς τι λέγοι κατὰ Φιλίππου

- κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους, ὅτ' Ἀνθεμοῦντα μὲν αὐτοῖς ἀφίει, οὗ πάντες οἱ πρότερον Μακεδονίας βασιλεῖς ἀντεποιοῦντο, Ποτεΐδαιαν δ' ἐδίδου τοὺς Ἀθηναίων ἀποίκους ἐκβάλλων, καὶ τὴν μὲν ἔχθραν τὴν πρὸς ἡμᾶς αὐτὸς ἀνήρητο, τὴν χώραν δ' ἐκείνοις ἐδεδώκει καρποῦσθαι ; ἄρα προσδοκᾶν αὐτοὺς τοι-
- 21 αὐτα πείσεσθαι, ἢ λέγοντος ἂν τινος πιστεῦσαι οἴεσθε ; Ἄλλ' ὅμως », ἔφην ἐγώ, « μικρὸν χρόνον τὴν ἀλλοτρίαν καρπωσάμενοι πολὺν τῶν αὐτῶν ὑπ' ἐκείνου στέρονται, αἰσχροῦς ἐκπεσόντες, οὐ κρατηθέντες μόνον, ἀλλὰ καὶ προδοθέντες ὑπ' ἀλλήλων καὶ πραθέντες· οὐ γὰρ ἀσφαλεῖς ταῖς πολιτείαις αἱ πρὸς τοὺς τυράννους αὐταὶ λίαν ὀμιλῖαι.
- 22 » Τί δ' οἱ Θετταλοὶ ; ἄρ' οἴεσθ' », ἔφην, « ὅτ' αὐτοῖς τοὺς τυράννους ἐξέβαλλε καὶ πάλιν Νίκαιαν καὶ Μαγνησίαν ἐδίδου, προσδοκᾶν τὴν καθεστῶσαν νῦν δεκαδαρχίαν ἔσεσθαι παρ' αὐτοῖς ; ἢ τὸν τὴν πυλαίαν ἀποδόντα, τοῦτον τὰς ἰδίας αὐτῶν προσόδους παραιρήσεσθαι ; Οὐκ ἔστι ταῦτα. Ἄλλὰ μὴν γέγονε ταῦτα καὶ πᾶσιν ἔστιν εἰδέναι.
- 23 » Ὑμεῖς δ' », ἔφην ἐγώ, « διδόντα μὲν καὶ ὑπισχνούμενον θεωρεῖτε Φίλιππον, ἐξηπατηκότα δ' ἤδη καὶ παρακεκρουμένον ἀπεύχεσθ', εἰ σωφρονεῖτ', ἰδεῖν. Ἔστι τοίνυν νῆ Δί' », ἔφην ἐγώ, « παντοδαπὰ εὐρημένα ταῖς πόλεσι πρὸς φυλακὴν καὶ σωτηρίαν, οἷον χαρακώματα καὶ τείχη καὶ τάφροι καὶ
- 24 τᾶλλ', ὅσα τοιαῦτα. Καὶ ταῦτα μὲν ἔστιν ἅπαντα χειροποίητα καὶ δαπάνης προσδεῖται· ἐν δέ τι κοινὸν ἢ φύσις τῶν εὐφρονούντων ἐν αὐτῇ κέκτηται φυλακῆριον, ὃ πᾶσι μὲν ἔστ' ἀγαθὸν καὶ σωτήριον, μάλιστα δὲ τοῖς πλήθεσι πρὸς τοὺς
- 25 τυράννους. Τί οὖν ἔστι τοῦτο ; Ἀπιστία. Ταύτην φυλάττετε, ταύτης ἀντέχεσθε· ἂν ταύτην σφύζητε, οὐδὲν μὴ δεινὸν πάθητε. Τί ζητεῖτε ; » ἔφην. « Ἐλευθερίαν. Εἴτ' οὐχ ὄρατε Φίλιππον ἀλλοτριωτάτας ταύτη καὶ τὰς προσηγορίας ἔχοντα ; βασιλεὺς γὰρ καὶ τύραννος ἅπας ἐχθρὸς ἐλευθερίᾳ καὶ νόμοις

ἐναντίος. Οὐ φυλάξεσθ', ὅπως », ἔφην, « μὴ πολέμου ζητοῦν-  
τες ἀπαλλαγῆναι δεσπότην εὕρητε ; »

Ταῦτ' ἀκούσαντες ἐκεῖνοι, καὶ θορυβοῦντες, ὡς ὀρθῶς 26  
λέγεται, καὶ πολλοὺς ἐτέρους λόγους παρὰ τῶν πρέσβειων καὶ  
παρόντος ἐμοῦ καὶ πάλιν ὕστερον, ὡς ἔοικεν, οὐδὲν μᾶλλον  
ἀποσχέσονται τῆς Φιλίππου φιλίας οὐδ' ὧν ἐπαγγέλλεται.  
Καὶ οὐ τοῦτ' ἔστιν ἄτοπον, εἰ Μεσσήνιοι καὶ Πελοποννησίων  
τινὲς παρ' ἃ τῶ λογισμῶ βέλτισθ' ὀρῶσί τι πράξουσιν, ἀλλ' 27  
ὑμεῖς οἱ καὶ συνιέντες αὐτοὶ καὶ τῶν λεγόντων ἀκούοντες  
ἡμῶν, ὡς ἐπιβουλεύεσθε, ὡς περιστοιχίζεσθε, ἐκ τοῦ μηδὲν  
ἤδη ποιεῖν λήσεθ', ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, πάνθ' ὑπομείναντες· οὕτως  
ἢ παραυτίχ' ἠδονὴ καὶ ῥαστώνη μεῖζον ἰσχύει τοῦ ποθ' ὕ-  
στερον συνοίσειν μέλλοντος.

Περὶ μὲν δὴ τῶν ὑμῖν πρακτέων καθ' ὑμᾶς αὐτοὺς ὕ- 28  
στερον βουλεύσεσθε, ἂν σωφρονῆτε· ἃ δὲ νῦν ἀποκρινάμενοι  
τὰ δέοντ' ἂν εἴητ' ἐψηφισμένοι, ταῦτ' ἤδη λέξω.

Ἦν μὲν οὖν δίκαιον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς ἐνεγκόν-  
τας τὰς ὑποσχέσεις, ἐφ' αἷς ἐπέισθητε ποιήσασθαι τὴν εἰρή-  
νην, καλεῖν· οὔτε γὰρ αὐτὸς ἂν ποθ' ὑπέμεινα πρεσβεύειν, 29  
οὔτ' ἂν ὑμεῖς οἴδ' ὅτι ἐπαύσασθε πολεμοῦντες, εἰ τοιαῦτα  
πράξουσιν τυχόντ' εἰρήνης Φίλιππον ᾤεσθε· ἀλλ' ἦν πολὺ τού-  
των ἀφεστηκότα τὰ τότε λεγόμενα.

Καὶ πάλιν γ' ἐτέρους καλεῖν. Τίνας ; τοὺς, ὅτ' ἐγὼ γεγο-  
νυίας ἤδη τῆς εἰρήνης ἀπὸ τῆς ὑστέρας ἤκων πρεσβείας τῆς  
ἐπὶ τοὺς ὄρκους, αἰσθόμενος φενακίζομένην τὴν πόλιν, πρού-  
λεγον καὶ διεμαρτυρόμην καὶ οὐκ εἶων προέσθαι Πύλας  
οὐδὲ Φωκέας, λέγοντας, ὡς ἐγὼ μὲν ὕδαρ πίνων εἰκότως 30  
δύστροπος καὶ δύσκολός εἰμί τις ἄνθρωπος, Φίλιππος δ',  
ἄπερ εὐξαισθ' ἂν ὑμεῖς, ἐὰν παρέλθῃ, πράξει, καὶ Θεσπιάς  
μὲν καὶ Πλαταιὰς τειχιεῖ, Θηβαίους δὲ παύσει τῆς ὕβρεως,  
Χερρόνησον δὲ τοῖς αὐτοῦ τέλεσι διοριζέει, Εὐβοίαν δὲ καὶ



τὸν Ὀρωπὸν ἀντ' Ἀμφιπόλεως ὑμῖν ἀποδώσει· ταῦτα γὰρ ἅπαντ' ἐπὶ τοῦ βήματος ἐνταῦθα μνημονεύετ' οἷδ' ὅτι ρηθέντα, καίπερ ὄντες οὐ δεινοὶ τοὺς ἀδικούντας μεμνήσθαι.

31 Καὶ τὸ πάντων αἰσχιστον, καὶ τοῖς ἐκγόνοις πρὸς τὰς ἐλπίδας τὴν αὐτὴν εἰρήνην εἶναι ταύτην ἐψηφίσασθε· οὕτω τελέως ὑπήχθητε.

Τί δὴ ταῦτα νῦν λέγω καὶ καλεῖν φημί δεῖν τούτους ; Ἐγὼ νῆ τοὺς θεοὺς τάληθῆ μετὰ παρρησίας ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς

32 καὶ οὐκ ἀποκρύψομαι. Οὐχ ἔν' εἰς λοιδορίαν ἐμπεσὼν ἐμαυτῶ μὲν ἐξ ἴσου λόγον παρ' ὑμῖν ποιήσω, τοῖς δ' ἐμοὶ προσκρούσασιν ἐξ ἀρχῆς καὶ νῦν παράσχω πρόφασιν τοῦ πάλιν τι λαβεῖν παρὰ Φιλίππου, οὐδ' ἔν' ὡς ἄλλως ἀδολεσχῶ· ἀλλ' οἴομαί ποθ' ὑμᾶς λυπήσειν, ἃ Φίλιππος πράττει, μᾶλλον ἢ τὰ

33 νυνί· τὸ γὰρ πρᾶγμ' ὀρῶ προβαῖνον, καὶ οὐχὶ βουλοίμην μὲν ἂν εἰκάζειν ὀρθῶς, φοβοῦμαι δέ, μὴ λίαν ἐγγὺς ἦ τοῦτ' ἤδη. Ὅταν οὖν μηκέθ' ὑμῖν ἀμελεῖν ἐξουσία γίγνηται τῶν συμβαινόντων, μηδ' ἀκούηθ', ὅτι ταῦτα ἐφ' ὑμᾶς ἐστίν, ἐμοῦ μηδὲ τοῦ δεῖνος, ἀλλ' αὐτοὶ πάντες ὄρατε καὶ εὖ εἰδῆτε, ὀρ-

34 γίλους καὶ τραχεῖς ὑμᾶς ἔσεσθαι νομίζω. Φοβοῦμαι δὴ, μὴ τῶν πρέσβειων σεσιωπηκότων, ἐφ' οἷς αὐτοῖς συνίσασι δεωροδοκηκότες, τοῖς ἐπανορθοῦν τι πειρωμένοις τῶν διὰ τούτους ἀπολωλότων τῇ παρ' ὑμῶν ὀργῇ περιπεσεῖν συμβῆ· ὀρῶ γὰρ ὡς τὰ πόλλ' ἐνίους οὐκ εἰς τοὺς αἰτίους, ἀλλ' εἰς τοὺς ὑπὸ χεῖρα μάλιστα τὴν ὀργὴν ἀφιέντας.

35 Ἔως οὖν ἔτι μέλλει καὶ συνίσταται τὰ πράγματα καὶ κατακούομεν ἀλλήλων, ἕκαστον ὑμῶν, καίπερ ἀκριβῶς εἰδότα, ὅμως ἐπαναμνήσαι βούλομαι, τίς ὁ Φωκέας πείσας καὶ Πύλας ὑμᾶς προέσθαι, ὧν καταστάς ἐκεῖνος κύριος τῆς ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν ὁδοῦ καὶ τῆς εἰς Πελοπόννησον κύριος γέγονεν, καὶ πεποίηχ' ὑμῖν μὴ περὶ τῶν δικαίων μηδ' ὑπὲρ τῶν ἔξω πραγμάτων εἶναι τὴν βουλήν, ἀλλ' ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ



χώρα καὶ τοῦ πρὸς τὴν Ἀττικὴν πολέμου, ὃς λυπήσει μὲν ἕκαστον, ἐπειδὴν παρῆ, γέγονε δ' ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Εἰ γὰρ 36 μὴ παρεκρούσθητε τόθ' ὑμεῖς, οὐδὲν ἂν ἦν τῇ πόλει πρᾶγμα· οὔτε γὰρ ναυσὶ δῆπου κρατήσας εἰς τὴν Ἀττικὴν ἦλθεν ἂν ποτε στόλῳ Φίλιππος, οὔτε πεζῇ βαδίζων ὑπὲρ τὰς Πύλας καὶ Φωκέας, ἀλλ' ἢ τὰ δίκαι' ἂν ἐποίει καὶ τὴν εἰρήνην ἄγων ἡσυχίαν εἶχεν, ἢ παραχρῆμ' ἂν ἦν ἐν ὁμοίῳ πολέμῳ, δι' ὃν τότε τῆς εἰρήνης ἐπεθύμησεν.

Ταῦτ' οὖν, ὡς μὲν ὑπομνήσαι, νῦν ἱκανῶς εἴρηται, ὡς 37 δ' ἂν ἐξετασθεῖη μάλιστ' ἀκριβῶς, μὴ γένοιτ', ὧ πάντες θεοί· οὐδένα γὰρ βουλοίμην ἔγωγ' ἂν, οὐδ' εἰ δίκαιός ἐστ' ἀπολωλέναι, μετὰ τοῦ πάντων κινδύνου καὶ τῆς ζημίας δίκην ὑποσχεῖν.





ΜΕΡΟΣ Β΄  
ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΝ

A

ἀγαπῶ 1 ) τινι ἀρκοῦμαι εἰς τι· 2 ) τι α) ἀγαπῶ, προτιμῶ τι· τὸ ἴδιον  
λυσιτελοῦν· β) μένω εὐχαριστημένος μέ τι· ἀγαπῶ τὰ παρόντα.

ἀγνωμόνως ἔχω εἶμαι ἀνόητος.

ἀγοραὶ πρόσοδοι τῶν ἀγορῶν.

ἄγω 1) τηρῶ, φυλάττω· τὴν εἰρήνην· 2 ) ἄγω καὶ φέρω λεηλατῶ,  
ληστεύω.

ἀγωνίζομαι περὶ θανάτου διακινδυνεύω τὴν ζωὴν μου, ἀντιμετω-  
πίζω τὸν θάνατον πολεμῶν.

ἀδιόρθωτος ἀκανόνιστος.

ἀδολεσχῶ φλυαρῶ.

ἀδοξία ὄνειδος, ἐντροπή.

ἀήθης (μετὰ γυν.) ἀσυνήθιστος εἰς τι.

αἵρεσις ἐκλογή· ὥστε ἐξ ἀπάντων (δηλ. τῶν λεχθέντων) γενέσθαι  
ὑμῖν ῥαδίαν τὴν αἵρεσιν τοῦ συμφέροντος· Ὁλ. Α, 1· αἵρεσίς  
ἐστὶ τινι προβάλλεται εἰς τινα ἢ ἐκλογή, ἔχει τις νὰ ἐκλέξῃ· δί-  
δωμι αἵρεσίν τινι δίδω τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς εἰς τινα, ἐπι-  
τρέπω εἰς τινα νὰ ἐκλέξῃ.

αἶρομαι ὑφοῦμαι, αὐξάνομαι· μετ' ἐπιθ. : αἶρομαι μέγας αὐξάνομαι  
καὶ γίνομαι μέγας.

αἰροῦμαι 1 ) τι ἐγκρίνω τι· Φιλ. Α, 20· 2 ) τι ἀντί τινος προτιμῶ τι  
ἀντί τινος· ἡρημένος ἀντί τοῦ ζῆν ἀσφαλῶς τὴν δόξαν τοῦ  
διαπράξασθαι ταῦτα· 3 ) τι ἢ τι προτιμῶ τι ἀπὸ (ἄλλο) τι  
ἐλοίμην ἂν τὴν τύχην τῆς ὑμετέρας πόλεως ἢ τὴν (τύχην)  
ἐκείνου· 4 ) ἀντί πολλῶν χρημάτων εἶμαι πρόθυμος νὰ ὑπο-  
βληθῶ εἰς μεγάλας χρηματικὰς θυσίας· νομίζω ὑμᾶς ἐλέσθαι ἂν  
( = ὅτι ὑμεῖς ἔλοισθε ἂν ) ἀντί πολλῶν χρημάτων.

αἰσχύνῃ· ἢ τῶν πραγμάτων αἰσχύνῃ ἢ ἔνεκα τῆς (κακῆς) κατα-  
στάσεως τῶν πραγμάτων καταισχύνῃ.

**ἀκαιρία** ἔλλειψις εὐκαιρίας, κακὴ περίστασις.

**ἀκέραιος** ἀβλαβής.

**ἀκμή**, κυρίως : ἡ κόψις ( τοῦ μαχαιριοῦ )· ἔπειτα: τὸ κρίσιμον σημεῖον.

**ἀκρασία** ἀκολασία.

**Ἀλέξανδρος** υἱὸς τοῦ Ἀμύντου, βασιλεὺς τῶν Μακεδόνων, φίλος τῶν Ἀθηναίων· ἐλθὼν ὀλίγον πρὸ τῆς ἐν Πλαταιαῖς μάχης ( 479 ) ὡς ἀπεσταλμένος τοῦ Μαρδονίου εἰς Ἀθήνας ἐπρότεινε εἰς τοὺς Ἀθηναίους τὴν μετὰ τῶν Περσῶν συμμαχίαν.

**Ἀλιάρτος** πόλις τῆς Βοιωτίας· ἐν αὐτῇ τὸ 395 οἱ ἠνωμένοι σύμμαχοι Θηβαῖοι, Κορίνθιοι, Ἀργεῖοι καὶ Ἀθηναῖοι ἐνίκησαν τοὺς Λακεδ. φονεύσαντες καὶ τὸν στρατηγὸν αὐτῶν Λύσανδρον.

**ἀλλὰ μὴν** πρὸς τούτοις δέ.

**ἄλλως** 1 ) ἐν γένει· 2 ) **ἄλλως τε καὶ** καὶ μάλιστα· **ἄλλως τε κἄν** καὶ μάλιστα ἐάν.

**ἀλυσιτελής** ἀνωφελής, ἐπιζήμιος.

**ἄμα ἄμα...** καὶ πρὸς δῆλωσιν δύο συγχρόνων πράξεων· **ἄμ' ἀκηκόα- μέν τι καὶ καθέσταμεν** μόλις ἔχομεν ἀκούσει τι ( δηλ. πολεμικὴν τινα ἐνέργειαν τοῦ Φιλ. ) καὶ ( εὐθύς ) διορίζομεν.

**ἄμαχος** ἀκαταμάχητος, ἀκαταγώνιστος.

**ἀμελῶ** ( μετὰ γνκ. ) ἀδιαφορῶ διὰ τι.

**ἄν· οὐδ' εἰ μὴ ποιήσαιτ' ἂν τοῦτο** ( δηλ. τὸ ὀρμηῆσαι ἐπ' αὐτὸν ) καὶ ἂν τυχὸν ἀκόμη δὲν ἠθέλατε κάμει τοῦτο ( καὶ δύνασθε νὰ μὴ τὸ κάμετε ).

**ἂν = ἄ ἂν.**

**ἀναιρῶ** καταστρέφω· **Λακεδαιμονίους ἀναιρεῖ** σκέπτεται νὰ καταστρέψῃ τοὺς Λακεδ.—Μέσον: **ἀναιροῦμαι** ( μετ' αἰτ. ) 1 ) ἀναλαμβάνω· **τὸν πόλεμον** ( δηλ. τὸν ἤδη κατὰ τοῦ Φιλίππου διεξαγόμενον )· Ὀλ. Α, 7· **ἀνήρητο τὴν ἔχθραν τὴν πρὸς ἡμᾶς** εἶχεν ἐπισύρει κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ του τὴν ἐκ μέρους ἡμῶν ἔχθραν· Φιλ. Β, 20· 2 ) ἀναρπάζω τι, γίνομαι κύριός τινος· Ὀλ. Α, 21.

**ἀνάστασις** καταστροφή· **ἀλλὰ ( πολεμοῦσιν ὑπὲρ ) ἀναστάσεως** ἀλλὰ ( πολεμοῦν ), διὰ νὰ ἀποφύγουν τὴν καταστροφήν.

**ἀναχαιτίζω** ἀνατρέπω.

**ἀνδραποδισταὶ** σωματέμποροι, δηλ. οἱ ἀπάγοντες τοὺς ἐλευθέρους εἰς δουλείαν ἢ ἀποσπῶντες εἰς ἑαυτοὺς τοὺς δούλους ἐκ τῶν κυρίων τῶν κατὰ τῶν ἀνδραποδιστῶν ἢ τιμωρία ἦτο θάνατος.

**ανεξέταστος**· οὐδὲν ἀνεξέταστον οὐδ' ἀόριστον ἐν τούτοις ἡμέλῃται ( ἐν συντόμῳ ) οὐδὲν εἰς αὐτὰ ἔχει παραμεληθῆ, ὥστε νὰ εἶναι ἀνεξέταστον καὶ ἀκαθόριστον.

**ἄνθρωπος** ὁ ἄνθρωπος· πολλάκις οὕτω περιφρονητικῶς ὀνομάζει τὸν Φίλιππον ὁ Δημοσθένης.

**ἀνθῶ ἀκμάζω**· ( τὰ τοιαῦτα ) **σφόδρα γε ἤνθησεν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσι** ( ἡ διὰ τοιούτων μέσων ἀποκτηθεῖσα δύναμις ) πολὺ μάλιστα ἀκμάζει σπτηριζομένη ἐπὶ τῶν ἐλπίδων.

**ἄνοια**· **ἐξαπατῶ τὴν ἄνοιάν τινος** ἐκμεταλλεύομαι τὴν ἀνοησίαν τινός καὶ ἐξαπατῶ αὐτόν· **αἰεὶ ἐξαπατῶν τὴν ἄνοιαν ἐκάστων** (= ἐκάστου ) **τῶν ἀγνοούντων αὐτόν καὶ προσλαμβάνων** ( αὐτούς )·

**ἀνταίρω** 1) **τινὶ ἐξεγείρομαι**, ἀναλαμβάνω πόλεμον ἐναντίον τινός· **εἰ Λακεδαιμονίους ἀντήρατέ ποτε** ( δηλ. κατὰ τὸν Βοιωτικὸν πόλεμον, τὸ 378 )· 2) **πρὸς τινα ἀνθίσταμαι** κατὰ τινος.

**ἀντεμβιβάζω** ἐμβιβάζω τινὰ εἰς πλοῖον ἀντὶ ἄλλου τινός· **εἴτ' ἀντεμβιβάζειν** = **εἴτ' ἀνθ' ἡμῶν αὐτῶν ἐμβιβάζειν** ( τοὺς μετοίκους καὶ τοὺς χωρὶς οἰκοῦντας )·

**ἀντέχω** διαρκῶ· **τὰ τοιαῦτα ... ἀντέχει** ἡ διὰ τοιούτων μέσων (δηλ. δι' ἀδικίας, ἐπιπορκίας καὶ ψεύδους ) ἀποκτηθεῖσα δύναμις...—Μέσον· **ἀντέχομαι** ( μετὰ γνκ. ) κρατοῦμαι στερεὰ ἀπὸ κάτι ( διὰ νὰ σωθῶ )·

**ἀντὶ** ( μετὰ γνκ. ) πρὸς δῆλωσιν ἀνταλλαγῆς· **ἀντὶ τῶν ἑαυτοῖς γιγνομένων** εἰς ἀντάλλαγμα τῶν ὠφελειῶν, τὰς ὁποίας ἤθελον ἔχει.

**ἀντίδοσις** διαδικασία τις παρὰ τοῖς ἐν Ἀθήναις δικαστηρίοις, κατὰ τὴν ὁποίαν πᾶς πολίτης προσκαλούμενος εἰς **λειτουργίαν** τινὰ δυσανάλογον πρὸς τὴν περιουσίαν αὐτοῦ ἠδύνατο νὰ καλέσῃ πάντα ἄλλον πολίτην, τὸν ὁποῖον ἐνόμιζε πλουσιώτερον ἑαυτοῦ, ν' ἀνταλλάξουν τὰς περιουσίας των ἢ νὰ ὑποβληθῆ ἑκεῖνος εἰς τὸ βάρος τῆς λειτουργίας· **ποιοῦμαι ἀντίδοσίν τινι** ἐπιτρέπω εἰς τινὰ νὰ κάμῃ **ἀντίδοσιν**·

**ἀντιλαμβάνομαι τινος**, κυρ. : **πιάνομαι ἀπὸ τινος**· ἔπειτα : ἐπιλαμβάνομαι τινος, ἀναμειγνύομαι, ἐπεμβαίνω ἐνεργῶς εἰς τι· ρημτκ. ἐπίθ. : **ἀντιληπτέον ἐστὶν ὑμῖν αὐτοῖς** (=δεῖ ἀντιλαβέσθαι ὑμᾶς αὐτοὺς ) **τῶν πραγμάτων ἐκείνων** ( τῶν ἐκεῖ, δηλ. ἐν Ὀλύμπῳ, πραγμάτων )· **οὐδενὸς τῶν πραγμάτων ἀντιληπτέον**

( ἐστὶ ) = δεῖ ἡμᾶς ἀντιλαμβάνεσθαι .

ἀντιληπτέον, βλ. ἀντιλαμβάνομαι

ἀντιποιοῦμαι ( μετὰ γνκ. ) ἐγείρω ἀξιώσεις ἐπὶ τινος, διεκδικῶ τι.  
ἀντίρροπος ἰσόσταθμος, ἴσου βάρους· **συμμαχία ἀντίρροπός τινος**  
συμμαχία δυναμένη ν' ἀντισταθμίση τι.

ἀξιῶ ἀπαιτῶ· **ἔπραξε ταῦτα τῷ ἀξιῶν** ( δτκ. αἰτίου ) **τοὺς Θη-  
βαίους δικαίτερα ἢ ὑμᾶς**. Οἱ Θηβαῖοι ἀπήτουν ν' ἀποδοθοῦν  
εἰς αὐτοὺς αἱ πόλεις Ὀρχομενός καὶ Κορώνεια, τὰς ὁποίας κατεῖχον  
οἱ Φωκεῖς.

ἄπαξ· εἰς ἄπαξ διὰ μίαν φοράν.

ἀπαρτῶ ( -άω ) ἀποχωρίζω· πθτκ. πρκμ: **ἀπήρηται** εἶμαι μακράν·  
**ἀπηρημένοι καὶ ταῖς παρασκευαῖς καὶ ταῖς γνώμαις** διότι  
εἴσθε μακράν ( τῶν ἐν Μακεδονίᾳ πραγμάτων ) καὶ ὡς πρὸς τὰς  
πολεμικὰς παρασκευὰς καὶ ὡς πρὸς τὰς σκέψεις.

ἄπειμι εἶμαι μακράν, ἐλλείπω· **ἄπεστι τὰ πράγματα** ἐλλείπουν τὰ  
ἔργα ( αἱ πράξεις ) .

ἀπελαύνω ἐκδιώκω· **ὄτ' Ὀλυνθίους ἀπήλαυνόν τινες ἐνθένδε**  
τὸ 357, ὅτε ὁ Φίλιππος ἐπολιόρκει τὴν Ἀμφίπολιν, οἱ Ὀλύνθιοι  
φοβούμενοι τὴν ἀυξάνουσαν δύναμιν τοῦ Φιλίππου ἔπεμψαν πρέ-  
σβεις εἰς Ἀθήνας καὶ ἐπρότειναν εἰς τοὺς Ἀθηναίους συμμαχίαν  
ἐναντίον τοῦ Φιλίππου· ἀλλ' ὁ Φίλιππος θέλων νὰ ματαιώσῃ τὴν  
συμμαχίαν αὐτὴν ἀπέστειλεν εἰς Ἀθήνας κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον  
πρέσβεις καὶ δι' αὐτῶν ὑπεσχέθη εἰς τοὺς Ἀθηναίους τὴν παρά-  
δοσιν τῆς Ἀμφιπόλεως· τοῦτο ἀκούσαντες οἱ Ἀθηναῖοι δὲν ἤθελον  
νὰ συζητήσουν μετὰ τῶν Ὀλυνθίων πρέσβεων περὶ συμμαχίας κα-  
τὰ τοῦ Φιλίππου, ἀλλ' ἀπέπεμψαν αὐτοὺς.

ἀπέχομαι ( μετὰ γνκ. ) : ἀπομακρύνομαι ἀπὸ τινος, ἀποκροῶ τι.

ἄπιστος ἀπίστευτος· **οὐδὲν** ( ἐπίρρ. ) **ἄπιστόν** ( ἐστὶ τοῦτο ) .

ἀπλῶς 1 ) μὲ γυμνὴν τὴν ἀλήθειαν, ἄνευ συγκαλύψεως αὐτῆς· Φιλ. Α, 51· 2 ) ἐν γένει· Ὀλ. Α, 23.

ἀπὸ ( μετὰ γνκ. ) πρὸς δήλωσιν τῆς πηγῆς, ἐκ τῆς ὁποίας ἢ διὰ τῆς  
ὁποίας γίνεται τι· **ἀπὸ τῶν ὑμετέρων συμμάχων** μὲ τὰ χρή-  
ματα τῶν συμμάχων σας ( τοὺς ὁποίους διαρπάζει ) .

**ἀπογιγνώσκω** 1 ) μετ' αἰτιατικῆς προσ. : ἀπαρνοῦμαι τινα, ἀποσπῶ-  
μαι ἀπὸ τινα· 2 ) ἀμτβ. : ἀπελτίζομαι.

**ἀποδείκνυμι** καθιστῶ.

**ἀποδίδωμί τινι** ( μετ' ἀπρμφ. ) ἐπιτρέπω, δίδω τὸ δικαίωμα εἰς τινα  
νά...· **εἰ τοῖς μὲν** ( δηλ. τοῖς ῥήτορσι καὶ στρατηγούσιν καὶ ἰσως καὶ  
τοῖς βοησομένοις ) **ἀποδώσετε ἐπιτάττειν ( ὑμῖν )**... ἀναγ-  
κάζεσθαι... ψηφίζεσθαι... συμπονεῖν.

**ἀποκλίνω ἐπὶ τὸ ῥαθυμεῖν** τὸ ρίχνω στὴν τεμπελιά.

**ἀποκρίνομαι**· ἂ **ἀποκρινάμενοι τὰ δέοντα ἂν εἴητ' ἐψηφισμέ-  
νοι, ταυτ' ἤδη λέξω** ποῖαν προσήκουσαν ἀπόκρισιν πρέπει νὰ  
ψηφίσετε, εὐθύς θὰ σᾶς εἴπω. Τὸ σχέδιον τῆς ἀποκρίσεως, τὸ  
ὁποῖον ὁ Δημοσθένης μετὰ τὸ τέλος τοῦ λόγου του παρέδωκεν εἰς τὸν  
γραμματέα πρὸς ἀνάγνωσιν ἢ ὁ ἴδιος ἀνέγνωσε, λείπει ἐν τῷ λόγῳ.

**ἀπολείπω** παύω.

**ἀπόμισθος** ἄμισθος.

**ἀπόρρητος** ὁ μὴ λεγόμενος, περὶ οὗ δὲν πρέπει νὰ γίνεται λόγος, μυ-  
στικός· **τὸ θρυλούμενόν ποτ' ἀπόρρητον**, οἱ Ἀθηναῖοι δια-  
καῶς ποθοῦντες τὴν ἀνάκτησιν τῆς Ἀμφιπόλεως ἔστειλαν τὸ 358  
πρέσβεις πρὸς τὸν Φίλιππον καὶ συνεφώνησαν μετ' αὐτοῦ, οἱ μὲν  
Ἀθηναῖοι νὰ δώσουν εἰς τὸν Φίλιππον τὴν Πύδναν, τὴν ὁποίαν  
οὗτοι κατεῖχον ἀκόμη, ὁ δὲ Φίλιππος καταλαμβάνων τὴν Ἀμφί-  
πολιν νὰ δώσῃ αὐτὴν εἰς τοὺς Ἀθηναίους· ἵνα δὲ μὴ γνωσθῇ ἡ  
συμφωνία αὕτη εἰς τοὺς Πυδναίους, δὲν ἀνεκοίνωσαν οἱ πρέσβεις  
εἰς τὸν δῆμον ταύτην, ἀλλὰ μυστικῶς ἐνήργουν μετὰ τῆς βουλῆς·  
ὡς ἐκ τούτου οἱ Ἀθηναῖοι ἔκαμνον μὲν πολὺν λόγον περὶ τοῦ ἀνα-  
κοινωθέντος εἰς τὴν βουλήν μυστικοῦ, ἡγνόουν ὅμως τὸ περιεχο-  
μενον αὐτοῦ.

**ἀπόστολος** ναυτικὴ ἀποστολή.

**ἀποστροφή** καταφύγιον.

**ἀποτρίβομαί τι** ξεπλύνω τι.

**ἀποφαίνομαι ὑπέρ τινος** ἐκφράζω γνώμην περὶ τινος.

**ἰποχρῆν**, βλ. **ἀποχρῶ**.

**ἀποχρῶ** ( -άω, ἀπρμφ. **ἀποχρῆν** ) 1 ) ἀρκῶ· Φιλ. Α, 22· 2 ) ἀπρός.

**ἀπόχρη** εἶναι ἀρκετόν· **δοκεῖ μοι ἀποχρῆν ἂν ἐνίοις ὑμῶν**  
( **ταῦτα** ), **ἐξ ὧν** νομίζω ὅτι μερικοὶ ἀπὸ σᾶς θὰ ἤρκοῦντο εἰς  
αὐτὰ ( =θὰ ἔμμενον ἱκανοποιημένοι ἀπὸ αὐτὰ ), διὰ τὰ ὁποῖα...

**ἀργῶ** κάθημαι ἀργός.

**Ἀρτάβαζος** Πέρσης σατράπης· τοῦτον ἀποστατήσαντα ἀπὸ τοῦ βασι-



λέως τῶν Περσῶν Ἀρταξέρξου τοῦ Γ' ἐβοήθησεν ὁ Ἀθηναῖος στρατηγὸς Χάρης μετὰ τοῦ στρατοῦ του ( τὸ 356 ).

**Ἀρύββας** βασιλεὺς τῶν Μολοσσῶν ( μιᾶς τῶν σπουδαιότερων φυλῶν τῆς ἀρχαίας Ἡπείρου ).

**ἀρχαῖα, τά,** τὰ πατρικὰ κτήματα ( ἦτοι : οἴκοι, ἀγροί, ἐπιπλα κ.τ.τ. ).

**ἀρχή** ἀφετηρία, ἐλατήριον.

**ἄρχω·** πθτικ. **ἄρχομαι** ἐξουσιάζομαι, διοικοῦμαι· **οἱ ἀρχόμενοι** οἱ ὑπῆκοοι.

**ἀσελγῆς** αἰσχρὸς, ἀκόλαστος.

**αὖ** προσέτι, ἀκόμη.

**αὖθις** μετὰ ταῦτα.

**αὐξάνομαι** μετ' ἐπιθ. : **αὐξάνομαι μέγας** αὐξάνομαι καὶ γίνομαι μέγας.

**αὐτόματος, ον,** ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ κινούμενος· **γίγνεται τι αὐτόματον** γίνεται τι ἀφ' ἑαυτοῦ, μόνον του.

**αὐτῶν = ἀλλήλων· περιόντες** ( δηλ. κατὰ τὴν ἀγορὰν — τὸν συνήθη τόπον διατριβῆς τῶν λογοποιούντων — ) **αὐτῶν πυνθάνεσθαι.**

**ἀφίημι** ἀφίημι ἐλεύθερον, ἀθρώνω· πθτικ. : **οἱ ἀφειμένοι τοῦ στρατεύεσθαι** οἱ ἀπηλλαγμένοι τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας.

**ἀφίσταμαι** μετὰ γνκ. : 1 ) παραιτοῦμαι τινος, δὲν θέλω τι· Φιλ. Β, 12· 2 ) ἀπέχω· **τούτων ἀφέσταμεν καὶ γράφειν καὶ συμβουλεύειν = ἀφέσταμεν καὶ τοῦ γράφειν ταῦτα καὶ τοῦ συμβουλεύειν·** 3 ) διαφέρω ἀπὸ τι· **τὰ τότε λεγόμενα ἦν πολὺ ἀφρεστηκότα τούτων** ἦσαν ἐντελεῶς διάφορα ἀπὸ ταῦτα ( δηλ. ἀπὸ τὰ νῦν πραττόμενα ὑπὸ τοῦ Φιλ. )· 4 ) χάνω τι· Ὀλ. Α, 15.

**ἀφορμὴ** 1 ) λόγος, αἰτία· Ὀλ. Β, 22· 2 ) τὰ μέσα, μετὰ τὰ ὁποῖα ἀρχίζει ἢ ἐπιχειρεῖ τις : πόρος, βοήθημα· Φιλ. Α, 29.

## B

**βασιλεὺς** νοεῖται ὁ Ἀρταξέρξης ὁ Ὀχρος, ὁ ὁποῖος ἐβασίλευσεν ἀπὸ τοῦ 359 - 338 καὶ μετὰ τοῦ ὁποίου ὁ Φίλ. εἶχε συνάψει συμμαχίαν πρὸς τοῦτον ὁ Φίλ. ἀπέστειλε—κατὰ τὰς διαδόσεις τῶν ἐν Ἀθῆναις φιλιππιζόντων—πρέσβεις, ἵνα ἀπαιτήσουν ν' ἀφήσῃ ἐλευθέρας καὶ αὐτονόμους τὰς ἐν Μ. Ἀσίᾳ πόλεις.

**βέβαιος** σταθερὸς, διαρκῆς· **εἰκὸς ( ἐστίν ) ἔχειν αὐτοὺς** ( δηλ. τοὺς Ὀλυμβίους ) **βεβαίαν τὴν ἔχθραν ὑπὲρ ὧν** ( = ὑπὲρ



ἐκείνων, ἃ ) φοβοῦνται ( μὴ πάθωσι ) και πεπόνθασιν. Οἱ Ὀλύμπιοι φοβοῦνται μήπως ὁ Φίλιππος ὡς ἄσπονδος ἐχθρὸς πάσης ἐλευθέρας πολιτείας καταστρέψῃ τὴν πατρίδα των· διὰ τοῦ πεπόνθασιν ἴσως ὑπονοεῖ ὁ Δημοσθένης τὴν στρατιωτικὴν ἐπίδειξιν, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ Φίλιππος κατὰ τῆς Ὀλύμπου τὸ 351 (βλ. εἰσαγ. εἰς τὸν Α' Ὀλυμπιακόν).

**βεβαίως** ἀσφαλῶς.

**βέλτιστος**· πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρχει παρέχει τὰς ἀρίστας ἐλπίδας, εἶναι λίαν ἐνθαρρυντικὸν διὰ τὸ μέλλον.

**βιάζομαι**, ἀπολ. : ἐκτελῶ μὲ βίαν· **πράττει και βιάζεται** = **πράττει βία**.

**βοήθειαι** ἐπικουρικὰ στρατεύματα ( ταχέως ἐπιστρατευόμενα και προχείρως παρασκευαζόμενα ).

**βοηθητέον**, βλ. **βοηθῶ**.

**βοηθῶ** 1 ) μετὰ δτκ. : **βοηθῶ τοῖς πράγμασι** ἐπανορθῶ τὴν ( κακῶς ἔχουσαν ) κατάστασιν τῶν πραγμάτων· **βοηθητέον εἶναι ὑμῖν τοῖς πράγμασι** = **δεῖν ὑμᾶς βοηθεῖν τοῖς πράγμασιν**· 2 ) μετὰ τῆς προθ. εἰς : **στέλλω βοήθειαν εἰς**.

**βουλή** σκέψις· ἡ **βουλή** ἐστὶ **τινι** σκέπτεται τις.

**βοῶ**· οἱ **βοησόμενοι** ( εἰσιν, ὡςπερ ἦσαν οἱ ) **τριακόσιοι** ( ἐν ταῖς **συμμορίαις** ) οἱ μέλλοντες νὰ φωνάζουν ( οἱ προωρισμένοι διὰ φωνῶν νὰ ἐπιδοκιμάζουν ἢ ν' ἀποδοκιμάζουν τοὺς ἀγορεύοντας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ) εἶναι, ὅπως οἱ **τριακόσιοι** ( εἰς τὸ σύστημα τῶν **συμμοριῶν** ).

### Γ

**γὰρ** ἐν ἐρωτήσει : **λοιπόν**.

**γελῶ**· ἔνεκα τοῦ **γελασθῆναι** (= τοῦ **γενέσθαι γέλωτα** ) ἵνα προκληθῇ γέλωσ.

**γέλωσ** αἰτία διὰ γέλωτα· **γέλωσ**, ὡς **χρώμεθα τοῖς πράγμασι** γελοῖον πρᾶγμα ( γελοῖος ) ὁ τρόπος, καθ' ὃν φροντίζομεν περὶ τοῦ πολέμου.

**Γεραιστός** ἀκρωτήριον και κόμη τῆς Εὐβοίας ἔχουσα λιμένα.

**γίγνομαι** 1 ) μετὰ μτχ. : **εὐρίσκομαι**, φανερώνομαι ὅτι· **τὸ τοὺς πολεμήσοντας Φιλίππῳ γεγενῆσθαι... κεκτημένους και... ἔχοντας** τὸ ὅτι οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ διεξαγάγουν πόλεμον ἐναντίον τοῦ Φιλίππου ἔχουν εὐρεθῆ ( φανερωθῆ ), ὅτι **κέκτηνται** (= ὅτι κατέ-

χουν)... και ὅτι ἔχουν...: 2) μετὰ γνκ.: γίγνομαι ἑμαυτοῦ ἔξαρτῶμαι ἀπὸ τὸν ἑαυτόν μου: 3) μετ' ἐπιρρ.: γίγνομαι ἔξω ( τῆς πόλεως) μένω (στρατοπεδεύω) ἔξω τῆς πόλεως: γίγνομαι ἔξω τοῦ κακῶς πάσχειν εἶμαι μακρὰν ἀπὸ κάθε κακοπάθειαν, δὲν κακοπαθῶ, δὲν βλέπτομαι: 4) μετὰ προθ.: γίγνομαι ἐν τῇ χώρᾳ διατρίβω, διαμένω ἐν...: γίγνομαι ἐπὶ τῆς τοιαύτης γνώμης σκέπτομαι κατὰ τοιοῦτον τρόπον: γίγνομαι πρὸς τῇ γῆ προσεγγίζω, ἀποβιβάζομαι εἰς τὴν ξηράν.

**γινώσκω** 1) ἐννοῶ: Ὁλ. Α, 6· Φιλ. Α, 50· 2) σχηματίζω ( ἔχω ) τὴν γνώμην· ἐγνωκότες ἦσαν ἂν ταῦτα μέχρι τοῦ ( τινός) θὰ εἶχον ταύτην τὴν γνώμην ( νὰ πολεμοῦν δηλ. κατὰ τοῦ Φιλ. καὶ νὰ εἶναι σύμμαχοί μας ) μέχρι τινός χρόνου ( μόνον)· εἰ δέ, ὁ μὲν ( δηλ. ὁ Φίλ. ) ἐγνωκῶς ἔσται, ὡς δεῖ αἰεὶ πράττειν τι..., ἡμεῖς δ' ( ἐγνωκότες ἐσόμεθα ), ὡς οὐδενός... λέγω, ἃ γινώσκω = λέγω τὴν ἐμὴν γνώμην· ταῦτα γινώσκω ἔχω ταύτην τὴν γνώμην: 3) κρίνω· Φιλ. Α, 29.

**γλιχομαι** σφοδρῶς ἐπιθυμῶ.

**γνώμη** 1) νοῦς, διάνοια· Ὁλ. Β, 20· 2) ἐπιθυμία, θέλησις· Ὁλ. Α, 16· Φιλ. Β, 14· 3) προσδοκία· Ὁλ. Α, 21.

**γράφω** προτείνω ἐγγράφως.

**γυμνασίαρχος** ὁ ἀναλαμβάνων τὴν δαπάνην διὰ τὸν ἐξωραϊσμόν τοῦ διὰ τοὺς γυμνικούς ἀγῶνας προωρισμένου χώρου καὶ διὰ τὴν ἄσκησιν καὶ διατροφήν τῶν ἀθλητῶν.

### Δ

**δαιμόνιος** ὑπεράνθρωπος.

**δεῖ** οὐδ. μτχ. ἀπολ.: δέον ἐνῶ ἔπρεπε· δέον πάντας ( ἡμᾶς ) κωλύειν ἔργῳ καὶ πράξεσιν οὐχὶ λόγοις τοὺς ζητοῦντας πλεονεκτεῖν.

**δείκνυμι** ( ἀμτβτ. ) φαίνομαι ( τὸ ἔργον) δείξει τὸ πρᾶγμα θὰ φανῆ.  
**δεινός** 1) ἐπὶ προσώπων : α) φοβερός, πολὺ ἱκανός· Ὁλ. Α, 3· Φιλ. Β, 30· β) ἔμπειρος· Φιλ. Α, 35· 2) ἐπὶ πραγμάτων : δεινός εἶμι ( μετ' ἀπρμφ. ) ἔχω μεγάλην ( ἀξιοθαύμαστον ) δύναμιν νά...· Ὁλ. Β, 20.

**δεκαδάρχια** κυβέρνησις ἀποτελουμένη ἐκ δέκα ἀρχόντων.

**δέος, ους, τό, φόβος**· ἔστι τοῦτο δέος = τοῦτο δεῖ ὑμᾶς φοβεῖσθαι.

**δεσπότης** ἀπόλυτος κυρίαρχος.

**δῆ** εὐθύς.

**δημόσιος ( δοῦλος )** δοῦλος τῆς πόλεως.

**δήποτε**· συνήθως ἐν ἐρωτήσῃ : **τί δήποτε** ; διατί λοιπόν ;

**διά** ( μετ' αἰτ. ) πρὸς δῆλων τοῦ ὄργανου ἢ μέσου = **διά** τινος, **μέ** τι.

**διαβάλλω**· **ἡμᾶς διαβάλλων καὶ τὴν ἀπουσίαν τὴν ἡμετέραν**  
διαβάλλων ἡμᾶς εἰς τοὺς Ὀλυνθίους, ὅτι δὲν εὕρισκόμεθα πλησίον  
των πρὸς ὑποστήριξίν των.

**διαδοχή**· **ἐκ διαδοχῆς ἀλλήλοις** = **διαδεχομένους ἀλλήλους** ἀμοιβαίως, κατὰ σειράν.

**διαλλαγή** συμφιλίωσις· **αἱ πρὸς ἐκεῖνον διαλλαγαὶ** πᾶσα μετ' ἐκεῖνου συμφιλίωσις ( διαπραγματεύσις πρὸς συμφιλίωσιν ).

**διασπῶ** διαλύω.

**διατίθεμαι** παλῶ.

**διατρίβω** 1 ) μετὰ μτχ. : χρονοτριβῶ· Ὀλ. Α, 9· 2 ) **ἐν τινι** κατατρίβω τὸν χρόνον μου εἰς τι· 3 ) **ἐπί τινι** ἀσχολοῦμαι εἰς τι.

**διαφέρω**· ἀπρόσ. : **τί ὑμῖν διαφέρει** ; τί σᾶς ὠφελεῖ ( τοῦτο, ἂν δηλ. ἀπέθανεν ὁ Φίλ. ) ;

**διδάσκω τινά τι** ἀναγγέλλω εἰς τινά τι.

**διεξέρχομαι** 1 ) ἐκθέτω ἐκτενῶς καὶ λεπτομερῶς· Ὀλ. Β, 3· Φιλ. Β, 3· 2 ) ἐκθέτω· Ὀλ. Β, 5· 3 ) ἐξαντλῶ· **διεξελέλυθε πάντα (ἐκεῖνα)**, οἷς ὅλα τὰ μέσα ἐκεῖνα, μετὰ τὰ ὁποῖα.

**δίσταμαι** ἴσταμαι χωριστά· πρκμ. **διέστηκα** εὕρισκομαι εἰς διάστασιν, διχονοῶ.

**δίκη** τιμωρία· **δίκην λαμβάνω** τιμωρῶ.

**διοικῶ** διευθύνω· μέσον : διαχειρίζομαι.

**διόπερ** δι' ὃν λόγον ἀκριβῶς· καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἀκριβῶς.

**διорύσσω** διασκάπτω· **Χερρόνησον διορύξει** θὰ κατασκευάσῃ διώρυγα διὰ μέσου τῆς Θρακικῆς χερσονήσου. Διὰ τῆς διώρυγος θὰ ἀπεχωρίζετο ἡ Θρακικὴ χερσονήσος ἀπὸ τῆς λοιπῆς Θράκης καὶ οὕτω οἱ ἐν τῇ Χερσονήσῳ κατοικοῦντες Ἀθηναῖοι ἄποικοι θὰ ἀπηλλάσσοντο ἀπὸ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Θρακῶν.

**διχῆ** 1 ) εἰς δύο χωριστά· **δεῖ διχῆ τὴν βοήθειαν εἶναι** πρέπει νὰ εἶναι χωρισμένη εἰς δύο ἢ βοήθεια· 2 ) κατὰ δύο τρόπους, διὰ διπλῆς ἐνεργείας· **διχῆ... τῷ τε... σφῆζειν καὶ... στρ. ἐκπέμπειν, καὶ τῷ... κακῶς ποιεῖν** κατὰ δύο τρόπους, δηλ. ἀφ' ἑνὸς

μὲν μὲ τὸ ( νὰ προσπαθῆτε ) νὰ σώζετε... καὶ νά..., ἀφ' ἑτέρου δὲ  
μὲ τὸ νὰ βλάπτετε...

**διώκω τι** τρέχω κατόπιν τινός, ἀκολουθῶ τι.

**δοκιμάζω** κρίνω.

**δοκῶ** 1 ) **δοκῶ μοι** νομίζω, μοῦ φαίνεται· **ἡμεῖς δοκοῦμέν μοι ἔχειν**  
**πρὸς αὐτὰ οὐκ οἶδα ὄντινα τρόπον** ἡμεῖς ἀπέναντι αὐτῶν τῶν  
πραγμάτων τηροῦμεν κατὰ τὴν γνώμην μου διαγωγὴν, τὴν ὁποίαν  
δὲν ἤξεύρω πῶς νὰ χαρακτηρίσω· 2 ) **δοκεῖ** φαίνεται καλόν· **τὰ**  
**γ' ἔμοι δοκοῦντα = ἅ γ' ἔμοι δοκεῖ** ἡ γνώμη μου τοῦλάχιστον·  
πθτκ. πρκμ. : **δέδοκται** ἔχει ἀποφασισθῆ.

**δόξα** φήμη.

**δύναμις** πεζικὴ δύναμις, πεζικὸν (στράτευμα).

**δύσκολος** ιδιότροπος.

**δύσμαχος** δυσκολοπολέμητος.

**δυσχερῆς** δυσάρεστος, ἐνοχλητικός· ἐπίρρ. : **πῶς δυσχερῶς;** μὲ πό-  
σῃν δυσαρέσκειαν ;

## Ε

**ἐγκλημα** παράπονον, δυσαρέσκεια· **τὰ πρὸς αὐτοὺς ἐγκλήματα** πα-  
ράπονα ἀναφερόμενα εἰς τοὺς ἑαυτοὺς των, τὰ ἰδικά των.

**ἐγρήγορα** ἐπαγρυπνῶ.

**ἐγχωρεῖ ( ταῦτα )** ἐπιτρέπονται ταῦτα.

**εἰ μὴδ' ἅ πάθητ' ἄν...** ; = **εἰ (καίπερ) ἔχοντες καιρόν, οὐ τολ-**  
**μήσετε μὴδὲ ταῦτα ποιῆσαι ( αὐτόν ), ἅ πάθοιτε ἄν ( ὑμεῖς**  
**ὕπ' ἐκείνου ), εἰ δύναίτο ἐκεῖνος ( ποιῆσαι ὑμᾶς αὐτά ) ;**

**εἶεν**, ἐπίρρημα δηλοῦν συγκατάθεσιν μὲν τῶν εἰρημένων, συνάφειαν  
δὲ πρὸς τὰ μέλλοντα· ἔστω, καλὰ, πολὺ καλὰ.

**εἰμί** A ) ὑπαρκτικόν : 1 ) ὑπάρχω, εἶμαι· **τὰ ὄντα τὰ ἀληθῆ· τι τῶν**  
**ὄντων ἀληθές τι**· 2 ) ἐπομένου ἀναφορικοῦ : **οὐκ ἔστιν ὅπως** ( μετὰ  
μέλλ. ὀριστ. ) **δὲν ὑπάρχει τρόπος νά...** ( δὲν εἶναι δυνατὸν νά... )·  
3 ) ἀπροσ. **ἔστι ( ἦν )** μετ' ἀπρμφ. : εἶναι ( ἦτο ) δυνατὸν νά...· B )  
συνδετικόν : ὑπολογίζομαι· Φιλ. Α, 28· Γ ) μετ' ἐπίρρ., πτώσεως ἢ  
προθ. : 1 ) μετ' ἐπίρρ. : **ῥαδίως ἔσται** ( δηλ. αὕτη ἡ δύναμις ) εὐ-  
κόλως θὰ διατρίβῃ αὕτη ἡ δύναμις· **οἱ δ' ... πρὸς ὑμᾶς ψευδό-**  
**μενοι ῥαδίως ὦσι** καὶ ὅταν εὐκόλως εὐρίσκωνται ἄνθρωποι ψευδό-  
μενοι πρὸς σᾶς, ὅταν δηλ. πολλοὶ ἐμφανίζωνται ὡς συνήγοροι  
ψευδόμενοι· 2 ) μετὰ πτώσεως γνκ. : α ) διαιρετικῆς· **ἔστι τῶν αἰ-**

- σχωρῶν** ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν τῶν αἰσχωρῶν πραγμάτων : εἶναι αἰσχροὶν (ἐντροπή)· β ) πρὸς δήλωσιν τοῦ ἔργου τινός· **τὸ ἐπιτιμῶν παντός ἐστι** εἶναι ἔργον τοῦ καθενός ( ὁ καθένας ἡμπορεῖ νὰ τὸ κάμνη )· 3 ) μετὰ προθ. : **ἐν ἐμοὶ ἐστὶ τι** ἐξ ἐμοῦ ( καὶ οὐχὶ ἐξ ἄλλου ) ἐξαρτᾶται τι· **εἰμὶ ἐπὶ τοῖς πράγμασι** καταγίνομαι εἰς τὴν διεξαγωγὴν τοῦ πολέμου· **εἰμὶ ἐπὶ τινος** ἀσχολοῦμαι εἰς τι.
- εἵνεκα** μετὰ γνκ. : **χρηστὰ εἶη ( τὰ πράγματα ) παντός εἵνεκα** εἶθε ν' ἀποβοῦν τὰ πράγματα καλῶς, πρὸς τὸ καλὸν ὅλων.
- εἴπερ ποτὲ καὶ νῦν** περισσώτερον ἀπὸ κάθε ἄλλην φοράν τώρα.
- εἰρωνεία** προσποίησης· **ἀφείς τὴν εἰρωνείαν** τὴν συνήθη προσποίησιν. ( ὅτι δὲν ἔχει χρήματα ).
- εἰς** μετ' αἰτ. : 1 ) ἐπὶ τρόπου· συχν. περιφραστικῶς ἀντὶ ἐπιρρ. : **εἰς δέον = δεόντως· εἰς δέον τι** κάπως πρεπόντως· 2 ) πρὸς δήλωσιν σκοποῦ· 'Ολ. Α, 20· 3 ) = **διὰ μετ' αἰτ. : εἰς τὴν ναῦν** δι' ἕκαστον πλοῖον.
- εἶτε· εἶτε γὰρ ὑμῶν τὴν ἐκείνου...περιέσται... = εἰ μὲν γὰρ ὑμεῖς τὴν ἐκείνου ( χώραν )** κακῶς ποιήσετε, ὑπομείνας τοῦτ' 'Ολυθον παραστήσεται καὶ ( εἶτα ) βῆδῶς ἀμυνεῖται ( ὑμᾶς ) ἐλθὼν εἰς τὴν οἰκίαν ( χώραν )· **εἰ δὲ βοηθήσετε ὑμεῖς εἰς 'Ολυθον μόνον... προσεδρεύσει τοῖς πράγμασι καὶ περιέσται.**
- εἶθθα· οἱ εἰθθότες ( ἀποφαίνεσθαι γνώμην )** οἱ συνήθεις ( οἱ τακτικῶς λαμβάνοντες τὸν λόγον ) ῥήτορες.
- ἐκ** μετὰ γνκ. : 1 ) ἐπὶ χρόνου· **ἐξ οὔ ( δηλ. χρόνου )** ἀφ' οὔτου· 2 ) πρὸς δήλωσιν αἰτίας : ἔνεκά τινος, διὰ τι· 'Ολ. Α, 7· Φιλ. Α, 3, 46· Φιλ. Β, 27· 3 ) = **διὰ μετὰ γνκ.**· 'Ολ. Β, 9· 4 ) = **ἐν μετὰ δτκ.**· λαμβάνειν τῶν ἐκ τῆς χώρας ( ἐκ τῶν ἐν τῇ χώρᾳ προϊόντων ) ὅσ' ἀνάγκη ( ἐστὶν ὑμᾶς λαμβάνειν )· **ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου.**
- ἐκβαίνω** ἀποβαίνω, λαμβάνω ἔκβασιν.
- ἐκκαλοῦμαι** τινα ἐξεγείρω τινα ( ἐκ τῆς νωθρότητος ).
- ἐκλαλῶ** διασαλπίζω, διακηρύττω· **εἰ δυνηθεῖς ( = ἐπειδὰν δυνηθῆ )** μὴ πράξει ταῦτα, ἃ ( καίπερ ) ὀφλισάνων ἄνοιαν ὅμως ἐκλαλεῖ νῦν.
- ἐκλέγω** χρήματα εἰσπράττω χρήματα ( ὡς λύτρα ).
- ἐκπίπτω** ἐκδιώχομαι.

**ἐκπολεμῶ** ( -όω ) **τινά τινι περιπλέκω** τινά εἰς πόλεμον πρὸς τίνα.  
**ἐκφέρω πόλεμον** κηρύττω πόλεμον.

**Ἐλάτεια** ὄχυρά πόλις τῆς Φωκίδος παρὰ τὸν Κηφισόν, ἣ κλεῖς τῆς Βοιωτίας· μετὰ τὸ τέλος τοῦ Φωκικοῦ πολέμου ( 346 ) κατεσκάφη κατ' ἀπόφασιν τοῦ Ἀμφικτιονικοῦ συνεδρίου.

**Ἐλεγχος ἀπόδειξις· τὸ πρᾶγμα ἤδη τὸν ἔλεγχον δώσει** ἢ ἀνάπτυξις τῶν προτάσεων μου εὐθὺς θὰ δώσῃ τὴν ἀπόδειξιν.

**ἐλέσθαι**, βλ. **αἰροῦμαι**.

**Ἐλλειμμα** ἔλλειψις· **τὰ καθ' ὑμᾶς ἐλλείμματα** αἱ ἐλλείψεις αἱ προερχόμεναι ἀπὸ σᾶς ( ὡς ἢ μὴ συμμετοχὴ εἰς τὰς στρατείας, ἢ μὴ χορήγησις μισθοῦ εἰς τοὺς στρατιώτας, ἢ σπατάλη τῶν στρατιωτικῶν χρημάτων εἰς τὰς ἐορτὰς κλπ. ).

**ἐλλείπω 1** ) **τι ὑστερῶ** εἰς τι· Ὀλ. Α, 6· 2 ) ἀπολ. : εἶμαι ἐλλιπής ( καθυστερῶ ) εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων μου· Ὀλ. Β, 30.

**ἐμπίπτω εἰς λοιδορίαν** παρεκτρέπομαι εἰς ὕβρεις.

**ἐμπόριον** ἐμπορικὸς λιμὴν.

**ἐναντίος**· τὸ οὐδ. **ἐναντίον** ὡς ἐπίρρ. : **βλέπω ἐναντίον κοιτάζω** ( τὸν ἀντίπαλόν μου ) κατὰ πρόσωπον ( διὰ νὰ παρακολουθῶ τὰς κινήσεις του καὶ προφυλάσσωμαι ).

**ἐνδεῖ** ὑπάρχει ἔλλειψις· **ἄπαντος ἐνδεῖ ( ὑμῖν ) τοῦ πόρου** ἔχετε ἔλλειψιν ὅλου ἐν γένει τοῦ ( στρατιωτικοῦ ) πόρου : σᾶς λείπουν ὅλα ἐν γένει τὰ διὰ τὰς στρατιωτικὰς ἀνάγκας ἀναγκαιοῦντα χρήματα.

**ἐνδείκνυμαι** παρουσιάζω· **ἐνδείκνυμαι τοσοῦτον** παρουσιάζω ( προτείνω ) τόσον μέγα πλεονέκτημα.

**ἐνδίδωμι** δίδω· **καιρὸν** εὐκαιρίαν.

**ἐνειμι 1** ) ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κατὰ τὸ γ' ἐνικ. πρόσ· **ἐνεσι** ἐνυπάρχει, δύναται νὰ ὑπάρξῃ· **ταῦτα ἴσως πρότερον ἐνῆν** ταῦτα ( δηλ. ὁ τοιοῦτος τρόπος τοῦ πολεμεῖν ) πρότερον ἴσως ἦσαν δυνατὰ· 2 ) ἀπροσ. μετὰ δοτκ. προσ. καὶ ἀπρμφ. : ἐπιτρέπεται εἰς τίνα νὰ...

**ἐνθυμητέον**, βλ. **ἐνθυμοῦμαι**

**ἐνθυμοῦμαι** σκέπτομαι, ἀναλογίζομαι, ἔχω ὑπ' ὄψει μου· 1 ) μετ' αἰτ. Ὀλ. Α, 6· 2 ) ἐπομένης πлагίας ἐρωτήσεως : **ἐνθυμητέον ( ὑμῖν ἔστι ) καὶ παρ' ἄλλων ἀκούουσι καὶ ἀναμνησκομένοις τοῖς εἰδόσιν αὐτοῖς, ἠλίχην...** πρέπει ν' ἀναλογίζεσθε σεῖς καὶ παρ' ἄλλων ἀκούοντες ( δηλ. ὅσοι εἴσθε νεώτεροι ) καὶ ἀνακαλοῦντες εἰς τὴν μνήμην σας, ὅσοι οἱ ἴδιοι γνωρίζετε ( δηλ. οἱ πρεσβύ-

τεροι), πόσον μεγάλην...

**ἐνι** (= **ἐνεστι**) 1) ἀπροσ.: εἶναι δυνατόν· 2) προσωπκ.: ὑπάρχει.  
**ἐντελής** τέλειος, πλήρης· **μισθός ἐντελής** ὁ πλήρης μισθός, δηλ. καὶ  
**τὸ σιτηρέσιον καὶ ὁ μισθός** (βλ. τὴν λ.).

**ἐξαγγέλλω** ἀναγγέλλω, κάμνω γνωστόν.

**ἐξαιρῶ** κυριεύω.

**ἐξαρκεῖ** (ἀπροσ.) εἶναι ἀρκετόν· **ἐξαρκεῖ ὑμῖν λέγειν δικαιότερα**  
εἶναι ἀρκετόν εἰς σᾶς νὰ ἐκφωνῆτε (μόνον) λόγους, μὲ τοὺς ὁποίους  
νὰ ὑποστηρίζετε, ὅτι σεῖς ἔχετε περισσότερο δίκαιον (παρὰ ὁ Φίλ.).

**ἐξεργάζομαι τινί τι** κατορθώνω τι πρὸς χάριν τινός.

**ἐξέρχομαι** ἐξέρχομαι εἰς ἐκστρατείαν, ἐκστρατεύω.

**ἔξεστί τι** μετ' ἀπρμφ. 1) εἶναι δυνατόν εἰς τινα νὰ· μτχ οὐδ. ἀπόλ.  
**ἔξον** = **εἰ καὶ ἔξῃν**· 2) ἔχει τις τὴν ἐξουσίαν νὰ 'Ολ. Β., 30.

**ἐξετάζομαι** 1) διὰ τῆς ἐξετάσεως ἀποδεικνύομαι **ὡς ἂν ἐξετασθεῖη**  
**μάλιστα ἀκριβῶς, μὴ γένοιτο** εἴθε νὰ μὴ συμβῇ ἐξετασθέντα  
(ταῦτα, τὰ ὁποῖα εἶπον περὶ τῶν προδοτῶν) ν' ἀποδειχθοῦν ἀκρι-  
βέστατα (νὰ ἐπαληθεύσουν)· 2) ἀποκαλύπτομαι, φανερώνομαι·  
'Ολ. Β, 20.

**ἔξον**, βλ. **ἔξεστι**.

**ἐξουσία γίγνεται** = **ἔξεστι**.

**ἐπαναμιμνήσκω** ξαναενθυμίζω.

**ἐπανήμί τι** ἀφήνω τι κατὰ μέρος.

**ἐπανορθοῦμαι τι**, κυρ.: σηκώνω κάτι ποῦ ἔχει πέσει καὶ τὸ ἐπα-  
ναφέρω εἰς τὴν θέσιν του· ἔπειτα: ὀρθῶς χρησιμοποιοῦ.

**ἐπέρχομαι· ἐπέρχεται τι** (μετ' ἀπρμφ.) ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν τινος  
νὰ **ἀλλὰ καὶ τῆς ἡμετέρας τύχης (ἴδιον) ὑπολαμβάνω (τὸ)**  
**ἐπελθεῖν ἂν** (= τὸ ὅτι ἐπέλθοι ἂν) **ἐνίοις εἰπεῖν πολλὰ**  
**τῶν δεόντων ἐκ τοῦ παραχρῆμα**.

**ἐπέχω** συγκρατῶ τὸν ἑαυτὸν μου· **ἐπισχῶν** (= **ἐπεὶ ἐπέσχον**) **ἂν...**  
**ἂν ἡσυχίαν ἦγον** ἀφοῦ θὰ συνεκράτουν τὸν ἑαυτὸν μου... θὰ  
εἰσιώπων.

**ἐπί** 1) μετὰ γνκ.: α) εἰς (μετ' αἰτ.) **ἐπὶ πολλῶν (πραγμάτων)** εἰς  
πολλὰς περιστάσεις· β) ἐπὶ χρόνου· **ἐπὶ Τιμοθέου** ἐπὶ τῆς στρατη-  
γίας τοῦ Τιμοθέου· 2) μετὰ δτκ.: α) χρονικῶς· **ἐπὶ τῷ πράττειν**  
**ἐπάνω** εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἐνεργείας, ὅταν φθάσῃ ὁ καιρὸς τῆς  
ἐνεργείας· β) πρὸς δῆλωσιν αἰτίας· **ἐπὶ τῷ πεπεῖσθαι** (ἐπειδὴ

εἶμαι πεπεισμένος) ταῦτα συνοίσειν ὑμῖν· γ) πρὸς δήλωσιν τοῦ ὄρου, ὑπὸ τὸν ὁποῖον γίνεται τι· αἰροῦμαι φίλους ἐπὶ τοῖς δικαίοις ἀποκτῶ ( ἔχω ) φίλους ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ πράττω τὰ δίκαια· 3) μετὰ δτκ. καὶ μτχ. ἰσοδυναμεῖ με γνκ. ἀπόλυτον : ἐπ' ἀδήλοις οὔσι τοῖς... γενησομένοις = καίπερ ἀδήλων ὄντων τῶν ἀπὸ τούτων ἑμαυτῶ γενησομένων ἂν καὶ ἀβέβαιοι εἶναι, τί ἐκ τούτων (δηλ. τῶν συμβουλῶν μου) θὰ μοῦ συμβῇ· 4) μετ' αἰτκ.: ἐπὶ σκοποῦ· ἐπὶ τὰς ἐξαίφνης ταύτας στρατείας αὐτοῦ διὰ νὰ ἐμποδίζουσαν ταύτας — τὰς ὁποίας ὅλοι γνωρίζετε — τὰς αἰφνιδιαστικὰς ἐκστρατείας αὐτοῦ.

**ἐπιβαίνω** ( μετὰ γνκ. ) βάλλω τὸ πόδι μου, πατῶ εἰς τι.

**ἐπιβουλεύομαι** ( πθκ. ) εἶμαι στόχος ἐπιβουλῶν, ἀπειλοῦμαι.

**ἐπιείκῳ** τρόπον τινά.

**ἐπισκοτῶ** τινι ρίπτω σκότος ἐπάνω εἰς τι, σκεπάζω τι.

**ἐπιστολή· ἐπιστολῆς ἀνάγνωσις**, πρὸς ἀπόδειξιν τῆς περὶ τῶν Ἀθηναίων μικρᾶς ἰδέας τοῦ Φιλ. ἀναγιγνώσκει ὁ Δημοσθ. ἐπιστολὴν τινὰ αὐτοῦ σταλεῖσαν πρὸς τοὺς Εὐβοεῖς, ἐν τῇ ἧ ὁ Φιλ. συνεβούλευεν αὐτοὺς νὰ μὴ ἐλπίζουσαν εἰς τὴν συμμαχίαν τῶν Ἀθην., διότι οὗτοι οὐδὲ τοὺς ἑαυτοὺς των δύνανται νὰ σφάζουσαν.

**ἐπιστολιμαῖος** ὁ περιεχόμενος ἐν ἐπιστολαῖς· **δυνάμεις ἐπιστολιμαῖαι** στρατεύματα μόνον εἰς ἐπιστολάς ( εἰς τὸ χαρτί ) γραμμένα.

**ἐπισφαλής** ἀσθενής.

**ἐπιτειχισμα** φρούριον ἢ ὀχύρωμα οἰκοδομηθὲν ἐπὶ τῶν συνόρων τοῦ ἐχθροῦ· **ἐπιτειχίσματα τῆς αὐτοῦ χώρας** φρούρια ἐπαπειλοῦντα τὴν χώραν του.

**ἐπιτιμῶ** ψέγω, κατακρίνω.

**ἐπιχειροτονῶ τὰς γνώμας** ὑποβάλλω ( διὰ τοῦ προέδρου τῆς ἐκκλησίας ) τὰς γνώμας εἰς τὴν διὰ χειροτονίας κρίσιν.

**ἐπιχειρῶ** τινι προσβάλλω τινά· **ἐπεχειρήσεν Ὀλυνθίοις**, νοεῖται ἢ στρατιωτικὴ ἐπίδειξις, τὴν ἧ ὁποῖαν ἔκαμεν ὁ Φίλιππος κατὰ τῆς Ὀλύνθου τὸ 351.

**ἐπόπτης** μάρτυς.

**ἔργα** 1) γεωργικαὶ ἐργασίαι· Ὀλ. Β, 16· 2) ἐπιχειρήσεις· Φιλ. Α, 38.

**ἐρημία** ( παντελής ) ἔλλειψις.

**ἐρρωμένος**, μτχ. πθκ. πρκμ. ( τοῦ ρ. ῥώννυμι ) ὡς ἐπίθ. : ὑγιής, γερὸς· ἐπίρρ. : **ἐρρωμένως** ἐνεργῶς, δραστηρίως.



έσκεμμένος, βλ. σκοπῶ.

**έτησίαι** οἱ ΒΑ άνεμοι οἱ πνεόντες τακτικῶς κατὰ τὸ θέρος ἐν τῷ Αἰγαίῳ πελάγει (τὰ τουρκιστὶ λεγόμενα μελτέμια)· οἱ άνεμοι οὔτοι ἐμποδίζουν τὸν πλοῦν εἰς τοὺς πρὸς Β ἀπ' Ἀθηνῶν πλέοντας.

**έτι τοίνυν** πρὸς τούτοις δέ.

**έτοιμῶς προθύμῶς· έτοιμότατα** (= έτοιμότερον) εὐκολώτερον.

**Εὐβοία· ὡσπερ εἰς Εὐβοίαν**, δηλ. ὠρμήσατε· οἱ Ἀθηναῖοι στρατεύσαντες τὸ 357 ὑπὸ τὸν Τιμόθεον εἰς Εὐβοίαν ἐνίκησαν τοὺς κατέχοντας αὐτὴν Θηβαίους καὶ ἠνάγκασαν αὐτοὺς ν' ἀπέλθουν ἐκ τῆς νήσου.

**εὐήθεια** ἀπονηρία, ἀπλότης· (εὐρίσκω τὸν Φίλιππον) τὴν μὲν ἡμέτεραν εὐήθειαν προσαγαγόμενον τούτῳ, τῷ φάσκειν (μὲ τούτου τὸ μέσον, μὲ τὸ νὰ βεβαιώνη δηλ.) παραδώσειν... καὶ (τῷ) κατασκευάσαι..., τὴν δ' Ὀλυνθίων φιλίαν (προσαγαγόμενον) μετὰ ταῦτα τῷ... ἐξελεῖν καὶ... Θετταλοὺς δέ (προσαγαγόμενον) νῦν... τῷ... ὑποσχέσθαι καὶ (τῷ) ἀναδέξασθαι.

**εὐήθης** ἀνόητος.

**εὐθυνα** (συνήθως κατὰ πληθ. εὐθυναί) λογοδοσία.

**εὐπορῶ** ζῶ μὲ εὐπορίαν.

**εὐτρεπῆς** παρεσκευασμένος.

**εὐτρεπίζω** 1) τακτοποιῶ· Ὀλ. Α, 13· 2) έτοιμάζω πρὸς ἀπόπλουν· Φιλ. Α, 16.

**έφίσταμαι** 1) τοποθετοῦμαι ὑπεράνω τινὸς ὡς ἐπόπτης· οἱ έφρεστηκότες (δηλ. τοῖς στρατεύμασι) οἱ στρατηγοί· 2) ἐπὶ ἐχθρικῆς σημασίας· ἐμφανίζομαι (αἰφνιδίως) ἐνώπιόν τινος· ἅπασι τοῖς πράγμασι τεταραγμένοις ἐπιστάντες ἐπελθόντες εἰς τὰ πράγματα καθ' ὃν χρόνον ὄλα εὐρίσκονται εἰς ταραχὴν (ὡς ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ Φιλίππου): ἀφοῦ καταλάβετε (διὰ τῆς αἰφνιδίας ἐφορμήσεως ἐκ τινος νήσου ἢ λιμένος, ὅπου διαρκῶς θὰ παραμένετε) τὴν γενικὴν κατάστασιν ἐν ταραχῇ διατελοῦσαν· **μηδὲ (ὀπως) ἐπιστήσεται μέγεθος δυνάμεως (=μεγάλη δύναμις)**· 3) παραμονεύω, καιροφυλακτῶ· Φιλ. Β, 18.

**έχω** α) μτβτκ. : παρέχω· Ὀλ. Β, 3· β) ἀμτβτ.: 1) ἀποβαίνω· Ὀλ. Α, 9· 2) διάκειμαι, εἶμαι· συχνάκις μετὰ τὰ ἐπιρρ. τρόπου· **ἐναντίως ἔχει** εἶναι ἐναντίον (ἀποτελεῖ μειονέκτημα)· **οὔτε εὐτρεπῶς ἔχει αὐτῷ τὰ παρόντα (πράγματα) οὐδ' (οὔτως ἔχει) ὡς ἂν κάλ-**

**λιστα (ἔχοι)** οὔτε προητοιμασμένα οὐδὲ κάλλιστα τακτοποιημένα εἶναι ἐπὶ τοῦ παρόντος τὰ πράγματα αὐτοῦ (τοῦ Φιλ.)· τὰ ὅλα **πράγματα βέλτιον ἔχει** ἢ ὅλη κατάσταση τῆς πολιτείας εἶναι καλυτέρα· **φαύλως ἔχει (τὰ πράγματα)** τὰ πράγματα εὐρίσκονται εἰς ἀθλίαν κατάστασιν· **ἀργῶς ἔχω** εἶμαι νωθρός· **ταῦτα ἄμεινον ἔχει ἑκατέροις** (δηλ. ὑμῖν καὶ Φιλίππῳ) εἰς ταῦτα εὐδοκιμεῖτε ἀμφοτέροι (σεῖς καὶ Φίλιππος). — Μέσον : **ἔχομαι** (μετὰ γνκ.) πιάνομαι ἀπὸ τι· **ἔχομαι τῆς πληγῆς** πιάνομαι ἀπὸ τὸ κτυπηθὲν μέρος, φέρω τὴν χειρὰ μου εἰς τὸ κτυπηθὲν μέρος διὰ νὰ τὸ προφυλάξω ἀπὸ τὸ κτύπημα, τὸ ὅποιον ἔχει ἤδη δοθῆ).

## Z

**ζηλῶ τι** κατευθύνω ὄλον τὸν ζῆλον μου εἰς τὴν ἀπόκτησίν τινος· **τοῦτο** (δηλ. **δόξαν**) **ἐζήλωκε**.

## H

ἦ εἰ δὲ μή.

**ἤδη** εὐθύς, ἄνευ ἀναβολῆς.

**ἡδύς**· ἐπίρρ. : **ἡδέως ἔχω** εἶμαι εὐχαριστημένος· **ἡδιον εἶναι ἄν** αὐτόνομος ὅτι εὐχαριστότερον θὰ ἦσαν αὐτόνομοι : ὅτι θὰ προετίμων νὰ ἦσαν αὐτόνομοι.

**ἦκω** 1) ἔχω φθάσει· **πρὸς αὐτὴν τὴν τελευταίην ἦκει τὰ πράγματα αὐτῷ** ἀκριβῶς εἰς τὸ τέλος των ἔχουν φθάσει (πλέον) τὰ πράγματα δι' αὐτόν : ἡ αὐξήσις του ἔχει φθάσει (πλέον) ἀκριβῶς εἰς τὸ τέλος τῆς· 2) ἔχω ἐπιστρέψει· **ὅτε ἦκομεν βοβοθηκότες Εὐβοεῦσι** ὅτε εἶχομεν ἐπιστρέψει (ἐκ τῆς Εὐβοίας), ἀφοῦ εἶχομεν βοηθήσει τοὺς Εὐβοεῖς· ἐννοεῖται ἡ ἐκεῖ ἐκστρατεία τῶν Ἀθηναίων ὑπὸ τὸν Τιμόθεον (357)· 3) ἔχω παρουσιασθῆ· Ὀλ. Α, 9' 4) **ἀνέβην εἰς τὸ βῆμα· εἰ ἦκει τις** ἐὰν ἀναβῆ κανεὶς εἰς τὸ βῆμα· Ὀλ. Α, 1.

**ἡλικία** στρατεύσιμος ἡλικία (ἀπὸ τοῦ 18 - 60 ἔτους).

**ἡλικός** 1) ὅσον μέγας· Ὀλ. Α, 9' 2) ἐπὶ πλαγίας ἐρωτήσεως : πόσον μέγας· **ἡλικία ἐστὶ τὰ διάφορα = ἡλικὴ ἐστὶν ἡ διαφορά**.

**ἡνίκα** ἐφ' ὅσον.

**ἦρετό τις = ἔροιτο ἄν τις**.

## Θ

**θαῖττον = ῥᾶον**.

**θαυματοποιὸς ἀγύρτης**.

θεοί· τὸ τῶν θεῶν = οἱ θεοί.

θεραπέυω περιποιούμαι· θεραπεύει τινὰς ἐπὶ τῇ πόλει πρὸς βλάβην τῆς πόλεως (διὰ τὴν ἀχρησιμοποίησιν αὐτοῦς κατὰ τῆς πόλεως).

Θετταλοί· τὰ τῶν Θετταλῶν τὰ πράγματα τῶν Θεσσαλῶν, οἱ Θεσσαλοί.

θεωρῶ ἐξετάζω.

θορυβῶ, ὡς... μὲ (ἐπιδοκιμαστικόν) θόρυβον δηλῶ, ὅτι...

θρυλῶ τι συνεχῶς ὁμιλῶ περὶ τίνος, συχνάκις ἐπαναλαμβάνω τι.

## I

ἴδιος ἰδιωτικός· τὰ ἴδια αἱ ἰδιωτικαὶ ὑποθέσεις·

ἰδιώτης ἄπειρος.

ἱερά τριήρης· οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον δύο ἱεράς τριήρεις, τὴν Πάραλον καὶ τὴν Σαλαμινίαν· ἐν § 34 τοῦ Α' Φιλιππικοῦ νοεῖται ἡ Πάραλος, ἡ ὁποία κατ' ἔτος μέλλουσα νὰ κομίσῃ τοὺς θεωροὺς (τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς πόλεως) εἰς Δῆλον ἠγκυροβόλει πλησίον τοῦ Μαραθῶνος.

Ἱέραξ Ἀμφιπολίτης, ἀποσταλεὶς ὡς πρεσβευτὴς εἰς Ἀθήνας τὸ 358/7 μετὰ τοῦ Στρατοκλέους.

ἱεροποιοί· οὗτοι ἦσαν δέκα ἄρχοντες κατ' ἔτος ἐκλεγόμενοι διὰ κλήρου, οἱ ὅποιοι ἔργον εἶχον τὴν διοργάνωσιν τῶν ἐορτῶν καὶ τὴν ἐποπτεῖαν θυσιῶν τινῶν.

Ἰλλυριὸς = Ἰλλυριοί· ἐν Ἰλλυριοῖς = ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἰλλυριῶν.

ἴσος· τὸ ἴσον τὸ ἀνάλογον μέρος· ἐξ ἴσου (ἐκείνοις, δηλ. τοῖς ἀντιπάλοις) ὁμοίως (καθὼς οἱ ἀντίπαλοί μου).

ἴσταμαι σταματῶ.

## K

καθαιροῦμαι καταπίπτω, κατακρημνίζομαι (ἀπὸ τῆς θέσεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἔχω ὑψωθῆ).

καθήκω εἶμαι ἀρμόδιος, κατάλληλος· ὁ καθήκων χρόνος ὁ ὠρισμένος χρόνος.

κάθημαι 1) κάθημαι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ· οἱ καθήμενοι οἱ ἀκροαταί· Φιλ. Β, 3· 2) ἀδρανῶ, δὲν κάμνω τίποτε.

καθίστημι ἐγκαθιστῶ (εἰς τὴν ἐξουσίαν). — Μέσον: καθίσταμαι εὐρίσκομαι ἐν τινι καταστάσει· ἐν ᾧ καθέστηκε τὰ πράγματα Φι-

**λίππου** εἰς ποίαν κατάστασιν εὐρίσκονται τὰ πράγματα τοῦ Φιλίππου· τὰ τῆς τροφῆς τοῖς ξένοις καθίσταται αὐτῷ εἰς **κομιδῇ στενὸν** εὐρίσκεται αὐτὸς εἰς πολὺ μεγάλην στενοχωρίαν μὲ τὴν συντήρησιν τοῦ μισθοφορικοῦ του στρατεύματος.—Πθτκ.: διορίζομαι· ὁ τούτων κύριος καταστάς ὑφ' ὑμῶν = δς ἂν **καταστῆ ὑφ' ὑμῶν κύριος τούτων**.

**καὶ** 1) ἐπιτατικός· **καὶ** πρῶτος πρῶτος· **καὶ σφόδρα** πολὺ σοβαρῶς· 2) πράγματι· Φιλ. Α, 46· 3) **καὶ γάρ** τοι διὰ τοῦτο λοιπόν· 4) **καὶ δὴ**· α) **καὶ** μάλιστα εὐθύς· Ὀλ. Β, 13· β) εὐθύς τώρα· Φιλ. Α, 13.

**καιρὸς** 1) περίστασις, κατάστασις πραγμάτων· Ὀλ. Α, 2· Φιλ. Α, 12· 2) εὐκαιρία, εὐνοϊκὴ περίστασις· **τὴν ἀκαιρίαν καιρὸν νομίσαντες**· Ὀλ. Α, 24· **οἱ τῶν πραγμάτων** (= τοῦ πράττειν) **καιροὶ** αἱ εὐνοϊκαὶ περιστάσεις πρὸς δράσιν· Φιλ. Α, 37· **οἱ ὑπὸ τῆς τύχης παρασκευασθέντες (ἡμῖν) καιροὶ**· Ὀλ. Β, 2.

**κακοδαιμονία** φρενοπάθεια.

**καλῶ**· ἦν μὲν οὖν δίκαιον τοὺς ἐνεγκόντας τὰς ὑποσχέσεις **καλεῖν** (ὑμᾶς) βεβαίως ἤτο δίκαιον νὰ προσκαλέσετε (διὰ νὰ σαῶς εἶπουν τί πρέπει ν' ἀποκριθῆτε) τοὺς κομίσαντας τὰς ὑποσχέσεις (τοῦ Φιλίππου)· νοοῦνται ὁ Κτησιφῶν, ὁ Ἀριστόδημος καὶ ὁ Νεοπτόλεμος, οἱ ὁποῖοι κομίσαντες εἰς τοὺς Ἀθηναίους τὰς πρώτας φιλικὰς διαβεβαιώσεις τοῦ Φιλίππου ἐνήργησαν νὰ σταλῆ πρεσβεία πρὸς τὸν Φίλιππον περὶ εἰρήνης.

**καλῶς**· ὦν (= ἄ) **καλῶς** ποιοῦντες **ἔχουσι** τὰ ὁποῖα ἔχουν — **καὶ** καλὰ κάμουν (ποὺ τὰ ἔχουν).

**κἂν** 1) ἔστω καί· 2) **κἂν... κἂν... κἂν...** εἶτε... εἶτε... εἶτε...· **κἂν ῥῆγμα κἂν στρέμμα κἂν ἄλλο τι... ἢ (τοῦτο)**· Ὀλ. Β, 21· **κἂν ὑμεῖς** (= **καὶ ἦ, κἂν ὑμεῖς**) **ἕνα, κἂν πλείους...**· Φιλ. Α, 19.

**κἂν** = **καὶ ἔν**.

**κατὰ** 1) μετὰ γνκ.: περὶ τινος, διὰ τινος· Φιλ. Β, 9, 10· 2) μετ' αἰτ.: α) διανεμητικῶς· **καθ' ἕκαστα λέγων** (αὐτὰ) ἀναφέρων αὐτὰ (τὰ ἄλλα ὀχυρὰ μέρη) ἐν πρὸς ἕν· **καθ' ἕνα αὐτῶν** χωριστὰ κάθε ἕνα ἐξ αὐτῶν· **καθ' ἕκαστον τούτων χωρὶς** ἐν ἕκαστον ἐκ τούτων χωριστὰ· β) ἐπὶ ἀπομονώσεως καὶ χωρισμοῦ· **καθ' ὑμᾶς αὐτοὺς βουλευέσθε ὕστερον** μεταξὺ σας μόνοι θὰ σκεφθῆτε ὕστερον (δηλ. μετὰ τὴν ἐξ Ἀθηνῶν ἀναχώρησιν τῶν πρέσβειων).

**κατακλείω** ἀναγκάζω.

**κατακούω** (μετὰ γνκ.) 1) ὑπακούω εἰς τινα, εἶμαι ὑπήκοός τινος· Ὀλ.

A, 23· 2) σαφῶς ἀκούω τινά· Φιλ. B, 35.

**καταλλαγαί** διαπραγματεύσεις περὶ συμφιλιώσεως.

**καταπτήσσω** (πρκμ. **κατέπτηχα**) συστέλλομαι (ζαρώνω) ἀπὸ φόβου.

**καταρραθυμῶ** χάνω ἔνεκα ραθυμίας· πθκ. : **τὰ κατερραθυμημένα**

ὄσα ἐκ ραθυμίας (ἀμελείας) ἔχετε χάσει.

**καταρρέω** καταπίπτω, πίπτω εἰς ἐρείπια· (**τὰ τοιαῦτα**) **περὶ αὐτὰ**

**καταρρεῖ** (ἢ διὰ τοιούτων μέσων ἀποκτηθεῖσα δύναμις) καταπίπτει φυλλορροοῦσα πέριξ ἑαυτῆς (μτφρκ. ἐκ τῶν μαραινομένων ἀνθέων).

**κατασκευάζω** 1) παρασκευάζω, δημιουργῶ· Ὀλ. A, 20· 2) ἐπινοῶ,

πανοῦργως μηχανεύομαι· Ὀλ. B, 6· 3) καθιστῶ· Ὀλ. B, 15.

**καταστρέφομαι** ὑποτάσσω.

**κατέχω** συγκρατῶ, διατηρῶ· **τὰ (συμμαχικά) πράγματα** τὴν (συμμαχικὴν) δύναμιν.

**κατορθῶ** ἐπιτυγχάνω· ὄνομτκ. ἀπρμφ. : **τὸ κατορθοῦν (αὐτόν, δηλ.**

τὸν Φίλ.) αἱ ἐπιτυχίαι αὐτοῦ (τοῦ Φιλ.).

**κενός ἀνωφελής**· Ὀλ. B, 12· **ψήφισμα κενόν** ψήφισμα ἀνεκτέλεστον.

**κεφάλαιον** = ἐν **κεφαλαίῳ** ἐν περιλήψει.

**κινουῦμαι** τίθεμαι εἰς κίνησιν, ἀναφαίνομαι.

**κοινός· τὸ κοινόν** ἢ **τὰ κοινὰ** τὰ δημόσια πράγματα, ἡ πολιτεία.

**κομιδῆ** λῖαν· **κομιδῆ δὲ (ἄπιστα)**.

**κομίζομαι** λαμβάνω ὀπίσω, ἀνακτῶ.

**κόπτομαί τινι** καταπονοῦμαι μέ τι.

**κορδακισμοί** ἄσεμνοι χοροί.

**κρατῶ** 1) ἀπολ. : ὑπερισχύω· Φιλ. B, 36· 2) μετὰ γνκ. : γίνομαι κύριός τινος. — Πθκ. : νικῶμαι.

**κρίνω** δικάζω· **κρινόντων** (δηλ. **τοὺς στρατηγούς**). — Πθκ. : **κρίνομαι περὶ θανάτου** σύρομαι εἰς τὸ δικαστήριον με κίνδυνον νὰ καταδικασθῶ εἰς θάνατον, δικάζομαι περὶ ζωῆς καὶ θανάτου.

## Λ

**λαγχάνω** διὰ κλήρου ἀναδεικνύομαι.

**λαμβάνω** 1) λαμβάνω καὶ χρησιμοποιοῦ (δαπανῶ)· Ὀλ. A, 19· 2) ἐνοῶ· **ἂν λάβοιτε** δύνασθε νὰ ἐνοήσετε· Ὀλ. A, 1. — Μέσον :

**λαμβάνομαι** ἐν μέσῳ τινός καταλαμβάνομαι, εὐρίσκομαι ἐν μέσῳ τινός.

**Λάμψακος** πόλις τῆς Μ. Ἀσίας παρὰ τὸν Ἑλλήσποντον, ἀπέναντι τῆς Θρακικῆς Χερσονήσου.

**λανθάνω** διαφεύγω τὴν προσοχὴν τινος· συχνότατα μετὰ μτχ. : ἂν **λάθῃ ἀναλώσας** ἂν ἐξοδεύσῃ ἀνεπαισθήτως (χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ)· **λήσετε πάνθ' ὑπομείναντες** χωρὶς νὰ τὸ καταλάβετε θὰ ὑπομείνετε πάντα.

**λέγω** 1) θέλω νὰ εἶπω, ἐννοῶ· **μηδενὸς ὄντος ἐν αὐτῇ, πολεμίου λέγω=καὶ ἂν μηδεὶς ἦ ἐν αὐτῇ, πολέμιος λέγω**· 2) προτείνω· Ὁλ. Α, 20· Ὁλ. Β, 11, 31· Φιλ. Α, 14· 3) ἐπὶ ρητόρων : ὁμιλῶ· **οἱ λέγοντες** οἱ ρήτορες.

**λῆμμα** κέρδος (κυρίως ἐξ ἀρπαγῆς καὶ ληστείας).

**Λῆμνος** ἡ γνωστὴ νῆσος τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ἀρχαία κτῆσις τῶν Ἀθηναίων· πρὸς διοικήσιν ταύτης οἱ Ἀθηναῖοι ἀπέστελλον κατ' ἔτος σῶμα ἱππέων ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἐνὸς ἱππάρχου· ἡ ἐκεῖ δὲ διαμονὴ τοῦ ἱππάρχου ἦτο ἄνετος.

**ληστεύω** ληστρικῶς (κρυφίως) πολεμῶ, κάμνω κλεφτοπόλεμον.

**λιμένες** πρόσοδοι λιμένων.

**λογίζομαι**· **λιγοζομένους, εἰ Φίλιππος λάβοι = λογιζομένους (τοῦτο)· εἰ Φίλιππος λάβοι.**

**λογισμὸς** 1) λόγος, αἰτία· Φιλ. Β, 6· 2) σκέψις· **πρὸς πλεονεξίαν...** τοὺς λογισμοὺς ἐξετάζων κατευθύνων τὰς σκέψεις του πρὸς πλεονεξίαν καὶ πρὸς τὴν ὑποταγὴν τῶν πάντων ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του.

**λογιστῆς** κριτής.

**λογοποιῶ** 1) ἀπολ. : πλάττω λόγους, χαλκεύω (κατασκευάζω) ψευδεῖς εἰδήσεις (φήμας)· 2) **λογοποιῶ, ὡς...** διαδίδω, ὅτι...

**λόγος** 1) δικαίωμα λόγου· **δίδωμι λόγον τινί** : α) δίδω τὴν ἄδειαν εἰς τινὰ ν' ἀπολογηθῇ· **δόντες λόγον (αὐτοῖς)...** Ὁλ. Β, 29· β) δίδω τὴν ἄδειαν εἰς τινὰ νὰ ὁμιλήσῃ· Ὁλ. Β, 31· 2) ἐκτίμησις· **τοῦ δικαίου λόγον ποιῶμαι** φροντίζω περὶ τοῦ δικαίου· 3) πρότασις· Φιλ. Β, 11· 4) λογοδοσία· Φιλ. Α, 33.

**λοιδορία** κακολογία· **κενὴ ἀβάσιμος, μὴ στηριζομένη ἐπὶ πραγμάτων.**  
**λοιπὸς** ὑπόλοιπος· **ἔστι λοιπὸν** ὑπολείπεται· **λοιπὸν ἔστιν (ἡμῖν)** ὑπὸ τοῦ πολέμου μᾶς ἔχει ἀφήσει ὁ πόλεμος (ὁ κατὰ τοῦ Φιλίππου)· **τὰ λοιπὰ** εἰς τὸ ἐξῆς.

λυσιτελῶ ὠφελῶ· τὸ λυσιτελοῦν ἢ ὠφέλεια, τὸ κέρδος· τὸ ἰδίᾳ λυσιτελοῦν τὸ ἰδιαίτερον συμφέρον.

### Μ

**μακρὰν** ἐπὶ χρόνου· οὐκ εἰς μακρὰν ὄχι μετὰ παρελευσιν χρόνου, ἐντὸς ὀλίγου.

**μαῖλλον δέ** 1) διὰ νὰ εἶπω καλύτερον· Ὀλ. Α, 19· Ὀλ. Β, 2, 22· 2) ἢ καλύτερον· Ὀλ. Β, 8.

**μεθύω τι** εἶμαι μεθυσμένος ἀπὸ χαρὰν διὰ τι.

**Μενέλαος** ἑτεροθαλῆς ἀδελφὸς τοῦ Φιλίππου· φοβούμενος καὶ μισῶν τὸν ἀδελφόν του κατέφυγε μετὰ τῶν στρατιωτῶν του εἰς τὰ ξενικὰ στρατεύματα τῶν Ἀθηναίων, οἱ δὲ Ξεναγοὶ ἐδέχθησαν αὐτὸν καὶ κατέστησαν ἵππαρχον.

**μένω** 1) μένω πιστὸς (εἰς τὴν συμμαχίαν)· Ὀλ. Β, 9· 2) ἐπὶ τίνος περιορίζομαι εἰς τι· Φιλ. Α, 9.

**μερὶς** βοήθεια.

**μέρος· τὸ ἡδικοῦμενον αἰεὶ μέρος (τῶν πολιτῶν)** οἱ ἐκάστοτε ἐπιβαρυνόμενοι μὲ ἀδικα βάρη πολῖται· ἐν μέρει ἢ κατὰ μέρος κατὰ σειρὰν (διαδοχικῶς)· ἐν μέρει οὐδενὸς εἶμι θεωροῦμαι ἀνάξιος λόγου, δὲν λογαριάζομαι γιὰ τίποτε.

**μετάστασις ἀλλαγὴ· πολλὴν τὴν μετάστασιν καὶ μεγάλην τὴν μεταβολὴν δεικτέον (ἐστὶν ὑμῖν)** πρέπει νὰ δείξετε, ὅτι πολὺ ἠλλάξατε στάσιν (διαγωγὴν) κατὰ μὲγάλως μετεβλήθητε.

**μέτεστί μοι τίνος** μετέχω τίνος.

**μετρίως** εἰς μέτριον βαθμόν, ὀλίγον· **καὶ μετρίως σωφρονοῦντες** (ἄνθρωποι) καὶ ὀλίγον μόνον νοῦν ἔχοντες.

**μή·** 1) **μή μοι** ἐλλειπτικὴ φράσις = **μή μοι λεγέτω τις·** 2) **μή τί γε δὴ** (κατόπιν τοῦ ἐπιδοτικοῦ οὐδὲ) πολὺ δὲ ὀλιγώτερον βέβαια.

**μικρὸς·** ἐπιρρ. χρῆσις μετὰ προθ.: **καὶ κατὰ μικρὸν** ἔστω καὶ ὀλίγον.

**μῖμος** ὁ μιμούμενός τι· **μῖμος γελοίων** ὁ μιμούμενος γελοῖα (ἄξια γέλωτος), γελωτοποιός.

**μισθός·** εἰς τοὺς στρατιώτας ἐδίδετο μισθός καθ' ἐκάστην καὶ σιτηρέσιον (**τροφή**)· οὐδέποτε ταῦτα ὁμοῦ ὑπερέβαινον τὴν δραχμὴν καθ' ἐκάστην, οὐδὲ ἦσαν ὀλιγώτερα τῶν 4 ὀβολῶν.

**μνημονεύω** ἐνθυμοῦμαι.

μόνος· ἐπίρρ.: **μόνον οὐχί** **μόνον** τοῦ δέν, σχεδόν.

## N

**νῆσος·** καὶ ταῖς ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ (δηλ. ἐν τῷ Αἰγαίῳ πελάγει)  
**νῆσοις·** νοοῦνται αἱ νῆσοι Ἴμβρος, Σκῦρος καὶ Πεπάρηθος.

**Νίκαια** φρούριον τῶν Ἐπικνημιδίων Λοκρῶν εἰς τὰς ὑπάρχειας τῆς  
 Οἴτης καὶ πλησίον τῶν Θερμοπυλῶν.

**νικῶ·** τοὺς φίλους νικᾷ (ὑπκμ.: τὰ ξενικὰ) καὶ τοὺς συμμάχους  
 νικοῦν τοὺς φίλους καὶ τοὺς συμμάχους (βλάπτουν δηλ. αὐτοὺς δι'  
 ἀρπαγῶν, ἀργυρολογίας κ.τ.τ.).

**νυνὶ** τώρα δά.

## Ξ

**Ξένοι** μισθοφόροι, μισθοφορικὸν στράτευμα.

## O

**οἱ** ἀναφρκ. ἐπίρρ.: πρὸς ὃ μέρος· συχν. μετὰ γνκ.: **ὄρατε... τὸ πρᾶ-**  
**γμα οἱ ἀσελγείας προελήλυθεν ἄνθρωπος** τὸ συμβαῖνον (τὴν  
 κατάστασιν), μέχρι δηλ. ποίου βαθμοῦ ἀναιδείας ἔχει προχωρήσει  
 ὁ ἄνθρωπος.

**οἷδ' ὅτι** βεβαίως.

**οἰκείος** 1) ἀνήκων εἰς τινα, ἴδιος· **τὰ τῆς οἰκείας ἀρχῆς καὶ δυνά-**  
**μεως** τὸ ἰδιαιτέρον κράτος (τοῦ Φιλίππου) καὶ ἡ ἰδιαιτέρα δύναμις  
 του· 2) φιλικός, σύμμαχος· Φιλ. Α, 4· ἐπίρρ.: **οἰκείως** φιλικῶς·  
**πάνυ οἰκείως ἔχειν.**

**οἰκία** οἰκογένεια· ἡ **τυραννικὴ οἰκία** ἡ οἰκογένεια τῶν τυράννων·  
 ἐννοοῦνται οἱ τύραννοι τῶν Φερῶν Λυκόφρων καὶ Πειθόλαος.

**οἶκοι** ἐν τῇ πατρίδι· **τὰ οἶκοι** τὰ πράγματα τῆς πατρίδος, ἡ πατρίς.  
**οἶος** 1) μετ' ἀπρμφ. = ὥστε (μετ' ἀπρμφ.)· **οὐδαμῶς οἶος** (= τοιοῦ-  
**τος ὥστε)** ψεύδεται ἀνίκανος νὰ ψεύδεται· **οἶους ὀρχεῖσθαι**  
 = ὥστε ὀρχεῖσθαι· **οὐχ οἶός ἐστι μένειν** = οὐκ ἐστι τοιοῦ-  
**τος, οἶος** (= ὥστε) μένειν· 2) μετ' ἐπιθ.: **οἶος ἔμπειρος** ὅπως-  
 δήποτε ἔμπειρος· 3) **οἶός τ' εἰμι** (μετ' ἀπρμφ.) εἶμαι ἰκανός, εἶμαι  
 εἰς θέσιν νὰ...· 4) τὸ οὐδ. **οἶον** ὡς ἐπίρρ.: καθὼς παραδείγμα-  
 τος χάριν.

**ὀκνῶ** 1) μετ' αἰτ.: φοβοῦμαι τι· **ὀκνῶ τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀπέχθειαν**



φοβοῦμαι τὸ κατ' ἐμοῦ μῖσός σας : φοβοῦμαι νὰ μὴ ἐπισύρω τὸ κατ' ἐμοῦ μῖσός σας· 2) **ὀκνῶ μὴ...** φοβοῦμαι μήπως...

**Ὀλύμπιοι· τὰ τῶν Ὀλυμπίων** τὰ πράγματα τῶν Ὀλυμπίων, οἱ Ὀλύμπιοι.

ὅλως γενικῶς.

**ὀμιλία** συναναστροφή, σχέσις· **αἱ λίαν ὀμιλῖαι** αἱ πολὺ στεναλὶ σχέσεις.  
**ὀμοιος· ἐν ὀμοίῳ πολέμῳ, δι' ὃν = ἐν ὀμοίῳ πολέμῳ ἐκείνῳ,**  
**δι' ὃν**

**ὄνειδος** 1) προσβολή, κατηγορία· **καὶ (ᾧ) φαίνοιτο ἄν ( ὑμῖν ) με-  
γάλα ὄνειδη κατ' ἐκείνου βουλομένοις ( = εἰ βούλοισθε )  
δοκιμάζειν ὀρθῶς· Ὀλ. Β, 4· 2) αἰσχος· Ὀλ. Β, 20.**

**ὄνειροπολῶ ἐν τῇ γνώμῃ** φαντάζομαι μετὸν νοῦν μου.

**ὄντιν οὖν, βλ. ὄστισοῦν.**

**ὄπως** 1) ἐν πλαγίᾳ ἐρωτημτκ. προτάσει: πῶς· ὄπως μὴ δόξομεν εἶναι  
χείρους περὶ ἡμᾶς αὐτοὺς τῶν ὑπαρχόντων ( ἡμῖν ἐκ τῶν  
θεῶν ) πῶς νὰ μὴ φανῶμεν, ὅτι εἴμεθα κατώτεροι τῶν ὑπαρχόν-  
των εἰς ἡμᾶς ἐκ μέρους τῶν θεῶν (ἀνάξιοι τῶν θεῶν εὐεργεσιῶν)  
2) οὐχ... ὄπως... ἀλλὰ καὶ = οὐ μόνον οὐ... ἀλλὰ καί.

**ὄρμῳ (ἄω) κινεῖμαι· ὡς ὑμεῖς ἐκ τῆς ἀμελείας ταύτης τῆς  
ἄγαν... ἴσως ἂν ὄρμήσαιτε** ὅτι ἀφήνοντες ταύτην τὴν ὑπερβ-  
λικὴν σας ἀμέλειαν ἴσως ἠθέλετε κινήθῃ (ἀπὸ ἐδῶ ἐναντίον του) :  
θὰ τὸ ἐκουνοῦσατε ἐπὶ τέλους.

**ὄρχομαι τοιαῦτα ( = τοιαύτας ὀρχήσεις )** χορεύω τοιοῦτους χορούς.  
**ὄστισοῦν, ἦτισοῦν, ὄτιοῦν** οἰοσθήποτε.

**ὄτε** (αἰτλγ.) ἀφοῦ, ἐπειδὴ.

**οὐ μὴν ἀλλ'** ὅμως.

**οὐδεῖς· οὐδὲν μὴ δεινὸν πάθητε = οὐ φόβος ἐστὶ μὴ δεινὸν τι  
πάθητε** οὐδὲν κακὸν θὰ πάθετε.

**οὐδέποτε· οὐδέποτ' οὐδὲν ἡμῖν μὴ γένηται τῶν δεόντων = οὐχ  
ἐλπὶς ἐστὶ μὴ ποτέ τι τῶν δεόντων γένηται ἡμῖν = οὐδέ-  
ποτε οὐδὲν τῶν δεόντων γενήσεται ἡμῖν (τότε) τίποτε ἀπὸ  
ὅ,τι πρέπει δὲν θὰ γίνῃ ποτέ ἐκ μέρους ἡμῶν.**

**οὔτοι ἐπίρρ.** : βεβαίως οὐχί· **οὔτοι παντελῶς** οὐδὲ ὅλως βέβαια.

**οὔτος, αὕτη, τοῦτο· καὶ ταῦτα καὶ μάλιστα· ταύτη (ἐπίρρ.)** διὰ  
τοῦτο.

**οὔτω· οὔτω καὶ τῶν πραγμάτων τοὺς βουλευομένους = οὔτω**

(δει αξιοῦν) καὶ τῶν πραγμάτων (ἡγεῖσθαι) τοὺς (εὖ) βουλευομένους.

οὐχ ὥσπερ, βραχυλογικῶς: οὐχ ὥσπερ τὸν π. χρόνον... = οὐδὲ τὰ πράγμαθ' οὕτως ἔξει, ὥσπερ κτλ.

ὀφλισκάνω κυρ.: καταδικάζομαι εἰς χρηματικὸν πρόστιμον· ἔπειτα: ὀφλισκάνω αἰσχύνῃ ἐπισύρω κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ μου αἰσχύνῃ (καταπίπτω εἰς τὴν ὑπόληψιν τῶν ἀνθρώπων)· ὀφλισκάνω ἄνοιαν ἐπισύρω κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ μου κατηγορίαν ἀνοησίας, κινδυνεύω νὰ θεωρηθῶ ἀνόητος· ὀφλισκάνω ἀνανδρίαν ἐπισύρω κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ μου κατηγορίαν δειλίας.

ὄχλος πλῆθος ἀνθρώπων· καὶ ( ἄ ) τοσοῦτον ὄχλον καὶ παρασκευὴν (ἔχει), ὄσσην οὐκ οἶδ', εἴ τι τῶν ἀπάντων (οὐδ.) ἔχει καὶ αἱ ὁποῖαι ἑορταὶ ἀπαιτοῦν τοσοῦτον πλῆθος ἀνθρώπων (δηλ. χορευτῶν, αὐλητῶν, χορηγῶν, γυμνασιάρχων κτλ.) καὶ τοσαύτην παρασκευὴν (δηλ. πολυτελεῆ σκεύη, ἐνδύματα κτλ.), ὄσσην ἴσως οὐδὲν ἄλλο πρᾶγμα ἐν τῷ κόσμῳ (ἀπαιτεῖ).

## Π

Παίων = Παίονες.

πάλιν κατόπιν· πάλιν αὖ ἔπειτα πάλιν.

παρὰ 1) μετὰ γνκ.: τὸ προέρχεσθαι ἔκ τινος προσώπου· παρ' αὐτοῦ ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν του, μετὰ τὴν ἰκανότητά του· 2) μετ' αἰτ.: α) πρὸς δῆλωσιν αἰτίας: ἔνεκά τινος, ἐξ αἰτίας τινός· Φιλ. Α, 11· β) πρὸς δῆλωσιν χρόνου: παρὰ πάντα τὰ ἐκ τῶν ἀνθρώπων πράγματα εἰς ὅλα τὰ πράγματα τῶν ἀνθρώπων (κυρ.: ἐν ᾧ χρόνῳ γίνονται τὰ πράγματα τῶν ἀνθρώπων)· παρὰ τὸν καιρὸν εἰς τὴν κατάλληλον στιγμὴν: ὅταν παρουσιασθῇ ἡ κατάλληλος εὐκαιρία.

παρακαθίστημί τινά τινι τοποθετῶ τινὰ πλησίον τινός· στρατιώτας οἰκειούς... παρακαταστήσαντας (τῷ στρατηγῷ καὶ τοῖς ξένοις).

παραρούομαι ἐξαπατῶ.

παρακύπτω ἐπὶ τι ρίπτω παρέργως ἐν βλέμμα ἐπιπόλαιον· εἰς τι. παραπίπτω συμπίπτω· παραπεπτωκῶς καιρὸς εὐκαιρία, ἡ ὅποια ἔχει παρουσιασθῇ.

παρασκευάζομαι τριήρεις ἐτοιμάζω τριήρεις πρὸς ἀπόπλουν (διὰ τοῦ διορισμοῦ τριηράρχων).

παρατάττομαι· δύναμιν τὴν ἐκείνω (= τὴν τῆ ἐκείνου δύναμει)  
 παραταξομένην ἱκανὴν ν' ἀντιπαραταχθῆ (νὰ πολεμήσῃ φανερά)  
 πρὸς τὴν δύναμιν ἐκείνου.

παραυτίκα εὐθύς· μετ' οὐσ. πρὸς δῆλωσιν βραχείας διαρκείας· ἡ πα-  
 ραυτίχ' ἠδονὴ ἢ στιγμιαία εὐχαρίστησις.

παραχρῆμα εὐθύς· ἐκ τοῦ παραχρῆμα ἐκ τοῦ προχείρου, ἄνευ προ-  
 μελέτης.

πάρειμι (παρὰ + εἰμί) 1) εἶμαι πλησίον· πάρειμι τοῖς πράγμασι  
 παρακολουθῶ ἐκ τοῦ πλησίον τὰ πράγματα (τὴν πορείαν τοῦ πολέ-  
 μου)· 2) ἔχω φθάσει· πρὸς τοῦτο καιροῦ εἰς τοῦτο τὸ κρίσιμον  
 σημεῖον· 3) πάρειμι ἐπὶ τὸ βῆμα ἔχω παρουσιασθῆ εἰς τὸ βῆμα.

παρέρχομαι 1) εἰσέρχομαι ἐὰν παρέλθῃ (εἰσω Πυλῶν)· Φιλ. Β,  
 30· 2) ἐπὶ τὸ βῆμα ἀναβαίνω εἰς τὸ βῆμα, ἵνα ὁμιλήσω· οἱ πα-  
 ριόντες οἱ ρήτορες.

παρεῶσθαι, βλ. παρωθοῦμαι.

παρίστημι· παρίστημί τι ἐν τῇ γνώμῃ τινὸς ἐμβάλλω εἰς τὸν νοῦν  
 τινος κάτι τι· δεῖ τοῦτο ἐκείνω ἐν τῇ γνώμῃ (= ἐν τῇ γνώμῃ  
 ἐκείνου) παραστήσαι. — Μέσον: παρίσταμαι ὑποτάσσω· Ὀλ.

Α, 18· ἀπροσ.: παρίσταται μοι μοῦ ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν· Φιλ. Β, 6.

παροξύνομαι 1) ἐξεγείρομαι· Ὀλ. Α, 6· 2) ἐξοργίζομαι· Φιλ. Β, 18.

παρορῶ τι καταφρονῶ τι, ἀδιαφορῶ διὰ τι.

παρρησία τὸ νὰ λέγῃ τις ἐλευθέρως ὅ,τι φρονεῖ, ἐλευθεροστομία.

παρρησιάζομαι τι λέγω τι ἐλευθέρως.

παρωθοῦμαι (πρkm. παρέωσμαι) παραγκωνίζομαι.

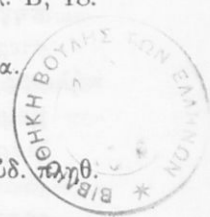
πᾶς 1) μετὰ τοῦ ἄρθρου: οἱ πάντες τὸ ὅλον, ἐν συνόλῳ· 2) οὐδ. πρῆθ.  
 πάντα ὡς ἐπίρρ. = πάντως ἐξάπαντος.

πεζῆταιροι ἐλεγκτοὶ πεζοὶ Μακεδόνες, ἀποτελοῦντες τὴν σωματοφυ-  
 λακὴν τοῦ Φιλίππου.

πέπειθομαι συμβιβάζομαι· Φιλ. Α, 15· πρkm. πέπεισμαι ἔχω σχημα-  
 τίσει πεποιθήσιν· τοῖς μὲν ταῦτα πεπεισμένοις, τοῖς δὲ ταῦτα  
 διότι ἄλλοι μὲν ἔχετε (ἐσχηματισμένην) αὐτὴν τὴν πεποιθήσιν, (π.χ.  
 ὅτι πρέπει νὰ πολεμήσετε κατὰ τοῦ Φιλίππου καὶ νὰ βοηθήσετε  
 τοὺς Ὀλυνθίους), ἄλλοι δὲ ἄλλην, (π.χ. ὅτι πρέπει νὰ ἐπιδιώξετε  
 τὴν φιλίαν τοῦ Φιλίππου).

περαίνω 1) φέρω εἰς πέρας, ἐκτελῶ· Ὀλ. Β, 13· 2) λέγω· Φιλ. Α, 28.

περὶ (μετὰ γνκ.): ὡς πρὸς τι, σχετικῶς μέ τι: συνοίσειν τῇ πόλει



περὶ ὧν (= περὶ τούτων, περὶ ὧν σχετικῶς μέ αὐτά, περὶ τῶν ὁποίων). Ὀλ. Α, 1· παρόμοιον (τοῦτό) ἐστὶ (ἐκείνῳ), ὅπερ (ἐστὶ) καὶ περὶ τῆς κτήσεως τῶν χρημάτων. Ὀλ. Α, 11· καὶ περὶ τῶν πραγμάτων οὕτως (ἐστὶ) καὶ σχετικῶς μέ τὰς δημοσίας ὑποθέσεις ἔτσι συμβαίνει. Ὀλ. Α, 11· περὶ πόρου χρημάτων ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ πόρου (τῆς ἐξευρέσεως) χρημάτων. Ὀλ. Α, 19.

περιγίγνομαι μετὰ γνκ.: ὑπερισχύω τινός.

περίειμι (περὶ + εἶμι) 1) μετὰ γνκ.: ὑπερισχύω τινός. 2) περίεστι τινι (μετ' ἀπρμφ.) ὑπολείπεται εἰς τινα (ὡς κέρδος) τὸ νά... τίποτε ἄλλο δὲν κερδίζει τις παρὰ μόνον νά... Ὀλ. Β, 29.

περίσταμαι μετ' αἰτ.: ἴσταμαι πέριξ τινός, περικυκλώνω τινά· ὅποια ἄττα (=τινά) ἂν περιστῆ ὑμᾶς τὰ πράγματα, τοιοῦτοι κριταὶ ἔσσεσθαι καὶ τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς κατὰ τὴν ἐκβασιν, τὴν ὁποίαν θὰ ἔχουν διὰ σᾶς τὰ πράγματα, κατὰ ταύτην θὰ κρίνετε καὶ τὰς πολιτικὰς τῶν πράξεις.

περιστοιχίζομαι 1) τινά περικυκλώνω τινά ὡς διὰ δικτύων. Φιλ. Α, 9· 2) πθτκ.: περικυκλώνομαι. Φιλ. Β, 27.

πήγνυμαι (πρkm.: πέπηγα) στερεοποιῶμαι· ἐκείνῳ ὡς θεῷ πεπηγέναι ἀθάνατα ὅτι εἶναι δι' ἐκείνον, ὡσάν νά ἦτο θεός, τόσον στερεά, ὥστε νά εἶναι ἀθάνατα (ἀμετάβλητα).

πῆλινος· ὡσπερ οἱ πλάττοντες τοὺς πηλίλους, εἰς τὴν ἀγορὰν χειροτονεῖτε... = ὡσπερ οἱ πλάττοντες τοὺς πηλίλους ταξιάρχους καὶ φυλάρχους πλάττουσιν αὐτοὺς εἰς τὴν ἀγορὰν (διὰ τὴν ἀγορὰν, διὰ νά τοὺς πωλήσουν), οὕτω καὶ ὑμεῖς χειροτονεῖτε τοὺς τ. καὶ τοὺς φ. εἰς τὴν ἀγορὰν (διὰ τὴν ἀγορὰν, διὰ νά συνοδεύουν δηλ. τὰς πομπὰς διὰ τῆς ἀγορᾶς).

πικρὸς δυσάρεστος· ἐπίρρ. πικρῶς αὐστηρῶς.

πιπράσκω πωλῶ· πθτκ. ἀόρ. ἐπράθην· προδοθέντες (οἱ Ὀλύμπ.) ὑπ' ἀλλήλων καὶ πραθέντες, ἢ Ὀλυμπιος ἔπασσε διὰ προδοσίας δύο πολιτῶν τῆς, τοῦ Εὐθυκράτους καὶ τοῦ Λασθένου, ἐξαγορασθέντων ὑπὸ τοῦ Φιλ. (τὸ 347)· ὁ δὲ Εὐθυκράτης μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Ὀλύμπου ὤρισε καὶ τὴν τιμὴν τῶν πωληθέντων αἰχμαλώτων.

πλέον οὐδὲν ποιῶ δὲν κατορθώνω τίποτε, δὲν καταλήγω εἰς τίποτε. πλεονεκτῶ ἰδίᾳ καρποῦμαι ἀτομικὰς ὠφελείας.

πλήθος· τὰ πλήθη οἱ ἐλεύθεροι λαοί, αἱ δημοκρατίαι.

**πνεύματα** ἄνεμοι· τοῖς πνεύμασι καὶ ταῖς ὥραις τοῦ ἔτους τῇ βοηθείᾳ τῶν (καταλλήλων) ἀνέμων καὶ τῶν (καταλλήλων) ἐποχῶν τοῦ ἔτους· τὸ τῶν πνευμάτων ἀσφαλές (ἐστὶ) οἱ ἄνεμοι εἶναι ἀσφαλεῖς (οὐδεὶς δηλ. κίνδυνος ὑπάρχει ἀπὸ τοὺς ἀνέμους).

**ποιῶ** 1) παράγω· Ὀλ. Β, 16· 2) ἐπὶ ποιητῶν: συνθέτω ποιήματα· Ὀλ. Β, 19· 3) παρέχω· **ποιῶ ἑμαυτῷ λόγον παρ' ὑμῖν** παρέχω εἰς τὸν ἑαυτὸν μου εὐκαιρίαν τοῦ λέγειν παρ' ὑμῖν: κατορθῶν νὰ λάβω τὴν ἄδειαν νὰ ὁμιλήσω ἐνώπιόν σας· Φίλ. Β, 32· 4) μετὰ διπλῆς αἰτ.: κάμνω τι εἰς τινα· **ἃ ἐποίησε τοὺς τε παραδόντας τῶν Ἀμφιπολιτῶν τὴν πόλιν αὐτῷ καὶ τοὺς ὑποδεξαμένους τῶν Πυδναίων.** Ὁ Φίλ. εἰσελθὼν εἰς τὴν Ἀμφίπολιν καὶ τὴν Πύδναν διέταξε νὰ φονευθοῦν οἱ παραδώσαντες εἰς αὐτὸν τὰς δύο ταύτας πόλεις· οὗτοι ἦσαν ἀρχηγοὶ τῶν ἐν Ἀμφιπόλει καὶ Πύδνῃ δημοκρατικῶν.— Μέσον: **ποιοῦμαι ἐν ὀργῇ τινα ὀργίζομαι** ἐναντίον τινός· **ποιοῦμαι λόγους περὶ τινος** ἔρχομαι εἰς διαπραγματεύσεις (διαπραγματεύομαι) περὶ τινος.

**πολεμῷ (πόλεμον)** διεξάγω πόλεμον· **δεήσειν αὐτὸν πολεμεῖν** ὅτι θὰ παραστῇ ἀνάγκη νὰ διεξαγάγῃ αὐτὸν (τὸν πόλεμον).

**πολιτεῖαι** 1) δημοκρατικά πολιτεύματα· Ὀλ. Α, 5· Φίλ. Β, 12· 2) = τὸ κοινὸν τῶν Βοιωτῶν καὶ τῶν Ἀρκάδων, ὁ σύνδεσμος τῶν Βοιωτικῶν καὶ Ἀρκαδικῶν πόλεων· Φίλ. Α, 48.

**πολιτεύομαι** διαχειρίζομαι τὰ τῆς πολιτείας. — Πθτκ. : **τὰ πεπολιτευμένα αὐτοῖς** τὰ ἐν τῇ πολιτείᾳ ὑπ' αὐτῶν πεπραγμένα, αἱ πολιτικά τῶν πράξεις· Ὀλ. Α, 28.

**πομπή**· τὰς **πομπὰς πέμπουσιν ὑμῖν** προπορεύονται τῶν πομπῶν πρὸς εὐχαριστήσιν σας· οἱ Ἀθηναῖοι ἐτέλουν πομπὰς μεγαλοπρεπεῖς κατὰ τὰ Παναθήναια, τὰ Διονύσια καὶ λοιπὰς ἑορτάς.

**πορισταὶ** οἰκονομικοὶ ἄρχοντες ἐν Ἀθήναις ἔργον ἔχοντες τὴν ὑπόδειξιν δημοσίων πόρων πρὸς συναγωγὴν χρημάτων.

**πότε** ἑρωτμκ. μόριον: ἄραγε.

**πρᾶγμα** 1) ὑπόθεσις· Φίλ. Α, 1· 2) δυσκολία, στενοχωρία· Φίλ. Β, 36· 3) ἐν τῷ πληθ. **πράγματα α)** ὑποθέσεις (τῆς πόλεως)· Ὀλ. Α, 14· Φίλ. Α, 3· β) περισπασμοί, ἐνοχλήσεις· Ὀλ. Α, 8, 20.

**πραγματεύομαι** ἐνεργῶ.

**πραθέντες, βλ. πιπράσκω.**

- πράττω** 1) μετ' αἰτ.: μηχανῶμαι τι Φιλ. Α, 48· 2) ἀπολ.: ἐνεργῶ.  
**πρεσβεύομαι** ἀποστέλλω πρέσβεις.  
**πρὸ** (μετὰ γινκ.) ἐπὶ χρόνου: ὁ πρὸ τοῦ πόλεμος ὁ πρότερον πόλεμος.  
**προάγομαι εἰς τοῦτο** περιέρχομαι εἰς τοιοῦτο σημεῖον.  
**προαίρεσις σκοπός· ἐκ προαιρέσεως** ἀπὸ σκοποῦ.  
**προαιροῦμαι**· πριμ.: προήρημαι (μετ' ἀπρμφ.) ἔχω ἀποφασίσει, εἶ-  
 μαι ἀποφασισμένος νά...  
**προαπόλλυμαι** χάνομαι πρότερον· **προαπόλωλε** τὸ ἐφ' ὃ ἂν ἐκ-  
 πλέωμεν ὁ σκοπὸς τοῦ ἐκάστοτε ἀπόπλου μας ἐκ τῶν προτέρων  
 ματαιοῦται.  
**προβάλλομαι (τὰς χεῖρας)** προτείνω τὰς χεῖράς μου (πρὸς προφύλα-  
 ξίν μου).  
**προεῖτο**, ἄορ. τοῦ προῖται.  
**προέρχομαι** προχωρῶ· **καὶ (ὅπως) πάντα μὴ λήσει ἡμᾶς προελ-  
 θόντα ἔτι πορρωτέρω** καὶ πῶς τὸ κακὸν νὰ μὴ προχωρήσῃ ἐν  
 ἀγνοίᾳ μας ἀκόμη περισσότερον.  
**προέχω** ὑπερέχω· **πολλῶ προέχει** εἶναι μέγα πλεονέκτημα.  
**προησόμεθα**, τοῦ προῖται.  
**προῖται** 1) μετὰ γινκ.: ἀμελῶ καὶ ἀφήνω νὰ μοῦ ξεφεύγῃ κάτι τι·  
 'Ολ. Β, 2· 2) μετ' αἰτ.: α) ἀφήνω τινὰ εἰς τὴν τύχην του· 'Ολ. Α, 12· β) ἐγκαταλείπω, ἀφήνω τι· **τὸ προῖσθαι αἰεὶ καθ' ἕκαστόν  
 τι τῶν πραγμάτων** τὸ ν' ἀφήνωμεν πάντοτε νὰ φεύγουν ἀπὸ  
 μέσα ἀπὸ τὰ χέρια μας αἱ παρουσιαζόμεναι εὐκαιρίαι πρὸς δρᾶσιν,  
 ἢ μία μετὰ τὴν ἄλλην· **εἰ 'Αμφίπολιν καὶ Ποτείδαιαν προεῖτο**·  
 γ) παραμελῶ· **τὸ παρὸν αἰεὶ τὴν ἐκάστοτε παρουσιαζομένην εὐ-  
 καιρίαν**· 3) μετ' αἰτ. καὶ δοτ.: ἀφήνω τι εἰς τὴν διάκρισίν τινος·  
 Φιλ. Β, 8· 4) μετ' αἰτ. καὶ γινκ. τοῦ τιμήματος: θυσιάζω τι ἀντί  
 τινος· Φιλ. Β, 10.  
**προκινδυνεύω** διακινδυνεύω πρῶτος ἐν τῇ μάχῃ.  
**προλαμβάνω** 1) μετ' αἰτ.: προκαταλαμβάνω· 'Ολ. Β, 9· 2) ἀπολ.:  
 κρίνω πρότερον.  
**πρόοισθε**, ἄορ. (κατὰ τὰ βαρύτερα) τοῦ προῖται.  
**πρὸς** 1) μετ' αἰτ.: α) ἐπὶ ἐχθρικῆς σημασίας: ἐναντίον τινός· 'Ολ. Β, 14· **πρὸς Ποτείδαιαν** κατὰ τὸν πόλεμον ἐναντίον τῆς Ποτείδαίας·  
 β) ὡς πρὸς τι· **πρὸς τὸ πράττεσθαι τὰ τοῦ πολέμου ταχὺ καὶ  
 κατὰ καιρὸν** ὡς πρὸς τὴν ταχεῖαν καὶ ἔγκαιρον διεξαγωγὴν τῶν

πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων· γ) συμφώνως πρὸς τι. Ὁλ. Α, 11·  
2) ἀπολ., ὡς ἐπίρρ.: προσέτι· **τάλαντα ἐνενήκοντα καὶ μικρόν τι πρὸς καὶ προσέτι ὀλίγον ἀκόμη** (δηλ. δύο τάλαντα).

**προσάγομαι** δελεάζω.

**προσδεῖ** ὑπάρχει προσέτι ἀνάγκη· οὐδενὸς ὑμῖν προσδεῖ πόρου δὲν χρειάζεσθε κανένα ἄλλον πόρον· οὐδὲ λόγου προσδεῖ (τοῦτο) δὲν χρειάζεται οὐδὲ νὰ λεχθῆ ἄν.

**προσδοκίμος** εἶμι περιμένομαι, ἀναμένομαι.

**προσεδρεύω** = **προσκαθέζομαι**· **προσκαθεδεῖται καὶ προσεδρεύσει τοῖς πράγμασι** θὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν πολιορκίαν (τῶν ἐν τῇ Χαλκιδικῇ πόλεων) καὶ θὰ ἐπιμείνῃ εἰς αὐτήν.

**προσέχω** (μετὰ δτι.) 1) ἔχω ἐστραμμένην τὴν προσοχὴν μου εἰς τι· 2) μετὰ τοῦ **νοῦν** : α) δίδω προσοχὴν (σημασίαν) εἰς τι· **εἴ τις ὑμῖν προσέξει τὸν νοῦν** ἐὰν βεβαίως θέλετε νὰ δίδῃ τις προσοχὴν (σημασίαν) εἰς τοὺς λόγους σας· β) πειθομαι εἰς τινα, συμπράττω μετὰ τινος· Φιλ. Α, 6.

**προσηγορίαί** τίτλοι.

**προσθήκη** ἡ δύναμις... ἐν προσθήκῃ ἡ δύναμις ὡς προσθήκη προστιθεμένη εἰς ἄλλην δύναμιν.

**προσκαθεδεῖται**, τοῦ **προσκαθέζομαι**.

**προσκαθέζομαι** κάθημαι ἐνώπιον πόλεως καὶ πολιορκῶ αὐτήν.

**προσκρούω** ἔρχομαι εἰς σύγκρουσιν πρὸς τινα· **οἱ ἐμοὶ προσκρούσαντες ἐξ ἀρχῆς** ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι ἀνέκαθεν ἦσαν ἀντίπαλοί μου.

**προσλαμβάνω** λαμβάνω μὲ τὸ μέρος μου.

**προσπεριβάλλομαι** τι ἀποκτῶ ἐκτὸς τῶν ὑπαρχόντων καὶ νέον τι.

**προσπολεμῶ** πολεμῶ· **νομίζει τὸν Φίλιππον φοβερὸν προσπολεμῆσαι (τινα αὐτῷ)** φοβερὸν διὰ νὰ πολεμήσῃ τις ἐναντίον του (φοβερὸν ἀντίπαλον).

**προτίθεμαι** (μετ' αἰτ.) προσδιορίζω τι· πθτικ. ἀπροσ.: **προτίθεται** (μετ' ἀπρμφ.) ἔχει προταθῆ (ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἐκκλησίας), πρόκειται νὰ...· Φιλ. Α, 1.

**πρόφασις** 1) ἀφορμὴ ἡ πρώτη πρόφασις ἡ τυχοῦσα ἀφορμὴ· 2) δικαιολογία, πρόφασις· **τὰς προφάσεις (τῶν στρατηγῶν) ἀφελεῖν**, οἱ στρατηγοὶ πολλάκις ἐγκατέλειπον τὸν κατὰ τοῦ Φιλίππου πόλεμον πρόφασιζόμενοι ὅτι δὲν ἐλάμβανον μισθόν.

**προχειρίζομαι** προετοιμάζω.

**πρῶτος**· ὡς ἐπίρρ. : τὰ πρῶτα κατ' ἀρχάς, στήν ἀρχή· τὴν πρώτην  
κατὰ πρῶτον, κατ' ἀρχάς.

**πταῖσμα** ἀποτυχία.

**πταίω τι** πάσχω ἀτύχημά τι.

**πυλαία** τὸ δικαίωμα τῆς συμμετοχῆς εἰς τὸ Ἄμφικτιονικὸν συνέδριον.

**πω** (πάντοτε μετ' ἀρνήσεως) μέχρι τοῦδε.

**πῶποτε** μέχρι τοῦδε.

**πῶς** ἐπίρρ. ἐρωτητικ. : πῶς ἐτοίμως με πόσῃ προθυμίαν.

## Ρ

**ῥάδιος**· συγκριτ. : ῥάων, ῥᾶον· ἐχρῶμεθα ἂν τῷ Φιλίππῳ ῥάονι  
(δηλ. **πολεμεῖσθαι**) θὰ εἶχαμεν νὰ κάμωμεν με ἓνα Φίλιππον  
εὐκολοπολεμητότερον· ἐπίρρ. : **ῥαδίως** ἀπερισκέπτως.

**ῥαθυμῶ** ζῶ με ραθυμίαν· (**μὴ**) φρανῶμεν ἔρραθυμηκότες ἐπὶ πολ-  
λῷ (**τόκῳ**) ὅτι με μεγάλην μας θυσίαν (ζημίαν) ἔχομεν ζῆσει με  
ραθυμίαν.

**ῥαίζω** (**ῥάων**) καλυτερεύω, ἀναλαμβάνω ἐκ τῆς ἀσθενείας μου.

**ῥαστώνη** ἀνάπαυσις.

**ῥῆγμα** κατάγμα, σπάσιμο.

**ῥητὸς** ὁ λεγόμενος, περὶ οὗ δύνανται νὰ γίνεταί λόγος, ὁ φανερός.

**ῥήτωρ**· ῥήτωρ (**ἔστιν**) ἡγεμῶν ἐκατέρων καὶ στρατηγός (**ἔστιν**)  
ὑπὸ τούτῳ ἓνας ῥήτωρ εἶναι ἀρχηγὸς ἐκάστου τῶν δύο πολιτι-  
κῶν κομμάτων καὶ ἓνας στρατηγός ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτοῦ (ὅπως  
ἐν τῇ συμμορίᾳ ἦσαν ὁ ἡγεμῶν καὶ ὁ ἐπιμελητής).

**ῥοπή** ἐπιρροή, ἐπίδρασις· **μεγάλη ῥοπή** (**ἔστιν ἢ τύχη**) = **μεγάλην  
ῥοπήν ἔχει ἢ τύχη**.

## Σ

**σαθρὸς** βεβλαμμένος· **σαθρὸν** βλάψιμον· τὰ **σαθρὰ** τῶν ἐκείνου **πρα-  
γμάτων** τὰ ἀσθενῆ μέρη ἐκείνου· τὰ μέρη, ὅπου ἐκεῖνος εὐκόλως  
δύνανται νὰ προσβληθῇ.

**Σίγειον** πόλις τῆς Μ. Ἀσίας παρὰ τὸν Ἑλλήσποντον πλησίον τοῦ ὀ-  
μωνύμου ἀκρωτηρίου.

**σκαιότης** τρόπων μωρία, ἡλιθιότης.

**σκέψαιτο**, βλ. **σκοπῶ**.

**σκήπτομαι** προφασίζομαι.

**σκήψις** πρόφασις, δικαιολογία.



**σκοπῶ** 1) μετ' αἰτ.: α) προσέχω, κοιτάζω τι· Ὀλ. Β, 2· β) παρατηρῶ, ἔχω ὑπ' ὄψει τι· Φιλ. Α, 4· γ) ἀποβλέπω εἰς τι· **σκοπῶ τὴν ἰδίαν ἀσφάλειαν** ἀποβλέπω εἰς τὴν ἀτομικὴν μου ἀσφάλειαν· 2) ἐπομένης πλαγίας ἐρωτήσεως: ἐξετάζω· οὐ γὰρ δεῖ (ὕμᾱς) **σκοπεῖν, ἅττα (= ἅτινα) ποτ' ἔσται (τὰ μέλλοντα), ἀλλὰ (δεῖ) εὖ εἰδέναι, ὅτι (ταῦτα, τὰ μέλλοντα) φαῦλα ἔσται**· 3) περί τινος σκέπτομαι περί τινος· Ὀλ. Α, 1. — Μέσον: **σκοποῦμαι** (μέλλ. **σκέβομαι**, ἀόρ. **ἔσκεψάμην**, πρκμ. **ἔσκεμμαι**) 1) μετ' αἰτ.: α) σκέπτομαι περί τινος ἐκ τῶν προτέρων· **ἔσκεμμένος χρήσιμόν τι** προεσκεμμένος, προμελετημένος, ἵνα προτείνῃ κάτι τι χρήσιμον· β) ἔχω ὑπ' ὄψει τι· Ὀλ. Β, 12· γ) ἐξετάζω τι· (**τὰ πράγματα**) **μετ' ἀληθείας** συμφώνως μετ' ἀλήθειαν (ὅπως ἀληθῶς συνέβησαν)· Ὀλ. Β, 4· 2) ἐπομένης πλαγίας ἐρωτήσεως: σκέπτομαι· Ὀλ. Α, 14· 3) **ἐκ τινος** συμπεραίνω ἐκ τινος· Ὀλ. Β, 17.

**σπουδάζω περί τι** προθύμως ἀσχολοῦμαι εἰς τι.

**στρατεύομαι** ἐκπληρῶ τὴν στρατιωτικὴν μου ὑπηρεσίαν.

**στρατηγοί**, κατ' ἔτος ἐξελέγοντο δέκα **στρατηγοί** ἔχοντες τὴν ἀνωτάτην ἀρχὴν ἐν τῷ πεζικῷ· ὑπὸ τὰς διαταγὰς τούτων ἦσαν οἱ δέκα **ταξίαρχοι** ἐκλεγόμενοι ἕκαστος ἐξ ἐκάστης φυλῆς. Τὴν δ' ἀνωτάτην ἀρχὴν ἐν τῷ ἵππικῷ εἶχον οἱ δύο **ἵππαρχοι** ἐκλεγόμενοι ἐξ ἀπάντων τῶν πολιτῶν· ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῶν ἱππάρχων ἦσαν οἱ δέκα **φύλαρχοι**.

**στρατηγοῦμαι ὑπό τινος** διευθύνομαι ὑπό τινος (ὡς ὑπό στρατηγοῦ)· **τὰ στρατηγοῦμενα** τὰ ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ πραττόμενα, αἱ πράξεις τοῦ στρατηγοῦ.

**στρατιωτικός· χρήματα στρατιωτικά** χρήματα διὰ στρατιωτικὰς ἀνάγκας. Ὁ Δημοσθένης ἐννοεῖ τὰ **θεωρικά**, δηλ. τὰ χρήματα, τὰ ὁποῖα ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ δημαγωγοῦ Κλεοφάντος (422) διενέμοντο κατὰ τὰς ἐορτὰς εἰς τοὺς ἀπόρους πολίτας πρὸς πληρωμὴν τῆς εἰς τὸ θέατρον εἰσόδου καὶ πρὸς δαπάνην ἐν ταῖς ἐορταῖς. Τὰ χρήματα ταῦτα ἐπληρώνοντο ἐκ τῶν περισσευμάτων τῶν δημοσίων εἰσπράξεων· ἐν καιρῷ ὁμως πολέμου ὠρίζετο διὰ νόμου νὰ δαπανῶνται ταῦτα εἰς τὰς στρατιωτικὰς ἀνάγκας. Ἄλλ' ὅτε διηθύνη τὰ πράγματα τῶν Ἀθηνῶν (ἀπὸ τοῦ 361) ὁ Εὐβουλος, ἠκυρώθη ὁ νόμος οὗτος καὶ ἔκτοτε κατ' ἔτος, εἴτε εἰρήνη ἦτο εἴτε πόλεμος, διενέμοντο τὰ περισσεύματα εἰς τὸν λαὸν ὡς **θεωρικά**.

**στρέμμα** ἐξάρθρωσις, στραγγούλισμα.

**συγκροτῶ** γυμνάζω· **συγκεκροτημένος τὰ τοῦ πολέμου** καλῶς γυμνασμένος εἰς τὰ πολεμικά.

**συγχωρῶ** παραχωρῶ.

**συλλαμβάνω** (μετά δτικ. προσωπ.) λαμβάνω μέρος μετά τινος ἄλλου, βοηθῶ τινα.

**συμμαχικός· τὰ συμμαχικά (πράγματα)** οἱ σύμμαχοι.

**συμμορίαί** ὀργανωμένοι πολιτικά ὁμάδες· **κατὰ συμμορίας εἰσφέρετε**, τὸ κατὰ συμμορίας φορολογικὸν σύστημα, ὅπερ ἐψηφίσθη τὸ 378/7, ἦτο τοιοῦτόν τι· οἱ ὑπόχρεοι νὰ εἰσφέρουν εἰσφοράς κατενέμοντο εἰς συμμορίας — ἄγνωστον πόσας —, ἐκάστης τῶν ὁποίων προΐσταντο δύο, ὁ ἡγεμὼν καὶ ὁ ἐπιμελητής, ἐκλεγόμενοι ἐκ τῶν πλουσιωτάτων· εἰς τὰς συμμορίας κατενέμοντο πολλοὶ ἢ ὀλίγοι ἀναλόγως τῶν εἰσφορῶν, τὰς ὁποίας εἰσέφερον, οὕτως ὥστε ἐξ ἐκάστης αὐτῶν εἰσепράττετο τὸ αὐτὸ περίπου πᾶσιν χρημάτων. Τὴν πρώτην τάξιν τῆς τιμῆσεως ἀπετέλουν οἱ 300 πλουσιώτατοι, κατανεμημένοι εἰς πάσας τὰς συμμορίας· οὗτοι, ἵνα θέτουν ἀμέσως εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ δημοσίου τὰ ποσά, τῶν ὁποίων τοῦτο εἶχεν ἀνάγκην, ἐπλήρωνον προκαταβολικῶς τὸ σύνολον τῆς τεταγμένης εἰσφορᾶς, κατόπιν δὲ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς αὐτοὺς μέρους εἰσέπραττον τὸ ὑπόλοιπον αὐτοὶ παρὰ τῶν συμμοριτῶν τῶν ὡς προκαταβάλλοντες δὲ τὸ σύνολον τῆς τεταγμένης εἰσφορᾶς ἦσαν οἱ 300 οὗτοι πανίσχυροι καὶ ἤγον καὶ ἔφερον τοὺς λοιποὺς συμμορίτας.

**συμπαραθέω** τρέχω ὁμοῦ παραπλευρῶς.

**συμπλέκομαι** ἐπὶ πολέμου· ἐκρήγνυμαι.

**συμπονῶ** 1) ὑφίσταμαι μαζί τοὺς κόπους καὶ τὰς ταλαιπωρίας (τοῦ πολέμου)· Ὁλ. Β, 2· 2) συνεργάζομαι· **ἄλλο οὐδ' ὀτιοῦν συμπονῶ** εἰς τίποτε ἄλλο, οὐδὲ εἰς τὸ παραμικρόν, δὲν συνεργάζομαι.

**συμφέρει τί τι** εἶναι τι συμφέρον (ὠφέλιμον) εἰς τινα, ὠφελεῖ τί τινα· Ὁλ. Α, 1· Φιλ. Β, 12· **ὡς συμφέροι ἂν ὑμῖν μάλιστα κατὰ τρόπον, ὁ ὁποῖος παρὰ πολὺ θὰ συνέφερον εἰς σᾶς**· Ὁλ. Α, 6· **ἂν μὴ πεπεισμένος ᾧ καὶ συνοῖσιν (ὑμῖν)**· Φιλ. Α, 51· **οὕτως εἰδέναι συνοῖσον (= ὅτι συνοῖσει, δηλ. τὸ τὰ βέλτιστα εἰπεῖν) καὶ τῷ τὰ βέλτιστα εἰπόντι** οὕτω νὰ γνωρίζω, ὅτι ἡ ἀρίστη γνώμη θὰ ὠφελήσῃ καὶ τὸν εἰπόντα αὐτήν· Φιλ. Α, 51.

**συναίρομαι** (= σύν τῇ τύχῃ αἶρομαι) τὰ πράγματα με τὴν βοήθειαν τῆς τύχης ἐπιλαμβάνομαι τῶν πραγμάτων.

**συναίρω** συστέλλω, περιορίζω· **συνελόντι ἀπλῶς (εἰπεῖν)** = ἵνα **συνελὼν τὸν λόγον ἀπλῶς εἶπω** γὰρ νὰ ὁμιλήσω συντόμως καὶ ἀπλῶς (ὀρθὰ κοφτά).

**συναμφότερον τοῦτο** αὕτη ἡ δύναμις ἢ Μακεδονικὴ συνηνωμένη (μετὰ τῆς τῶν Ὀλυνθίων).

**συναναλίσκω· συνανήλωσε** (γνωμκ. ἀόρ.) καὶ τὸ μεμνησθαι τὴν **χάριν** μαζί με τὰ χρήματα (τὰ ὅποια ἔλαβε) ἀποβάλλει καὶ τὴν ἀνάμνησιν τῆς εὐεργεσίας.

**σύνειμι** συναναστρέφομαι· **οἱ συνόντες** οἱ μετέχοντες εἰς κάποιαν συναναστροφὴν (τὰ διάφορα πρόσωπα μιᾶς συναναστροφῆς).

**συνίημι** ἐννοῶ.

**συνίσταμαι** 1) ὀργανοῦμαι· τὰ πράγματα **συνίστανται** ὑπ' εὐνοίας ἢ σύστασις μιᾶς συμμαχίας προέρχεται ἐξ (ἀμοιβαίας) ἀγάπης· Ὀλ. Β, 9· 2) εἶμαι ἐν τῷ γίγνεσθαι· **συνίσταται τὰ πράγματα** τὰ πράγματα εἶναι ἐν τῷ γίγνεσθαι· θολώνει ὁ πολιτικὸς ὀρίζων, συσσωρεύονται τὰ νέφη· Φιλ. Β, 35.

**σύνουιδα ἐμαυτῷ** 1) μετ' αἰτ.: συναισθάνομαί τι· 2) μετὰ μτχ. συναισθάνομαι ὅτι.

**συνοίσειν** τοῦ **συμφέρει**.

**συνοῖσόν**, βλ. **συμφέρει**.

**συνορῶ** λαμβάνω ὑπ' ὄψιν.

**σύνταξις** τάξις, διακανονισμός· **μίαν σύνταξιν εἶναι τὴν αὐτὴν τοῦ τε λαμβάνειν καὶ τοῦ ποιεῖν τὰ δέοντα** μία τάξις (μία διάταξις τῶν πραγμάτων) νὰ ὑπάρχη ἢ αὐτὴ καὶ εἰς τὴν λῆψιν τῶν χρημάτων καὶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντος.

**συντάττω** κατὰ τινος συστηματικῶς διευθύνω κατὰ τινος.

**συστῆ**, τοῦ **συνίσταμαι**.

**σφαλερός** οὐχὶ σταθερός.

**σῶζω** 1) διασῶζω, διαφυλάττω· Ὀλ. Α, 11· 2) ἀνορθώνω· **Φωκέας σῶζει** σκέπτεται ν' ἀνορθώσῃ τοὺς Φωκεῖς (διὰ τῆς ἀνοικοδομήσεως τῆς Ἐλατείας, ἢ ὅποια θὰ ἰσοδυναμεῖ πρὸς πολιτικὴν ἀνορθωσιν τῶν Φωκέων).

## Τ

τὰ μὲν... τὰ δέ... τὰ δέ ἄλλοτε μὲν... ἄλλοτε δέ... ἄλλοτε δέ.

τακτὸς ὠρισμένος.

ταλαιπωρῶ ταλαιπωροῦμαι.

ταμίαι οἰκονομικοὶ ἄρχοντες ἐν Ἀθήναις ἔργον ἔχοντες τὴν ταμίευσιν τῶν εἰσπραχθέντων καὶ διαθεσίμων χρημάτων.

τᾶν ἄκλιτον μόριον ἐν τῇ φράσει ὡ τᾶν φίλε μου.

ταξίαρχοι, βλ. στρατηγοί.

ταράττομαι περιέρχομαι εἰς ἐσωτερικὰς ταραχὰς.

ταύτη, βλ. οὗτος.

ταυτόν = τὸ αὐτό· μὴ πάθῃτε ταυτόν ὅπερ καὶ πρότερον (ἐπάθετε)· ὁ Δημοσθ. διὰ τοῦ ὅπερ καὶ πρότερον (ἐπάθετε) ὑπονοεῖ τὰς ἀπωλείας τῶν πόλεων Ἀμφιπόλεως, Πύδνης, Ποτειδαίας καὶ ἄλλων, τὰς ὀφειλομένας εἰς τὴν ἀδράνειαν τῶν Ἀθηναίων.

ταχύς· τὸ οὐδ. ταχὺ ὡς ἐπίρρ.: οἱ «ταχὺ» καὶ «τῆμερον» εἰπόντες = ὅσοι ἂν εἴπωσι «ταχὺ» καὶ «τῆμερον». — Ὑπερθκ.

τάχιστος· τὴν ταχίστην (δηλ. ὁδὸν) ὡς ἐπίρρ.: τάχιστα.

τεθναῖσι τῷ δέει εἶναι πεθασμένοι ἀπὸ τὸν φόβον, φοβοῦνται (τὰς ἀποστολάς αὐτὰς) σὰν τὸ Χάρο.

τελευταῖος· τὰ τελευταῖα ὡς ἐπίρρ.: τὰ τελευταῖα πρῶν τελευταῖον πρὸ ὀλίγου.

τελευτῶ εἰς τι καταλήγω εἰς τι.

τέλος δαπάνη, ἔξοδον.

τέως 1) μέχρι τοῦδε· Ὀλ. Α. 7· 2) = ἕως ἐφ' ὅσον· Ὀλ. Β. 21  
τηλικούτος 1) τόσον μέγας· Ὀλ. Α, 9· 2) τόσον μικρός· ἐπειδὴν διδάξω, διότι (= διατί) οἶμαι τηλικαύτην τὴν δύναμιν ἀποχρῆν.

τηνικαῦτα τότε.

τίθημι 1) μετ' αἰτ. καὶ γνκ. κατηγορηματικῆς: ἀποδίδω (καταλογίζω) τι εἰς τι· Ὀλ. Α, 10· 2) μετὰ δύο αἰτ.: θεωρῶ τι ὡς τι· τὸ μῆτε πεπονθέναι (ἡμᾶς)... θείην ἂν εὐεργέτημα τῆς παρ' ἐκείνων εὐνοίας (προερχόμενον ἐκ τῆς εὐνοίας ἐκείνων, δηλ. τῶν θεῶν).

Τιμόθεος υἱὸς τοῦ Κόνωνος, ἐπιφανῆς στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων· ἔχων τὴν ὑποστήριξιν τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας Περδίκκα ἐπολέμησε τὸ 364 κατὰ τῶν Ὀλυνθίων καὶ ἀφῆρσεν ἀπ' αὐτοὺς τὰς πόλεις Ποτειδαίαν καὶ Τορώνην.

τις, τι· 1) μέγας τις, σημαντικός· Ὀλ. Β, 1, 14· Φιλ. Β, 12· 2) μετ' ἐπιθ.: λίαν, πολύ· **δύσκολος τις ἄνθρωπος.**

τίς, τί· τὸ οὐδ. τί ὡς ἐπίρρ.: πῶς, διατί· μετὰ μορίου : **τί δήποτε** διατί ἄραγε.

τοι βεβαίως, τῇ ἀληθείᾳ.

τοιγαροῦν σύνδ. συμπερασμτκ.: δι' αὐτὸ ἀκριβῶς, λοιπόν.

τόπος γεωγραφικῆ θέσεως· ἐν τῷ πληθ. **τόποι** ὄχυραί θέσεις.

τραχύς εἰμι ἀγανακτῶ.

τρέπομαι τρέπω μὲ τὸ μέρος μου (πρὸς ὄφελός μου)· **(μὴ) τρέψῃται** καὶ **παρασπάσῃται τι τῶν ὄλων πραγμάτων.** μήπως τρέψῃ μὲ τὸ μέρος του (πρὸς ὄφελός του) καὶ παρασύρῃ σπουδαῖόν τι σημεῖον τῆς ὅλης πολιτικῆς καταστάσεως.

τριήραρχος ὁ ἀναλαμβάνων νὰ ἐξοπλίσῃ τριήρη, τὴν ὁποῖαν παρελάμβανε παρὰ τῆς πόλεως.

τριηραρχῶ ἐξοπλίζω τριήρη (εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ δημοσίου)· **τοῖς δὲ** (δηλ. τοῖς εὐπόροις καὶ τῇ μεσαίᾳ τάξει τῶν πολιτῶν) **ἀναγκάζεσθαι τριηραρχεῖν.**

τροφὴ 1) διατροφή, συντήρησις· Φιλ. Α, 28· 2) σιτηρέσιον· Φιλ. Α, 19.

τυραννίς· ὡσπερ ἐκ τυραννίδος ὑμῶν ὡσάν νὰ ἦσαν τύραννοι ὑμῶν.

τύχη· τὸ τῆς τύχης ἢ τὰ τῆς τύχης ἢ τύχη.

## Υ

ὑβρίζω (συμπερι)φέρομαι αὐθαδῶς.

ὑβρις 1) αὐθάδεια, θρασύτης· Φιλ. Α, 3, 37· 2) ὑπεροψία· Φιλ. Β, 30· 3) προσβολή· Ὀλ. Α, 27.

ὑβριστῆς ὑπερόπτης καὶ ἀλαζών.

ὑπάγομαι ἐξαπατῶμαι.

ὑπάρχω 1) ἀρχίζω· πθτκ. **τὰ παρὰ τῶν θεῶν ἡμῖν ὑπηργμένα** αἱ εὐεργεσίαι, αἱ ὁποῖαι ἔχουν γίνεαι εἰς ἡμᾶς αὐτοπροαιρέτως ἐκ μέρους τῶν θεῶν : αἱ εὐεργεσίαι, τὰς ὁποίας οἱ θεοὶ αὐτοπροαιρέτως μᾶς ἔχουν κάμει· 2) ὡς καὶ νῦν, ὑπάρχω· **τὴν ὑπάρχουσαν καὶ τὴν οἰκείαν ταύτην (χώραν) καρπούμενοι** τὴν χώραν ταύτην, τὴν ὁποῖαν ἔχετε καὶ ἡ ὁποία (κληρονομικῶς) σᾶς ἀνήκει· 3) ἀρχῶ· Φιλ. Α, 37· 4) μετὰ μτχ. ὡς περίφρασις : **ἐθέλοντας ὑπάρχειν**



= ἐθέλειν· 5) ἀπροσ. ὑπάρχει = ἔξεστι· ὑπάρχειν ὑμῖν χει-  
μαδίῳ χρῆσθαι.

ὑπερηγμένων, πθτκ. πρκμ. τοῦ ὑπάρχω ( βλ. τὸ ρ. ).

ὑπὲρ μετὰ γνκ.: 1) διὰ τὸ καλὸν τινος, πρὸς ὄφελός τινος Φιλ. Β, 1·  
2) πρὸς δῆλωσιν αἰτίας· διὰ τι: ἢ ὑπὲρ τῶν πραγμάτων αἰ-  
σχύνῃ ἢ διὰ τὰ κακῶς γενόμενα καταισχύνη· 3) = περὶ μετὰ  
γνκ.: Ὁλ. Β, 1, 3· Φιλ. Α, 1.

ὑπερβαίνω παρέρχομαι, παραλείπω· ὑπερβαίνω τι τῷ λόγῳ ἀπο-  
σιωπῶ τι ἐν τῷ λόγῳ· καὶ τὰ πράγματα ὑπερβήσεται (ταῦτα)  
καὶ ἡ πραγματικότης (ὅπως δηλ. καὶ ὁ ρήτωρ) θὰ ὑπερπηδήσῃ  
ταῦτα ( θὰ κάμῃ ὥστε νὰ μὴ ὑπάρχουν, νὰ μὴ ἔχουν γίνεи ).

ὑπερεκπλήττομαι· οἱ ὑπερεκπεπληγμένοι τὸν Φίλιππον οἱ μετὰ  
θαυμασμοῦ καὶ ἐκπλήξεως προσβλέποντες τὸν Φίλ.

ὑπέχω δίκην τιμωροῦμαι.

ὑπὸ μετὰ γνκ.: ἕνεκα.

ὑπόθεσις βάσις.

ὑπολαμβάνω 1) σχηματίζω γνώμην ( περὶ τινος )· Φιλ. Β, 9· 2) νο-  
μίζω, θεωρῶ· Φιλ. Β, 17.

ὑπομένω μετ' ἀπρμφ. : δέχομαι νά· οὔτε αὐτὸς ἂν ὑπέμεινα πρε-  
σβεύειν οὔτε ἐγὼ αὐτὸς θὰ ἐδεχόμην ν' ἀποτελέσω μέλος τῶν  
( πρὸς τὸν Φίλ. ) πρεσβειῶν· πρὸς τὸν Φίλ. ἀπεστάλησαν δύο πρε-  
σβεῖται τῶν Ἀθην.: ἡ πρώτη, διὰ νὰ προετοιμάσῃ τὰ πράγματα  
πρὸς συνομολόγησιν εἰρήνης καὶ συμμαχίας μετὰ τοῦ Φιλ., ἡ δὲ  
δευτέρα, διὰ νὰ κυρωθῇ ἡ εἰρήνη διὰ τῆς ὀρκωμοσίας τοῦ Φιλ.  
καὶ εἰς τὰς δύο πρεσβείας ἔλαβε μέρος ὁ Δημοσθένης.

ὑπόπτως ἔχω πρὸς τινά ὑποπτεύω τινά, δυσπιστῶ πρὸς τινά.

ὑποστέλλομαι 1) ἐκ φόβου συστέλλομαι· Φιλ. Α, 51· 2) ἀπὸ φόβον  
ἀποφεύγω νὰ ὀμιλήσω· Ὁλ. Α, 16.

ὑστερίζω καθυστερῶ· ὑστερίζω ἀπάντων καθυστερῶ εἰς ὅλα (ὥστε  
νὰ μὴ δύναμαι νὰ ἐπωφελοῦμαι παρουσιαζομένην τινὰ εὐκαιρίαν ).

ὑστερίζω τῶν καιρῶν φθάνω ἀργά διὰ τὰς περιστάσεις, δὲν ἐπω-  
φελοῦμαι τὰς εὐνοϊκὰς περιστάσεις.

## Φ

φαίνομαι ( πρκμ. πέφνηα ) παρουσιάζομαι.

φαῦλος μηδαμινός, ἀνάξιος λόγου.

**φρενακίζω** ἀπατώ.

**φημί** βεβαιῶ.

**φιλοπραγμοσύνη** ἀκατάπαυστος ἐνασχόλησις εἰς πολλά.

**φιλοτιμία** φιλοδοξία· **φιλοτιμία** τινὰ ἀπωθῶ ἀπὸ φιλοδοξίαν ἀπομακρύνω τινὰ (ἀπὸ πλησίον μου)· Ὀλ. Β, 18· 2 ) δόξα· Ὀλ. Β, 3·  
**ἢ ἀπὸ τούτων (γιγνομένη)** ἢ ἐκ τούτων τῶν κατορθωμάτων (τοῦ Φιλ.) προερχομένη· Ὀλ. Β, 16.

**φροντίζω** (μετὰ γιν.) σκέπτομαι διὰ τι· **φροντίσαι ἡμᾶς τῶν λοιπῶν** (οὐδ.) νὰ σκεφθῶμεν δι' ὅ,τι μᾶς ὑπολείπεται ἐκ τῆς τύχης· ὁ Δημοσθ. ἐννοεῖ τὰ πλεονεκτήματα, τὰ ὅποια θὰ ἔχουν οἱ Ἀθην. ἐκ τῆς μετὰ τῶν Ὀλυνθίων συμμαχίας.

**φρονῶ** σκέπτομαι.

**φυλάττω** περιμένω.

**φύομαι**· πρην. **πέφυκα** εἶμαι ἐκ φύσεως· **πολὺ ῥᾶον πέφυκε (τὸ) φυλάττειν (τοὺς ἀνθρώπους) πάντα ἔχοντας** (κάθε πρᾶγμα, ὅταν τὸ ἔχουν) **ἢ (τὸ) κτήσασθαι (πάντα μὴ ἔχοντας).**

**φύσις· ἢ φύσις τῶν εὖ φρονούντων ἐν αὐτῇ κέκτηται** οἱ συνετοὶ ἄνθρωποι ἐκ φύσεως ἔχουν μέσα τῶν φύσιν ἔχον ἐστὶ = **ἔχει φύσιν εἶναι φυσικόν.**

**Φωκικὸς πόλεμος**· οὗτος ἐξεργάγη τὸ 355 καὶ διήρκεσε μέχρι τοῦ 346· εἰς αὐτόν, ὀφειλόμενον κυρίως εἰς τὴν ἔχθραν τῶν Θεσσαλῶν καὶ Θηβαίων κατὰ τῶν Φωκίων, ἀφορμὴν ἔδωκεν ἢ εἰς τοὺς τελευταίους ἀποδιδόμενη κατάληψις τόπων τινῶν ἐκ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ ἱερόν τῶν Δελφῶν.

**φωρῶμαι** ἀποκαλύπτομαι, ξεσκεπάζομαι.

## X

**χαίρω τοῖς αὐτοῖς** εὐρίσκω εὐχαρίστησιν εἰς τὰ ἴδια πράγματα.

**χαλεπὸς** δυσάρεστος· **πολλὰ καὶ χαλεπά**· διὰ τούτων ὁ Δημοσθένης ἐννοεῖ τὴν εἰσφοράν, τὴν αὐτοπρόσωπον ἐστρατεῖαν κ.τ.τ.

**χάρις** εὐχαρίστησις· **ἢ τῶν λόγων χάρις...** ἔργω **ζημία γίγνεται** οἱ εὐχάριστοι (διὰ τὸ περιεχόμενόν των, οἱ ἀποκρύπτοντες δηλ. τὴν ἀληθῆ τῶν πραγμάτων κατάστασιν) λόγοι... πράγματι καταλήγουσιν εἰς βλάβην· **πρὸς χάριν λέγω** ὁμιλῶ πρὸς εὐχαρίστησιν τῶν ἀχροατῶν μου.

**χειμάδιον** χειμαδίον.

**χείρ· οἱ ὑπὸ χεῖρα** οἱ ὄντες ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τινός.

**χειροτονῶ τι δι' ἀνατάσεως τῶν χειρῶν ψηφίζω τι· χειροτονήσετε** (ἀντὶ προσκτ.: **χειροτονήσατε**), δηλ. **ἃ ἐγὼ γέγραφα** (= τὴν πρότασίν μου).

**χορηγός** ὁ καταβάλλων τὴν δαπάνην πρὸς κατάρτισιν χοροῦ διὰ τὸ θέατρον.

**χρῶμαι** 1) μετὰ δτκ.: α) κάμνω καλὴν χρῆσίν τινος, ἐπωφελοῦμαι τι· **χρῶμαι τοῖς πράγμασι** ἐπωφελοῦμαι τὰς περιστάσεις· **ἂν βουλώμεθα χρῆσθαι** (αὐτῇ, δηλ. τῇ συμμαχίᾳ)· β) ἔχω τι· Ὀλ. Α, 14· γ) κανονίζω τι· Φιλ. Β, 7· δ) ἔρχομαι εἰς σχέσεις μετὰ τινος· Ὀλ. Β, 7· ε) **χρῶμαι στρατοπέδῳ** διατηρῶ στρατόπεδον· ζ) **οἱ ὀρθῶς πολέμῳ χρώμενοι** οἱ θέλοντες νὰ διεξαγάγουν ἐπωφελῶς ἓνα πόλεμον· 2) μετὰ δτκ. καὶ αἰτ. (συστοίχου): **ἃ χρήσεται** (= τίνα χρῆσιν [= πῶς] χρήσεται) **τῇ δυνάμει**.

**χωρία** ὄχυραὶ θέσεις.

**χωρὶς χωριστά· οἱ χωρὶς οἰκοῦντες** οἱ κατοικοῦντες χωριστὰ (ἀπὸ τοὺς μέχρι τοῦδε κυρίου των), δηλ. οἱ ἀπελεύθεροι.

## Ψ

**ψηφίζομαι· πρὸς τὰς ἐλπίδας... ἐψηφίσασθε ἐψηφίσατε** ἀποβλέποντες εἰς τὰς ἐλπίδας (τὰς ὑποίας ἐνέβαλον εἰς σᾶς οἱ πρέσβεις περὶ τῶν ἐκ τῆς εἰρήνης ἀγαθῶν).

## Ω

**ῶρα** 1) ἐποχὴ τοῦ ἔτους· Ὀλ. Β, 23· 2) ἡ καλὴ ἐποχὴ τοῦ ἔτους (δηλ. τὸ ἔαρ)· Φιλ. Α, 32.

**ὡς** 1) ἐπίρρ.: α) καθὼς· **ὡς ἐπιὼν** ὡσάν ἐξ ἐφόδου· τὸ πλήρες θὰ ἦτο· **οὕτως ὡς ἀναιρεῖται τις ἐπιὼν**· τὰ μὲν ὡς ἂν ἐλὼν **τις ἔχοι** = τὰ μὲν (ἔχει) ὡς τις ἔχοι ἂν (αὐτὰ) ἐλὼν **πολέμῳ**· κατ' ἐννοίαν: ἄλλα μὲν κατέχει διὰ τῆς βίας· ὡς οὐκ ἔδει ὅπως δὲν ἔπρεπε (κατ' ἐννοίαν : δυστυχῶς)· β) μετ' ἐπίρρ. θετικῶν βαθμοῦ εἰς ἐνίσχυσιν αὐτοῦ· **ὡς ἀληθῶς** πράγματι, τῷ ὄντι· **ὡς ἐτέρως** ὅλως διαφορετικὰ· **ὑπολαμβάνω ὡς ἐτέρως** σχηματίζω γνώμην ὅλως διαφορετικὴν· **ὡς ἄλλως** ὅλως διαφορετικὰ· μάτην· γ) **ὡς τὰ πολλὰ** ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, συνήθως. 2) σύνδεσμος α) αἰτλγ.: **διότι**· Ὀλ. Α, 3, 28· β) συμπερασμτ. = **ὥστε** τίθεται μετὰ τοῦ ἦ

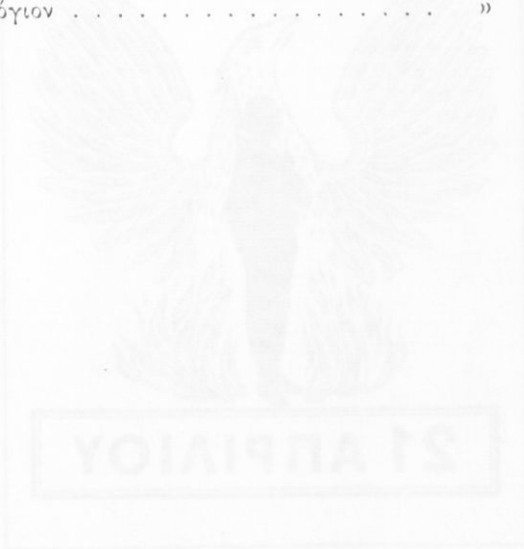


ὡς β' ὄρος συγκρίσεως· ἢ ὡς τῷ λόγῳ τις ἂν εἶποι = ἢ ὥστε τῷ λόγῳ ( τινά ) ἂν εἰπεῖν· 3) μετ' ἀπρμφ. περιορίζει κάπως ἰσχυρισμόν· ὡς ἔπος εἰπεῖν γὰρ νά πῶ ἔτσι· οὐδέν ὡς ἔπος εἰπεῖν σχεδόν οὐδέν· ὡς ὑπομνησαι διὰ νά ὑπενθυμίσω : πρὸς ὑπενθύμισιν· 4) μετὰ μτχ. : ὡς ἐγνώκωτων ὑμῶν καὶ πεπεισμένων διότι κατὰ τὴν γνώμην μου ἔχετε γνωρίσει καὶ ἔχετε πεισθῆ ( περὶ τούτου, ὅτι δηλ. πρέπει νά θέλετε νά πράττετε τὰ δέοντα )· ὡς πάντα ταῦτ' εἰδῶς ὡς ἐάν ἐγνώριζεν ὅλα ταῦτα (δηλ. τὰ μυστικά σχέδια τοῦ Φιλίππου )· 5) ἐμφαντικὸν ἐπιφώνημα· πόσον· Ὁλ. Α, 14· Φιλ. Α, 3· 6) πρόθεσις : πρὸς, εἰς ὡς τούτους... ὡς ἐκείνους εἰς τοῦτο τὸ πολιτικὸν κόμμα... εἰς ἐκεῖνο τὸ κόμμα. ὥσπερ ἂν εἶ ( ἐλλειπτικῶς ) : ὥσπερ ἂν εἶ πολεμοῦντες τύχοιτε = ὥσπερ ἂν ἐναντιωθείητε, εἶ πολεμοῦντες (Φιλίππῳ) τύχοιτε.  
 ὥστε ( μετ' ἀπρμφ. ) = ἐφ' ὧτε ( μετ' ἀπρμφ. ) ὑπὸ τὸν ὄρον νά.



## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α. Δημοσθένους λόγοι . . . . .	Σελ.	1 - 91
1. Εισαγωγή. . . . .	»	7 - 9
2. Κείμενον . . . . .	»	11 - 51
α) Α' 'Ολυνθιακός. . . . .	»	11 - 19
β) Β' 'Ολυνθιακός. . . . .	»	19 - 27
γ) Α' κατά Φιλίππου . . . . .	»	28 - 41
δ) Β' κατά Φιλίππου . . . . .	»	42 - 51
3. Λεξιλόγιον . . . . .	»	53 - 91





ΕΚΔΟΣΙΣ ΙΣΤ', 1970 (V) - ΑΝΤΙΤΥΠΑ 85.000 - ΣΥΜΒΑΣΙΣ 2 000/4,4.70

Έκτύπωση : ΚΟΥΣΣΕΝΤΟΣ - ΠΡΙΦΤΗΣ - ΔΑΒΕΡΩΝΑΣ - Βιβλιοδ. : ΑΘ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ





0020566545

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΟΥΛΗΣ



